

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1932

NOVEMBER

SISUKS PEALE MUU:

Post, telegraaf, telefon ja raadio 1931/32 a.

Erapankade tulud ja kulud 1931 a.

Kirjastus ja ajakirjandus 1929—31 a.

Ehitustegevus linnades ja alevites 1930—31 a.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku
elu nähtused 1922—32 a.

Nr. 132(11)

TALLINN

Nr. 132(11)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1931/32 a. — Posti-telegraafi-telefoni valitsus	625—651	Postes, télégraphes, téléphones et radio pendant l'année budgétaire de 1931/32	625—651
Erapankade tulud ja kulud 1931 a. — V. Feldman	652—658	Recettes et dépenses des banques privées en 1931	652—658
Kirjastus ja ajakirjandus 1929—31 a. — A. Lepp	658—666	Marché du livre et la presse périodique de 1929—31	658—666
Ehitustegevus linnades ja alevites 1930—31 a. H. Reiman	666—669	Construction des maisons d'habitation dans les villes et bourgs de 1930—31	666—669
Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu nähtused 1922—32 a.	684—687	Données principales concernant la vie écono- mique et sociale de l'Estonie 1922—32	684—687

ALALISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

	(Standart- numeraat- sioon)		(Numération permanente)		
Tab. 1.	Väliskaubandus septembris	670	Tab. 1.	Commerce extérieur en septembre	670
" 2.	Väliskaubandus muude riikidega septembris	672	" 2.	Commerce extér. avec les autr. pays en septembre	672
" 3.	Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris	672	" 3.	Commerce extér. des princip. artiel. en septembre	672
" 4.	Toollamette läbikalk septembris	674	" 4.	Activité des bureaux douan. ers en septembre	674
" 5.	Riigiraudteed augustis	676	" 5.	Chemins de fer en août	676
" 6.	Tallinna sadama tegevus oktoobris	676	" 6.	Mouvement du port de Tallinn en octobre	676
" 7.	Eesti Panga ärisels 31. X 32	676	" 7.	Bilans de la Banque d'Estonie le 31. X 32	676
" 8.	Eesti Panga ärisels 1. X 32	677	" 8.	Situat. financ. des banq. privées au 1. X 32	677
" 9.	Tähtsamate ühispankade ärisels 1. X 32	677	" 9.	Bilans des princip. banques coopér. au 1. X 32	677
" 10.	Riigi sissetulekud septembris	678	" 10.	Recettes de l'Etat en septembre	678
" 11.	Valuuta hinnad Tallinna börsil oktoobris	678	" 11.	Cours du change à Tallinn en octobre	678
" 12.	Vabariigi piiridest ülesõitnud juulis, augustis ja septembr. 617*		" 12.	Nombre de personnes ayant passé les confins de la Répu- blique en juillet, août et septembre	617*
" 13.	Linnade rahvastik septembris ja oktoobris	679	" 13.	Mour. de la populat. dans les villes en sept. et octobre	679
" 14.	Läikvel olev raha	684	" 14.	Billets en circulation	684
" 15.	Pankadevahelise arvekoja tegevus	"	" 15.	Mouvement de la chambre de compensation	"
" 16.	Protestitud vekalid	"	" 16.	Effets protestés	"
" 17.	Kapitali emissioonid	"	" 17.	Emissions des capitaux	"
" 18.	Tööstusettevõtte	"	" 18.	Production de quelques industries	"
" 19.	Loomataudid	"	" 19.	Epidémies	"
" 20.	Tapamajade tegevus	"	" 20.	Fonctionnement des abattoirs	"
" 21.	Suurmüüginnaad oktoobris	680	" 21.	Prix de gros en octobre	680
" 22.	Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1926—32	684	" 22.	Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1926—32	684
" 23.	Turu hinnad oktoobris	681	" 23.	Prix de détail en octobre	681
" 24.	Elumaksumusindeksid	684	" 24.	Nombre-indices du coût de la vie	684
" 25.	Suurmüügindeksid	684	" 25.	Nombre-indices des prix de gros	684
" 26.	Töösturg septembris	682	" 26.	Marché du travail en septembre	682
" 27.	Tööstusettevõtte ja töölolu 1. oktoobriks	683	" 27.	Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 oct.	683
" 28.	Tööstusettevõtte ja tööstusettevõtteis augustis ja septembris	688	" 28.	Accidents du travail dans les entreprises industrielles en août et septembre	688
" 29.	Tööstusettevõtte arvu liikumise indeksid	688	" 29.	Nombre-indices du mouvement du nombre de la main- d'oeuvre dans les entrepr. industr.	688
" 30.	Nakkusehaigused augustis ja septembris	688	" 30.	Maladies contagieuses en août et septembre	688

*) Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.

Par * sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

POST, TELEGRAAF, TELEFON ja RAADIO 1931/32 a.

POSTES, TÉLÉGRAPHES, TÉLÉPHONES et RADIO PENDANT L'ANNÉE BUDGÉTAIRE de 1931/32.

Sisu: **I. Üldosa:** 1) Tegevuse alused, lhk. 625. 2) Töö normamine ja ratsionaliseerimine, lhk. 625. 3) Asutiste võrk, lhk. 626. **II. Post:** 1) Postiasutiste võrk, lhk. 629. 2) Liht- ja tähtitud kirjamatkaadetes, lhk. 629. 3) Postpakid, lhk. 629. 4) Rahatransferdid, lhk. 629. 5) Väärtkirjad ja -kastikesed, lhk. 631. 6) Lunalised saadetised, lhk. 631. 7) Ajalehed ja ajakirjad, lhk. 631. 8) Virksaadetised, lhk. 632. 9) Lendpostisaadetised, lhk. 632. 10) Posti jooksvad arved ja ülekanded, lhk. 632. 11) Postikassang, lhk. 633. 12) Posti Panga agentuurid, lhk. 633. 13) Riihiohukassa agentuurid, lhk. 634. 14) Väljastamata korrespondents, lhk. 634. 15) Postisaadetiste kojukandmine, lhk. 635. 16) Nimekastid, lhk. 635. 17) Ametiasutiste küsipoost, lhk. 635. 18) Postivedu, lhk. 635. 19) Postimaksuvahendid, lhk. 636. 20) Posti tasuvus, lhk. 636. **III. Telegraaf:** 1) Telegraafi arendamine ja asutiste võrk, lhk. 637. 2) Telegraafi kasutamine, lhk. 637. 3) Läbikäimine välismaaga, lhk. 638. 4) Transiit-telegrammid, lhk. 638. 5) Telegraafi tarvitajate liigid, lhk. 638. 6) Telegrammide vahetus korrespondentidega telefoni teel, lhk. 639. 7) Telegraafi tehnika-ala, lhk. 639. 8) Telegraafi tasuvus, lhk. 640. **IV. Raadiotelegraaf ja ringhääling:** 1) Raadiotelegraafi asutised, lhk. 640. 2) Raadiojaamade tegevus, lhk. 640. 3) Raadio-Ringhääling, lhk. 641. **V. Telefon:** 1) Telefoni arendamine, lhk. 641. 2) Telefoni kasutamine, lhk. 642. 3) Telefoni tehnika-ala, lhk. 643. 4) Liinid ja juhted, lhk. 645. 5) Kommutaatorid ja aparaadid, lhk. 645. 6) Telefoni tasuvus, lhk. 645. **VI. Posti, telegraafi, telefoni abiasutiste tegevus, lhk. 645. VII. Posti, telegraafi, telefoni ametkonna tulud ja kulud:** 1) Tulud, lhk. 646. 2) Kulude läbiküik ja eelarve, lhk. 647. 3) Tagajärg rahalise vahetorra fiendamisel välismaadega, lhk. 647. 4) Ametkonna tasuvus, lhk. 647. **VIII. Posti, telegraafi, telefoni ametkonna personaal:** 1) Arv, jagunemine, liikumine, lhk. 648. 2) Haridus, lhk. 649. 3) Ametipuhkused, lhk. 649. 4) Tervislik seisund, lhk. 649.

I. ÜLDOSA. — CONSIDÉRATIONS GÉNÉRALES.

1. Tegevuse alused. Aruandeaastal postiametkond jätkas posti-telegraafi-telefoni võrgu arendamist eesmärgiga, et igal kodanikul oleks posti-telegraafi-talitusepunkt keskmiselt 2 km kaugusel ja et ka küldes postisaadetised kantaks adreksaatidele koju kätte, arvates iga postisaadetise kojuviimise kuluks nagu linnaski 1,15 smt.

Postitalitusepunktide, s. o. postkontorite, postiagentuuride ja kirjatalude võrk on tõusnud juba normini. Tuleb seada sisse ainult veel üksikud postiagentuurid ja kirjatalud uutes asunduspiirkonnas.

Postisaadetise kantakse laialil 93 postkontori ja 4 postiagentuuri piirkonnas. Peale selle on vallaomavalitsuste poolt postiametkonna arvel seatud sisse kirjade laialikandmine 3 vallas ja osaliselt 11 valla piirides. Kirjade laialikandmise sisseseadmisel küldes on postiametkond sunnitud tegutsema tagasihoidlikult krediidi puudusel.

Aruandeaasta jooksul viidi lõpule väärtisaadetiste ja telegrammide operatsioonide sisseseadmine kõigis postiagentuurides, arvatud välja mõned üksikud postiagentuurid, nagu Hiiu, Rahumäe, Kivimäe, Järve, Püasküla, missugused asuvad Nõmme postkontori läheduses ja kus kitsaste ruumide ja rongide sageduse tõttu rahaoperatsioonide toimetamine raskeandatud. Eelmise aasta üldisel kirjatalude revideerimisel kogutud andmetest tehti kokkuvõtted, missuguse postipunkti ja trakti jaoks ja missugust inventari veel vaja ja nende andmete põhjal osalt soetati külapostkaste, kirjatalu kirjakappe, kirjanimekastide kappe ja postivedaja nahk postikotte ning ülejäänud osa jaoks küsiti krediiti järgmiseks aastaks.

Telefonitalitusepunkte oli 1. aprilliks 1932 a. 1377. Telefoni arendamise kava lõpuleviimiseks on vaja ehitada veel umbes 800 kõnepunkti ja 140 telefoniagentuuri, millega kujuneks olukord, kus avalik telefon maal oleks igale kodanikule umbes 2 km (otsejoones) kaugusel ja igal soovijal oleks võimalik

hakata abonendiks umbes 4 km kauguselt. Selle kava teostamine nõuab kulusid umbes 1,8 miljonit kr, millisest summast pool läheks kõnepunktide ja agentuuride avamiseks ja teine pool kaugeühenduste juhtmete ehitamiseks.

Aruandeaasta jooksul trükiti tehnilise teenistuse juhtnõude IV osa — telegraafi ja telefoni teooria ning telefoni abonentide nimekiri; samuti anti välja raadio juhtnõuad ning seati trükiavalms uus postühenduse kaart 1:200 000 ja tehti algust andmete kogumisega uue posti-telegraafi-telefoni ja raadio asutiste ning abiasutiste (seal hulgas ka kõik kirja- ja postitalud ning telefoni kõnepunktid) nimestiku koostamiseks.

Kogu aasta harilikku töö kõrval jätkati töökorddamise juhtnõude koostamist, millise, kui suurema ulatusliku tööga, loodetakse jõuda lõpule 1932/33 aruandeaastal.

2. Töö normamine ja ratsionaliseerimine. 1931/32 aruandeaastal postiametkond jätkas 1923 a. alustatud posti, telegraafi, telefoni ja raadio eksploatatsiooni

ja tehniliste tööde normamist. Eelmise aasta jooksul toimetatud saadetiste, operatsioonide ja tööde vaatluste ja ütlugemiste ning töökoguse ja tööle kulutatava aja üleskirjutamise ja mõõtmise põhjal töötati aruandeaastal ümber 1926 a. maksmapandud töönormid ja Teedeministri 1932 a. 5. jaanuari määrustega pandi maksma uued normid eksploatatsiooni alal ja abiasutiste juhatajate töötasu kohta arvates 1. jaanuarist 1932 a. ning tehniliste tööde alal 1. aprillist 1932 a. Kogu postiametkonnas lihtsustati põhjalikult registratuurkorda — mindi üle detseimalsüsteemilisele registratuurkorrale. See uuendus lihtsustas märksa kantselei ja arhiivi tööd nii asutistes kui Postivalitsuses. Viimases vabanes selle uuenduse tõttu 4 registreerijat. Samuti töötati, nagu eelpool öeldud, kogu

aruandeaasta töökorralduse juhtnõõride kokkuseadmisel — töö ratsionaliseerimise põhimõtetel.

Asutistes täiendati tööabinõusid ja tehti neid ümber nõuetele vastavalt. Suuremates asutistes korraldati ruume ümber võimaluse piires, mis võimaldab vähendada tunduvalt ajakaotusi ja hoida kokku töödõudu. Uutel raudteedel — Tartu-Petseri-Valk ja Rapla-Virtsu — ühendati, Sonda-Mustvee ja Tallinna-Haapsalu liinide eeskujul, pagasivedu täielikult postiveoga ja see töö pandi postiametnikkude peale. Samuti anti üle pagasivedu postvagunitele Tallinn-Valga ja Tapa-Narva liinidel. Türi-Tamsalu liinil

hakati posti saatma pagasina, milleks muudeti Tamsalu raudteejaamas postiaagentuur postkontoriks. See post- ja pagasiveo ühendamine on post- ja raudteeametkondadele mõlemale andnud suure kokkuhoiu. Nõnda oli 1931/32 a. postiveo kuluks raudteel postiametkonna celarvesse võetud 230 000 kr, kuid tegelik kulu kujunes 206 000 kr, seega kokkuhoid 24 000 kr aastas. Raudteevalitsusel jäi aga ära eri pagasivagunite vedu ning pagasi konduktorite arv vähenes.

Posti- ja pagasiveo ühendamine, peale rahalise ja töödõu kokkuhoiu, annab võimaluse kasutada vagunite ruume palju paremini ja otstarbekohasemalt.

Koosseisu võrdlus töökasvuga 1924—1931/32 a. — L'état du personnel en comparaison avec l'accroissement du service 1924—1931/32.

1. Teenistuse alad — Catégories de services.

Asutised kohtadel — Bureaux.

a) Eksploatatsiooni teenistuse alal — Service d'exploitation.

Koosseisu normide järgi — État du personnel selon les normes:

Uued normid — Normes nouvelles 1 342

Endised normid — Normes anciennes 1 693

% võrreldes 1924 a. — % en comparaison avec 1924:

Uued normid — Normes nouvelles 0,99

Endised normid — Normes anciennes 125,5

Tegelik koosseis — État du personnel effectif . . . . . 1 463¹⁾

% võrreldes 1924 a. — % en comparaison avec 1924 105,6

Tegelik koosseis võrreldes normidega — État du personnel effectif en comparaison avec les normes:

Uued normid — Normes nouvelles . . . . . +121

Endised normid — Normes anciennes . . . . . -280

b) Tehnika alal — Service technique:

Koosseisu normide järgi — État du personnel selon les normes

% võrreldes 1924 a. — % en comparaison avec 1924 203

Tegelik koosseis — État du personnel effectif 118

% võrreldes 1924 a. — % en comparaison avec 1924 . . . . . 220¹⁾

Tegelik koosseis võrreldes normidega — État du personnel effectif en comparaison avec les normes 80,2

Keskasutis — Administration centrale.

Tegelik koosseis — État du personnel effectif . . . . . 66¹⁾

% võrreldes 1924 aastaga — % en comparaison avec 1924 77,6

Kokkuhoiu lisatulu makstud teenijatele (Kr)

Primes d'économie payés au personnel (Kr) 53 588

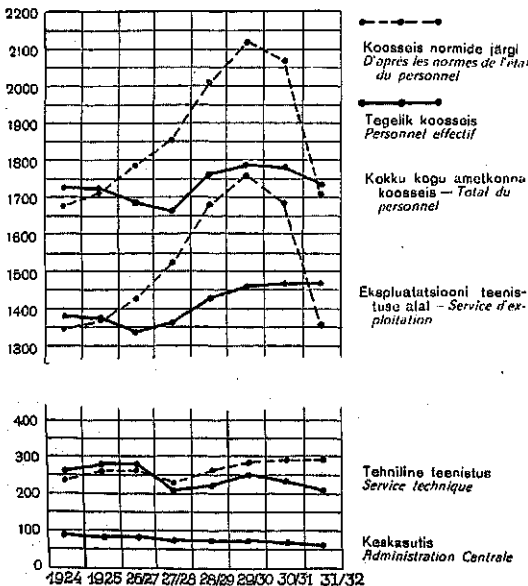
Eksploatatsiooni teenistuse alal — Service d'exploitation 75 450

Tehnika alal — Service technique 103 049

Keskasutise teenijatele — Au personnel de l'Administration centrale 82 645

Kokku (Kr) — Total (en Kr) 12 096

	1931/32	1930/31	1929/30	1928/29	1927/28	1926/27	1925	1924
1 342	1 698	1 751	1 671	1 536	1 430	1 360	1 349	
1 693								
0,99	126	130	123,8	116,9	100,9	104,8	100	
125,5								
1 463 ¹⁾	1 460	1 451	1 434	1 354	1 336	1 303	1 337	
105,6	105,3	104,6	103,4	97,4	96,2	98,2	100	
+121	-288	-300	-272	-182	-96	+3	+38	
-280								
203	201	280	203	241	264	261	248	
118	117,3	116,5	106	97,2	106,4	105,2	100	
220 ¹⁾	243	250	241	231	265	269	255	
80,2	95,3	98	95,3	91	104	105,5	100	
-73	-48	-39	-22	-10	+1	+8	+7	
66 ¹⁾	74	77	77	77 ¹⁾	82	82	85	
77,6	87	90,6	90,6	90,6	96,5	96,5	100	
53 588	75 450	103 049	82 645	69 002	34 403	—	—	
33 939	17 301	15 076	12 096	5 198	—	—	—	
3 850	3 886	4 947	3 045	3 093	1 438	—	—	
91 227	96 617	123 672	98 686	77 291	35 901	—	—	

Diagr. 1. Posti-telegr.-telefoniametkonna koosseisu võrdlus töökasvuga pärast töö normimist ja ratsionaliseerimist 1924—1931/32 a. La comparaison de l'état du personnel de l'Office des postes, des télégraphes et des téléphones avec l'accroissement du travail après la régularisation et rationalisation du travail 1924—1931/32.

3. Asutiste võrk. Réseau des établissements de poste.

Aruandeaasta jooksul on avatud 1 postkontor (Tamsalu), 27 postiaagentuuri (peamiselt uutel raudteedel), 11 postiaagentuuris — telefoni agentuurid, 1 telefoni agentuur, 2 telefoni kollektiivkeskjaama, 161 telefoni kõnepunkti ja 96 kirjatalu; 55 postiaagentuuris seati sisse rahakaartide-, paki-, lunaliste postisaadetiste ja posti jooksvate arvete operatsioonid ja 151 postiaagentuuris siseaaliste telegramide vahetus. 11 postiaagentuurist, 8 telefoni kollektiivkeskjaamast ja 5 telefoni kõnepunkti kokku moodustati 11 posti-telefoni agentuuri. Suletud on 31 postiaagentuuri, 3 telefoni kollektiivkeskjaama, 16 telefoni kõnepunkti ja 23 kirjatalu.

Ametkonna võrgu arenemist alates 1920 aastast näitavad tab. 2 ja diagrammid 2 ja 3.

¹⁾ Tegelikuks koosseisuks on arvatud 1 711 koosseisulist ja 38 ajutist töödõudu; arvesse ei ole võetud 47 ametilpilaat ja -kandidaati ning 37 postiveo- ja majateenijat, kes töötasid normamata tööd — Ont été considérés comme personnel effectif 1 711 agents d'après les états et 38 agents temporaires; n'ont pas été pris en considération 47 élèves et aspirants et 37 manoeuvres dont le travail n'a pas été soumis à la norme.

²⁾ Kõigikontrollit lihvõetud rahakaartide operatsioonide kontroll, mis nõuab 7 töödõudu — Le contrôle des opérations des mandats de poste, lequel était auparavant exécuté par le Contrôle de l'État, demande 7 personnes de personnel.

Posti-, telegraafi-, telefoni- ja raadiovõrgu arenguline 1920—1932 a.
Développement du réseau des établissements de poste, de télégraphe, de téléphone et de T.S.F. en 1920—1932.

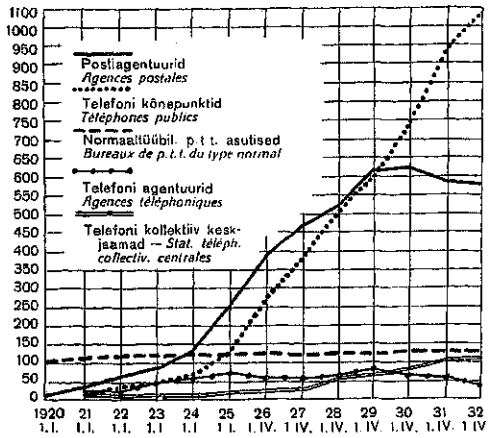
Asutiste liigid Types des établissements	1/I 1920	1/I 1921	1/I 1922	1/I 1923	1/I 1924	1/I 1925	1/IV 1926	1/IV 1927	1/IV 1928	1/IV 1929	1/IV 1930	1/IV 1931	1931/32 a. jook- sul — Pendant 1931/32			1. IV 1932	1931/32 aasta võrdlus 1930/31 aastaga Comparativement à l'année 1930/31	
	Arvatud Ouverts	Ümber- moodus- tatud Modifiés	Sulatud Supprimés	1. IV 1932	Arvatud Ouverts	Ümber- moodus- tatud Modifiés	Sulatud Supprimés											
Pea posti-telegraafi kontor — Bureau central des postes et des télégraphes	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peapostkontor — Bureau central des postes	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1
Pentelegraafi kontor — Bureau central des télégraphes	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1
Posti-telegraafi kontorid — Bureaux de poste et de télégraphe	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	2
Posti-telegraafi-telefoni kontorid — Bureaux de poste, de télégraphe et de téléphone	105	109	113	116	121	122	122	118	114	115	116	116	1	—	—	1	116	—
Posti jooksvate arvete biroo — Bureau des comptes courants postaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
Posti-telegraafi-telefoni abikontorid — Bureaux auxiliaires de poste, de télégraphe et de téléphone	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	—	—	—	—	—	3
Iseseisvad telefonivõrgud — Réseaux indépendants des téléphones	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—	—	3
Telefoni abi keskjaamad — Bureaux auxiliaires de téléphone	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	4	—	—	—	—	—	4
Raadiojaamad — Stations T.S.F.	—	1	1	1	1	2	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—	—	3
Postiagentuurid — Agences postales	10	37	59	83	128	239	375	449	466	543	536	499	27	—	—	11	31	484
Posti-telefoni agentuurid — Agences de poste et de téléphone	—	3	5	8	10	12	16	25	49	63	82	96	11	—	—	1	—	106
Telefoni agentuurid — Agences téléphoniques	—	3	3	4	8	10	12	11	7	6	6	5	1	—	—	—	—	6
Telefoni kollektiiv-keskjaamad — Stations téléphoniques collectives centrales	—	7	26	48	58	76	93	59	61	71	61	58	2	—	—	8	3	49
Telefoni kõnepunktid — Téléphones publics	—	5	30	47	64	136	270	384	514	608	740	949	161	—	—	6	16	1 089
Kokku — Total	125	169	241	311	395	604	868	1 056	1 227	1 418	1 559	1 741	203	—	25	51	1 868	+127 või 7,3%
Kirjalalud — Stations rurales de poste	76	95	162	172	283	315	1 029	1 520	1 793	2 074	2 147	2 587	96	—	—	23	2 660	+73 või 2,8%
Üldse — Gr. total	201	264	403	483	678	919	1 897	2 585	3 020	3 492	3 706	4 328	299	25	74	4 528	+200 või 4,6%	
Toodud arvude hulgas on — Dans les nombres ci-dessus sont comprises:																		
Postiagentuure, kus toimetatakse raha-kaartide, paki, lunaliste postisaadostite ja posti jooksvate arvete operatsioone — Agences postales, effectuant les services des mandats-poste, des colis postaux, des envois de remboursement et des comptes courants postaux	—	—	—	—	—	—	—	202	238	291	351	541	56	—	—	25	571	+30
Postiagentuure sisemaliste telegrammide vahetusega — Agences effectuant l'échange des télégrammes à l'intérieur	—	—	—	—	—	—	—	11	50	296	324	349	151	—	—	18	482	+139
Kirjalalud postmarkkide avansiga — Stations rurales de poste effectuant la vente des timbres-poste	—	—	—	—	—	—	—	—	584	745	881	1 337	280	—	—	—	1 017	+280
Kirjalalude postmarkkide avansid üldsummas Kr. — Stock des timbres-poste dans les stations rurales de poste en kr.	—	—	—	—	—	—	—	7 965	10 923	12 004	20 051	3 056	—	—	—	—	28 707	+3 650
Kokku — Total	199	246	341	381	544	691	1 545	2 124	2 425	2 801	2 888	3 305	135	—	67	3 373	+68 või 2%	
Postitalitusepunkte — Des établissements du service postal	107	112	116	119	124	127	128	124	170	420	449	474	151	—	—	18	607	+133 või 28%
Telegraafitalitusepunkte — Des établissements du service télégraphique	109	131	180	225	264	361	489	606	760	873	1 020	1 234	179	—	—	36	1 377	+143 või 11,6%

Arvestades Vabariigi kõlbuliku maa pindala suurus 37 191 km² ja rahvastiku arvu 1 107 059 (1922 aasta rahvalugemise andmeil) näitab tab. 3 posti-telegraafi-

telefoni talitusepunkti tegevuse piirkonna keskmist ulatust ja sellesse kuuluva rahvastiku keskmist arvu.

Asutiste piirkond — Rayon d'activité d'un établissement.

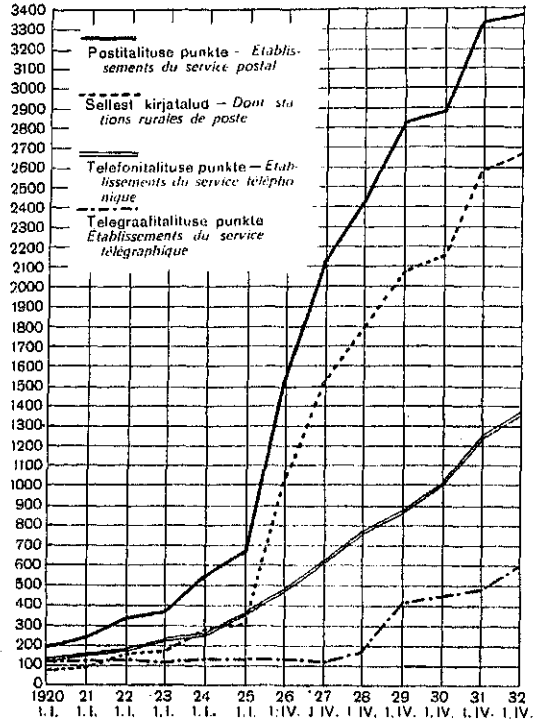
	1931/32	1930/31	Võrdlus 1930/31 aastaga — Compara- tivement à l'année budg. 1930/31
Iga postitalitusepunkti peale km ² — Nombre de km ² par chaque établissement postal	11,0	11,2	—0,2 = 1,8%
Iga telegraafitalitusepunkti peale km ² — Nombre de km ² par chaque établissement télégraphique	61,2	78,4	—17,2 = 21,9%
Iga telefonikõnepunkti peale km ² — Nombre de km ² par chaque téléphone public	27,0	80,1	—53,1 = 10,3%
Rahvastiku arv — Nombre d'habitants.			
Iga postitalitusepunkti peale — Par chaque établissement postal	328	335	—7 = 2,1%
Iga telegraafitalitusepunkti peale — Par chaque établissement télégraphique	1 823	2 335	—512 = 21,9%
Iga telefonikõnepunkti peale — Par chaque téléphone public	804	897	—93 = 10,3%

Diagr. 2. Posti-telegraafi-telefoni asutiste ja abiasutiste võrgu arenemine 1920—1931/32.

L'accroissement du réseau des bureaux de poste, télégraphe et téléphone et des bureaux auxiliaires de 1920—1931/32.

Tabel 4 näitab agentuuride arvu maade ja asukohtade järgi ja tabel 5 — telefoni talitusepunkte nende asukoha järgi. Enamus agentuuridest asub vallamajades ja raudteejaamades; telefoni talitusepunktid asuvad peamiselt postiaagentuurides ja postitaludes.

Diagr. 3. Posti-, telegraafi- ja telefoni talitusepunktide arvu suurenemise käik 1920—1931/32.

La marche de l'accroissement du nombre des établissements postales, télégraphiques et téléphoniques de 1920 à 1931/32.

Agentuuride arv maade ja asukohtade järgi — Agences d'après les arrondissements et localités.

4.	Vallamaja Administrations communales	Raudteejaam Gares	Koolimaja Ecoles	Tarvit. ühing. Sociétés coopé- rées de con- sommation	Pihmähing Sociétés la- tières	Postijaam Bureaux postaux	Tuleforn Phares	Metsatöena kantselid.—Bu- reaux des offi- ciers des forêts	Sanatoorium Sanatoriums	Seitsmaja Maisons des associations	Apiteek Pharmacies	Erakõnubiil Boutiques privées	Erakontoris Logements privées	Kokku — Total
Virumaa . . .	25	0	5	10	1	—	—	2	—	1	—	7	6	66
Järvamaa . . .	12	0	2	6	3	1	—	1	—	—	—	1	3	30
Harjumaa . . .	33	26	11	10	4	—	1	—	1	—	—	4	8	99
Läänemaa . . .	24	10	7	8	2	1	1	—	—	—	1	4	8	66
Saaremaa . . .	18	—	—	1	2	—	2	—	—	—	—	3	4	25
Pärnumaa . . .	27	14	3	2	14	1	—	—	—	—	—	11	3	75
Viljandimaa . . .	20	5	3	3	0	—	—	3	—	1	—	4	1	50
Tartumaa . . .	42	9	8	—	0	—	—	1	—	—	—	5	8	81
Valgumaa . . .	8	0	—	1	1	—	—	1	1	—	1	2	2	28
Võrumaa . . .	34	11	5	2	4	1	—	—	—	—	—	1	1	50
Petserinmaa . . .	0	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	11
Kokku — Total	244	103	44	44	46	4	4	9	2	6	2	43	45	596

Telefoni talitusepunktide asukohtade järgi.
Répartition des postes téléphoniques d'après des établissements publics.

5.	Telefoni talitusepunktide asukohad Lieu de fonctionnement des postes téléphoniques	Arv Nombre 1/IV 1932
Posti-telegraafi-telefoni kontorites — Dans les bureaux de poste, de télégraphe et de téléphone		116
Posti-telegraafi-telefoni abikontorites — Dans les bureaux auxiliaires de poste, de télégraphe et de téléphone		3
Iseseisvates telefoni keskjaamades — Dans les réseaux indépendants de téléphone		3
Telefoni abikeskjaamades — Dans les bureaux auxiliaires de téléphone		2
Raadiojaamades — Dans les stations de T.S.P.		3
Posti-telegraafi-telefoni agentuurides — Dans les agences de poste, de télégraphe et de téléphone		112
Telefoni kollektiivkeskjaamades — Dans les stations téléphoniques collectives centrales		40
Postiaagentuurides — Dans les agences postales		408
Postitaludes — Dans les stations rurales de poste		452
Raudteejaamades, vallamajades, tänavatel ja teistes kohtades ilma kõnemaaksu alamäärä kindlustuseta (Telefoni määrustik § 68) — Dans les gares, les administrations communales et autres localités sans garantie du montant minimum de recette annuelle (Règl. téléph. § 68)		142
Mujal kõnemaaksu aastase alamäärä kindlustusega (Telefoni määrustik § 69) — Dans les autres établissements avec garantie du montant minimum de recette annuelle (Règl. § 69)		87
Kokku — Total		1377

II. POST. — POSTES.

1. Postiasutiste võrk.
Réseau des établissements de poste.

Postiasutiste ja abiasutiste võrk on juba eelmistel aastatel viidud lõpule nõnda, et maal igal külaelanikul kirjatalu postmarkide müügiga ja külapostkastiga asub keskmiselt 2 km kaugusel. Aruandeaasta jooksul avati postiaagentuure uutel

raudteedel. Mõned postiaagentuurid, kus tegevus vähenenud, muudeti kirjataludeks. Üksikuis uuesti tekkinud elamute koondisid seati sisse mõned uued kirjatalud.

Tab. 6 näitab postiasutiste võrku maade järgi 1. aprillil 1932 a.

Postiasutiste võrk maade järel 1. IV 1932 a. — Réseau des établissements de poste par districts au 1. IV 1932.

6.	Maapind km ² Superficie en km ²	Kõlblik maa km ² Terrain utilis en km ²	Valdade arv Nombre des communes	Rahvastikuarv (1922 a.) Nombre des habitants (en 1922)	Postkontorite arv Nombre des bureaux postaux	Postiaagentuure arv Nombre des agences postales	Postiasutisi kokku Nombre total des établissements de poste	Kirjatalude arv Nombre des stations rurales de poste	Kokku — Total	Iga postipunkti kohta Par chaque établissement de poste		Elanikke arv iga postipunkti kohta maal linna linnadeks Nombre des habitants par établissement de poste à la campagne, à l'exception des villes
										Tegevuse piirkond km ² (kõlblik maa) — Rayon d'activité en km ² (terrain utilis)	Elanikke arv Nombre des habitants	
Virumaa	7 387,01	5 222,04	40	149 273	32	65	87	430	517	10,1	288	223
Järvamaa	12 085,04	2 425,08	20	58 211	12	30	48	159	207	11,7	281	245
Harjumaa	5 082,87	4 726,85	44	219 654	16 ¹⁾	97	117	341	458	10,3	479	204
Läänemaa	4 779,73	4 141,20	34	75 991	9	60	75	276	351	11,8	216	204
Saaremaa	2 964,44	2 482,93	18	57 157	8	25	31	169	209	12,4	284	269
Pärnumaa	5 227,87	3 976,79	41	94 014	13	74	87	257	344	11,5	273	220
Viljandimaa	4 056,78	3 181,02	38	77 013	8	49	57	187	244	13	316	268
Tartumaa	7 018,99	5 108,58	64	176 096	17	80	97	436	533	9,6	330	237
Valgamaa	1 511,00	1 338,83	10	30 690	4	28	32	99	101	13,2	303	284
Võrumaa	4 043,24	3 098,08	45	82 860	7	59	66	244	310	10	267	251
Petserinmaa	1 391,13	1 489,44	11	60 848	5	11	16	92	108	13,8	563	545 ²⁾
Rahvalugemisel eriti arvestatud — Comptée à part au recensement	—	—	—	16 252	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	47 548,70	37 191,44	374	1 107 059	119¹⁾	590	713	2 660	3 373	11	329	247
Võrreldes 1930/31 aastaga + rohkem või — vähem — Comparativement à l'année budg. de 1930/31 + augmentation ou — diminution					%	—5	—5	+73	+68	—	—	—
						—0,8	—0,7	+2,8	+2,1	—	—	—

2. Liht- ja tähtsü kirjavõrk.
Envois ordinaires et recommandés.

Kirjavõrk ja tähtsü kirjavõrk on juba eelmistel aastaga, on üldiselt vähenenud 7,8%. Tunduvalt on vähenenud kirjavõrk ja tähtsü kirjavõrk arv välismaalises läbikäimises: välismaalt tulnud kirjavõrk ja tähtsü kirjavõrk arv 18,2% ning välismaale läinud — 16,8%. Sisemaaliste kirjavõrk ja tähtsü kirjavõrk arv on kahanenud 2,6% (tab. 7).

Üksikute saadetiste liikide järgi on vähenenud: kirjate arv 5,7%, postkaartide — 14,7%, trükitoode — 7,3%, äripaberite — 8,0%, kaubaproovide — 27,1%, juuremaksusaadetiste — 17,4% ja tähtsü kirjavõrk ja tähtsü kirjavõrk arv 7,5%. Maksuvabade kirjavõrk ja tähtsü kirjavõrk arv on vähe suurenenud, nimelt 5,5%. Pisipaketeid oli 63,8% rohkem kui eelmise aasta 9 kuu jooksul (pisipaketeid vahetus seati sisse 1930 a. 1 juulist).

3. Postpakkid.
Colis postaux.

Postpakkide arv, võrreldes eelmise aastaga, on vähenenud nii sise- kui välismaalises läbikäimises. Sisemaaliste postpakkide arv on vähenenud 10,3%, välismaalt tulnud — 17,8% ning välismaale läinud — 11,1%. Üldiselt on postpakkide arv vähenenud 13% ning väärtuskirjavõrkide rahaline väärtus 17,8% (tab. 7).

Sisemaaliste postpakkide koguarv on 1,2 korda väiksem välismaaliste postpakkide koguarvust, kuna aga sisemaaliste väärtuskirjavõrkide väärtus 1,4 korda suurem välismaaliste väärtuskirjavõrkide koguväärtusest.

4. Rahatransferid (rahakaardid).
Mandats de poste.

Rahakaartide operatsioonid, võrreldes eelmise aastaga, on vähenenud arvuliselt 1,7% ning rahasummaliselt 12,5% (tab. 7). Sisemaaliste rahakaartide arv on vähenenud 6,1% ning välismaalt tulnud 9,2%. Märksa kasvanud on välismaale läinud rahakaartide arv ja rahasumma, nimelt arv 2,1 korda ja rahasumma 1,2 korda. Põhjus, miks välismaale läinud rahakaartide arv kasvanud, seisab peaaegjalikult selles, et 1931 a. 23 septembril pandi maksma kitsendav määrus Eestist välismaale saadetavate postitransferitide kohta, mille järgi lubati ilma Eesti Panga loata postkontorite kaudu välismaale saata ühel samal isikul mitte üle 50 kr päevas. Sama aasta 3. detsembril piirati ülemäär 10 kr ning alates 28. jaanuarist 1932 a. võis üks isik ühest postiasutisest ühel ja samal aadressil välismaale saata ilma Eesti Panga loata mitte üle 5 krooni päevas. Kuna rahakaartide operatsioonide toimetamisel rahakaardi summa pii-

¹⁾ Peale selle 3 abipkt. ja postij. arv. büroo.

²⁾ Petserinmaal rahvas elab tihedalt, keskmiselt iga km² peale 40 elaniku.

Postisandteet 1931/32 — Envois postaux en 1931/32

Liht- ja tähtsaandteed — Envois ordinaires et recommandés

Maksulised — Envois soumis à la taxe

Frankkeeritud — Affranchis

Postikaardid — Cartes postales

Vastusaga — Avec réponse

Harilikud — Simples

Triibitoetud — Imprimés

Aripaberid — Feuilles

Kanapaarvolid — Enveloppes

Pistapaketid — Pistes papiers

Kirjad — Lettres

Muud saadet. — Autres

Frankkeerimata või pünnulikut frankkeeritud saadetised (muu-remaksim. saad.)

Kirjad — Lettres

Muud saadet. — Autres

Kokku — Total

Maksuvabad — Exemptes de port

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Pakid — Caisés

Väärpakid — Caisés avec valeur déclarée

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kobalike ja sisemaalisi

Välismaalt tulnud

Välismaale läinud

Kokku 1931/32

1930/31

Rohkem või vähem

1931/32 a. oli hinnades

Kobalike ja sisemaalisi

Välismaalt tulnud

Välismaale läinud

Kokku hinnades

Tallinnas

Tartus

Maal kokku

Väärkirjad ja kaast. kessed — Lettres et boîtes avec valeur déclarée

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Kokku — Total

Arv — Numbre

Väärtus kr — Valeurs en kr

Locaux et internes

De l'étranger

A l'étranger

Total pour l'année budgétaire

1931/32

1930/31

Augmentation ou diminution

%

En 1931/32 dans les villes:

Locaux et internes

Reçu de l'étranger

Envois à l'étranger

Total pour les villes

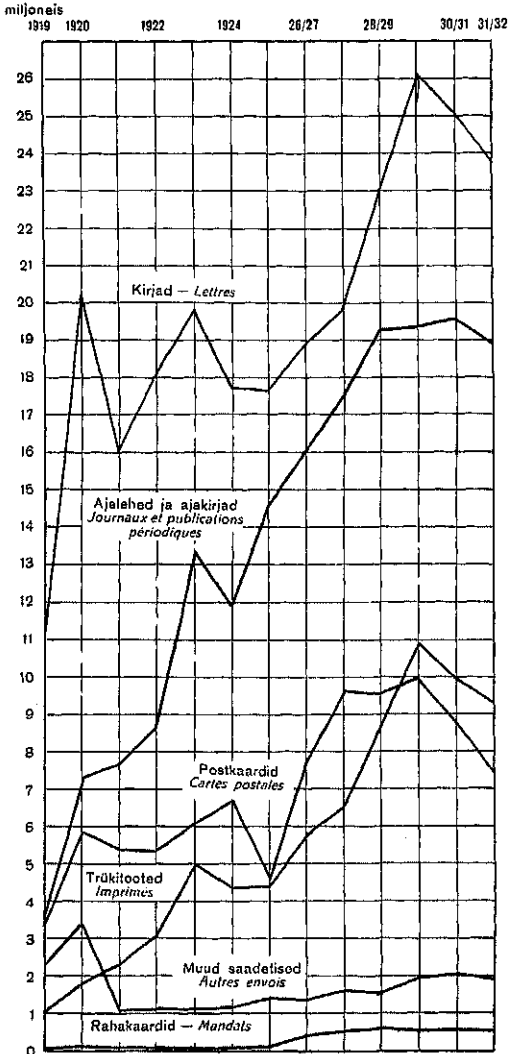
Donc: (Tallinn)

(Tartu)

Total pour la campagne

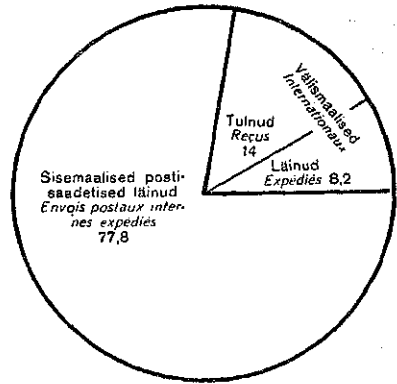
*) Non affranchis ou affranchis insuffisamment.

Diagr. 4. Postisaadetiste arvu suurenemiskäik 1919—1931/32.
Accroissements du nombre des envois postaux 1919—1931/32.

ratud, hakati saatma rohkem rahakaarte. Välismaile on meilt läinud rahakaarte 2,8 korda rohkem, kui sealt tulnud ning rahakaartide rahasumma on 1,05 korda suurem välismailt tulnud rahakaartide kogusummast.

Diagr. 5. Postisaadetiste üldarv 1931/32.
Répartition des envois postaux en 1931/32.

5. Väärtkirjad- ja -kastikesed. Väärtkirjade ja -kastikeste arv, võrreldes eelmise aruandeaastaga, on suurenenud 12,5 %, kuna väärtus on vähenenud 3,3 % (tab. 7).

Kasvanud on väärtkirjade ja -kastikeste arv ainult sisemaalises läbikäimises, nimelt 14,4 %. See tõus on tingitud peamiselt agentuuride rahaoperatsioonide laienemisest. Välismaalises vahetuses on väärtkirjade ja -kastikeste arv vähenenud 19,04 %. Välismailt tulnud väärtkirjade ja -kastikeste arv on 1,7 korda ning väärtus 2,1 korda suurem välismaile läinud väärtisaadetiste arvust ja väärtusest.

6. Lunallised saadetsed. Lunaliste saadetiste üldarv vähenes 19,3 % võrra ja lunasumma — 8,2 % võrra. Lunaliste postpakside arv on vähenenud 4,5 % ja muud saadetsed — 27,3 % (tab. 7).

Lunamaksimisest loobumisi oli 22,5 % vähem kui eelmisel aruandeaastal.

7. Ajalehed ja ajakirjad. Posti kaudu laialisaadetud ajalehtede ja ajakirjade eksemplaride üldarv, võrreldes eelmise aruandeaastaga, on vähenenud 3,2 % (tab. 7).

Ajalehtede ja ajakirjade eks. arvu vähenemisega on vähenenud ka ajalehtede ja ajakirjade tellimiste vastuvõtmine postiasutistes üldiselt 6,7 %. Linnades on ajalehtede ja ajakirjade tellimiste vastuvõtmine postiasutistes vähenenud 5 %, maal — 7,6 % (tab. 8).

Vastuvõetud ajalehtede ja ajakirjade tellimised — Nombre des abonnements aux journaux et périodiques.

8.	1931/32	1930/31	Vähenenud	1930/31 = 100
Kohalikke ja sisemaalisi — Locaux et internes	115 999	124 228	—8 229	—6,6
Välismaalisi — Étrangers	5 060	5 507	—447	—8,1
Kokku — Total	121 059	129 735	—8 676	—6,7
Ajalehtede ja ajakirjade tellimisi võetud vastu linnades: — Nombre des abonnements aux journaux et périodiques reçus dans le service urbain:				
Kohalikke ja sisemaalisi — Locaux et internes	39 372	41 260	—1 888	—4,6
Välismaalisi — Étrangers	4 454	4 869	—415	—8,5
Linnades kokku — Au total dans le service urbain	43 826	46 129	—2 303	—5,0
Sellest arvust oli: (Tallinnas — à Tallinn)	8 301	8 595	—294	—3,4
De ce nombre il y avait: (Tartus — à Tartu)	3 075	3 611	—536	—14,9
Maal kokku — Totaux pour le service rural	77 233	83 606	—6 373	—7,6

8. Virksaadetised. Virksaadetiste arv on kasvanud üldiselt 0,6%. Sisemaaliste virksaadetiste arv on tõusnud 29,9% ja välismailt tulnute — 13,5%. Välismaile läinud virksaadetiste arv näitab langust 30,1%.

Saadetiste liikide järgi on suurenenud lihtvirksaadetiste arv 1,4%, kuna tähtvirksaadetiste arv vähenes 15,5%.

Virksaadetiste liikide arv — Trafic des envois exprès.

9.	1931/32					1930/31				
	Saadetisi Envois		Pakid Colis	Raha-kaardid Mandats	Väärtkirjad Lettres avec valeur decl.	Saadetisi Envois		Pakid Colis	Raha-kaardid Mandats	Väärtkirjad Lettres avec valeur decl.
	Liht Ordin.	Täht Recomm.				Liht Ordin.	Täht Recomm.			
Sisemaalisi — Service interne	4 250	247	70	12	—	2 954	479	94	10	1
Välismaile läinud — Expédié à l'étranger	4 102	391	16	—	5	5 698	743	22	—	10
Välismailt tulnud — Reçu de l'étranger	4 140	2 264	1 936	14	31	3 676	2 212	1 491	1	4

9. Lendposti-saadetised. Lähikäimises välismaadega pidas Eesti 1931/32 a. lennuühendust: Tallinn-Helsingi-Stockholmi, Tallinn-Leningradi ja Tallinn-Riia-Königsbergi-Berliini liinidel. Üldine lendpostisaadetiste kg arv on 19,8% suurem eelmise aruandeaasta kg arvust. Aruandeaastal on vahetatud välismaadega 38,4% enam lendpostisaadetisi kui eelmisel aastal.

Üldisest lendpostisaadetiste kg arvust on vahetatud Tallinn-Helsingi-Stockholmi liinil 70,1%, Tallinn-Riia-Königsberg-Berliini liinil 26,3% ja Tallinn-Leningradi liinil 3,6%.

1931/32 a. talvel transporditi Tallinn-Helsingi liinil harilikke postisaadetisi õhuteel üle lahe 68,6% vähem kui eelmisel talvel (tab. 11).

Lendpostisaadetised 1931/32 a. — Envois aériens en 1931/32.

10.	Maad, kellega posti õhuteel vahetatud — Pays, avec lesquels la poste aérienne a été échangée.	Posti bruttokaal kg Poids brut de la poste		Vahetatud lendpostis raskus kg Poids total de la poste échangée	Saadetiste üldarv Nombre total des envois
		Eestist läinud En provenance de l'Estonie	Eestisse tulnud A destination de l'Estonie		
Kirjapost — Poste aux lettres.					
1.	Soome (Helsinki)	71,3	806,5	877,8	36 070
2.	Rootsi (Stockholm)	32,7	305,4	428,1	
3.	Läti (Riga)	0,7	1,8	8,5	
4.	Taanu (Kopenhagen)	—	9,3	9,3	
5.	Danzig (Danzig)	1,8	—	1,8	
6.	Saksa (Berlin)	106,4	147,3	253,7	
	„ (Königsberg)	6,9	18,2	25,1	
7.	Prantsuse (Paris)	—	10,3	10,3	
8.	Austria (Wien)	—	0,5	0,5	
9.	Tšehhoslovakkia (Praha)	—	8,0	3,6	
10.	N.S.V.L. (Leningrad)	7,7	75,1	82,8	
11.	Türgi (Istanbul)	—	0,1	0,1	
12.	India (Karachi)	—	1,4	1,4	
	Kokku — Total	233,5	1 475,5	1 709,0	36 070
Pakipost — Colis postaux.					
1.	Üle Berliini — via Berlin	4,5	141,4	145,0	34
2.	„ Königsbergi — „ Königsberg	—	128,2	128,2	23
3.	„ Riia — „ Riga	1,4	—	1,4	2
4.	„ Viini — „ Wien	—	8,0	8,0	4
5.	„ Stockholmi — „ Stockholm	—	132,3	132,3	37
6.	„ Helsingi — „ Helsinki	58,8	112,0	171,4	71
	Kokku — Total	64,7	522,5	587,2	171
Üldse — Gr. total¹⁾					
1930/31		298,2	1 998,0	2 296,2	36 241
Rohkem (+) või vähem (—)	— Augmentation ou diminution %	—122,0	+802,3	+380,3	+10 064
		—58,6	+87,1	+19,8	+33,4

Talvisel hooajal lennuteel vahetatud postisaadetised Tallinn-Helsingi liinil (kg). Envois postaux échangés pendant l'hiver par la voie aérienne de Tallinn-Helsinki.

11.	Eestist läinud En provenance de l'Estonie	Eestisse tulnud A destination de l'Estonie	Kokku Total
1931/32	22,6	135,7	158,3
1930/31	35,1	469,1	504,2
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution %	—12,5	—333,4	—345,9
	—35,6	—71,1	—68,6

10. Posti jooksvad arved ja ülekanded. Posti jooksvate arvete büroos toimetatud operatsioonide üldarv on aruandeaastal kasvanud 75,4% ning arvete rahaline läbikäik 23,5%. Arvetele sissekandmise operatsioonid on suurenenud 88,6%, arvetelt väljamaksmise operatsioonid — 44,4% ja

¹⁾ Peale selle transporditi 1931/32 a. õhuteel Eesti postiametkonna vahetaltusel 63 vallalist kirjapostisaadetist — 1,0 kg ning 21 kottisaadetust 9,8 kg — En outre il y avait 63 objets de correspondances — avion (de 1,6 kg), en transit ouvert et 21 dépêches — avion closas (de 9,6 kg) transportés par l'intermédiaire des services de l'office postal estonien.

arvete vaheliste ülekandmiste operatsioonid — 20,1 % rohkem kui eelmisel aastal. Arvetel olevate summade Aruandeaasta lõpuks oli jooksvaid arveid 19,8 % ülejääk aruandeaasta lõpuks oli 193 129 kr.

Posti jooksvate arvete büroo operatsioonid 1931/32 a. — Opérations du Bureau des comptes courants postaux en 1931/32.

12.	Arvete arv viimaseks kuupäevaks — Nombre des comptes à la fin du mois		Operatsioonide arv — Nombre des opérations		Üldine läbikäigu summa — Montant total des transactions		Ülekannete % üldisest läbikäigu summast — Du montant total des transactions il revient aux virements en %		Arvel olevate summade ülejääk viimaseks kuupäevaks — Soldes des comptes à la fin du mois	
	1931/32	1930/31	1931/32	1930/31	1931/32	1930/31	1931/32	1930/31	1931/32	1930/31
Aprill	320	250	5 891	3 606	1 034 802	1 007 069	3,3	14,9	126 359	102 597
Mai	324	257	6 051	3 506	1 015 909	1 011 057	2,8	10,5	148 252	112 422
Juuni	330	264	6 767	3 134	1 154 967	904 112	4,54	4,35	128 951	95 641
Juuli	334	268	7 090	3 090	1 292 495	994 250	5,89	5,36	101 754	92 000
August	339	277	7 012	3 658	1 233 730	936 599	3,08	3,42	114 553	81 674
September	343	282	7 273	3 868	1 340 424	924 309	3,18	3,4	110 132	69 137
Oktoober	353	285	8 651	4 600	1 430 557	1 085 576	1,92	5,35	150 009	107 396
November	364	288	8 787	4 604	1 473 087	1 069 746	2,73	4,06	257 029	127 239
Detsember	366	292	9 061	4 843	1 555 806	1 333 085	3,27	4,77	265 948	128 096
Jaanuar	371	308	7 063	4 774	1 180 501	931 689	2,47	4,71	189 819	97 234
Veetruar	374	312	7 854	4 913	1 285 013	956 172	2,9	6,1	178 023	128 153
Märts	375	313	9 062	6 587	1 383 207	1 305 205	2,2	2,9	193 129	88 976
Kokku — Total	—	—	91 462	52 143	15 386 588	12 455 869				

Sellest — Y compris:

Sissemaksud arvetelo — Versements	71 365	37 834	7 493 302	5 860 140	Keskmise arvel olevate summade ülejääk kuu kohta — Solde des comptes moyen par mois:	
Väljamaksud arvetelt — Paiements	17 286	11 968	7 390 099	5 861 418	1931/32 a. . . . . Kr. 163 663.—	
Ülekanded arvetele ¹⁾ — Virements	2 811	2 341	503 187	734 311	1930/31 „ . . . . . „ 102 547.—	
Ülekannete keskmine % üldisest läbikäigust — Moyenne des virements en % du total des transactions	3,07	4,5	3,3	5,9		

Aruandeaasta jooksul on postkontorid võtnud vastu sissemaksusi posti jooksvatele arvetele 87,5 % ning jooksvate arvete büroo kaudu saadud väljamaksukäskude põhjal toimetanud väljamaksusi 45,9 % enam kui eelmisel aastal. Sissemaksude rahaline summa on suurenenud 27,5 %.

Posti jooksvate arvete operatsioonid postkontorites 1931/32 a. — Opérations des comptes courants postaux effectuées dans les bureaux de poste en 1931/32.

13.	Arv Nombre	Summa Montant
a) Sissemaksukaardid — Avis de versement: postiga — postaux	71 119	6 562 947
telegraafiga — télégraphiques	413	928 827
Kokku — Total	71 532	7 491 774
1930/31 a.	38 137	5 876 787
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution	+33 395	+1 614 987
%	+87,5	+27,5
b) Väljamaksukaardid — Avis de paiement: postiga — postaux	17 394	— ²⁾
telegraafiga — télégraphiques	50	—
Kokku — Total	17 444	—
1930/31 a.	11 958	—
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution	+5 486	—
%	+45,9	—

11. Postikassang. Service des recouvrements. Postikassangu talituse abil toimetatud operatsioonid on vähenenud arvuliselt — 37 % ning rahasummaliselt — 57,6 %; mitmesugustel põhjustel ei olnud võimalik kasseerimist toimetada 83 juhul.

¹⁾ Sltu hulgas ka kulude mahakandmine arvetelt ja büroo arvele sissekandmine, veaparandused j.n.e.; puht ülekanded on arvestatud kahekordselt, s. o. üks kord arvelt mahakandmisel ja teine kord arvele kandmisel.

²⁾ Väljamaksukaartide summa kohta 1931/32 a. andmeid kogutud ei ole.

Postikassangu operatsioonid 1931/32 a. Opérations de recouvrement en 1931/32.

14.	Kasseerimisi toimetatud — Recouvrements effectués		Kasseerimisi jäätud vääruste arv — Nombre des recouvrements restés en souffr.
	Arv Nombre	Summa Montant	
1931/32	85	2 338	83
1930/31	135	5 513	135
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution	—50	—3 175	—52
%	—37	—57,6	—38,5

12. Eesti Panga agentuurid te- agencies de l'Eesti Pank (Banque d'Estonie). Eesti Panga agentuurid te- gutsevad Baltiski, Nõmme, Põltsamaa, Tapa, Türi ja Tõr- va postkontorite juures; operatsioone toimetavad neli agentuurides postiametkonna ametnikud, saades selle eest Eesti Pangalt tasu 20 senti iga operatsiooni pealt. Peale selle maksab Eesti Pank iga operatsiooni pealt 6 senti riigituludeks. Aruandeaasta jooksul on operatsioonide arv kasvanud 3,1 % ja vastuvõetud mak- sude summa 10,2 %.

Eesti Panga agentuuride operatsioonid 1931/32 a. Opérations effectuées par les agences de l'Eesti Pank en 1931/32.

15.	Operatsioo- nide arv Nombre	Summa Montant
Riigimaksudid vastu võetud — Recettes d'Etat acceptées	19 500	1 003 834
1931/32	18 916	910 997
1930/31		
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution	+584	+92 837
%	+3,1	+10,2

13. Riigihoiukassa agentuurid.
Agences de la caisse d'épargne d'État.

Riigihoiukassa agentuurid töötavad kõigi postkontorite juures. Neis agentuurides toimetatakse summade vastuvõtmist hoiuarvetele ja neilt arvetelt summade väljamaksmist. Operatsioonide toimetamise eest saab postiametkond Riigihoiukassalt tasu 1/2 % aastas kalendri-aasta lõpul Riigihoiukassa agentuurides olevate hoiusummade kogusummast. Pool tähendatud tasust on lubatud lisatasuks agentuuri operatsioone toimetavatele postiametkonna ametnikkudele, kuna ülejäänud osa arvatakse riigituludeks. Peale selle maksab Riigihoiukassa agentuuri operatsioone toimetavatele ametnikkudele eritasu tähtajata hoiusummade peale väljaantud hoiuraamatute juurekasvu pealt, arvates 25 *sent* hoiuraamatu pealt.

Agentuuride operatsioonide tasuks 1931 kalendri-aasta eest on Riigihoiukassalt saadud ülnimetatud 1/2 %-list tasu *Kr* 1 919,05 ja hoiuraamatute juurekasvu pealt *Kr* 113.—

Aruandeaastal on postkontorites Riigihoiukassa agentuuride kaudu võetud rahasummasid hoiuarvetele 28,7 % ning makstud rahasummasid hoiuarvetelt välja 48,5 % rohkem kui eelmisel aastal. Hoiuleantud summad on kasvanud 37 % ja hoiult väljamakstud summad 77,1 %.

Aruandeaasta lõpul oli Riigihoiukassa agentuurides hoiuarveid: tähtajata 1 473 ja tähtajalisi 77.

Riigihoiukassa agentuuride operatsioonid 1931/32 a.
Opérations effectuées par les agences de la caisse d'épargne d'État en 1931/32.

16.	Operatsioonide arv Nombre	Summa (kr.) Montant
a) Rahasummasid hoiuarvetele vastu võetud — <i>Sommes versées à la Caisse d'épargne:</i>		
1931/32	3 474	422 205
1930/31	2 699	308 202
1931/32 a. + või (ou) —	+775	+114 003
%	+28,7	+37,0
b) Rahasummasid hoiuarvetelt välja makstud — <i>Sommes payées par la Caisse d'épargne:</i>		
1931/32	2 590	247 678
1930/31	1 750	139 874
1931/32 a. + või (ou) —	+840	+107 804
%	+48,5	+77,1

14. Väljastamata korrespondents.
Correspondance tombée en rebut.

1931/32 a. on esialgselt väljastamata jäänud kirjavõetisade detisi 20,3 % võrra rohkem kui eelmisel aastal. Seejuures on suurenenud sise-maaliste väljastamata saadetiste alal 17,7 % ja välismaaliste alal 37,6 %. Esialgselt väljastamata saadetistest postiasutused on suutnud kas adressaatidele väljastada või saatjatele tagasi saata 87, %, kuna ülejäänud saadetised on jäänud lõplikult väljastamatuteks. Lõplikult väljastamatute saadetiste arv teeb kirjavõetisade üldarvust 0,06 % (1930/31 a. 0,07 %).

Väljastamata kirjavõetisade — *Correspondances aux lettres tombées en rebut.*

17.

	1931/32			1930/31	Võrdlus — <i>Comparaison</i>	1931/32 aruandeaastal oli hiljades — <i>Pour l'année budgétaire 1931/32 il y avait dans les villes</i>	Sellest arvust <i>De ce nombre il y avait</i>		Kokku maal <i>Total pour les districts</i>
	Kirjad ja postkaardid, liht ja täht. — <i>Lettres et cartes postales ordinaires et recommandées</i>	Trükitooted, äripaber, kaubaproov, liht ja täht. — <i>Imprimés, papiers d'affaires et échantillons ordinaires et recommandés.</i>	Kokku — <i>Total</i>				Tallinnas — <i>à Tallinn</i>	Tartus — <i>à Tartu</i>	
Sisemaalises vahetuses — <i>Service interne.</i>									
Väljastamata saadetised sihtkohas — <i>Envois tombés en rebut dans les bureaux de destination . . . . .</i>	125 056	54 050	180 912	153 702	+27 210 +17,7%	156 396	41 424	48 205	24516
Enne lähtekohta tagasi või lõplikult hoiule saatmist võimaldus väljastada — <i>Des correspondances tombées en rebut ont pu être remises avant le renvoi aux expéditeurs ou avant le dépôt définitif . . . . .</i>	07 363	27 681	95 044	75 489	+19 555 +25,9%	82 756	15 049	20 943	12288
Saadeti tagasi lähtekohta — <i>Correspondances en rebut renvoyées aux expéditeurs . . . . .</i>	41 619	22 012	64 231	53 863	+10 368 +16,2%	55 703	15 354	24 601	8 528
Lõplikult väljastamatuid lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks saadetud — <i>Correspondances restées en souffrance et envoyées au dépôt pour destruction ultérieure</i>	10 974	4 663	21 637	24 350	—2 713 —11,1%	17 937	10 121	2 661	3 700
Välismaalises vahetuses — <i>Service international.</i>									
Välismaalt saadud kohapeal väljastamata välismaale tagasi saadetud — <i>Correspondances de l'étranger tombées en rebut et renvoyées aux pays d'origine . . . . .</i>	11 540	16 780	28 320	26 859	+1 461 +5,4%	27 082	15 304	6 272	1 238
Välismaale saadetuist väljastamata tagasi tulnud — <i>Correspondances de l'intérieur pour l'étranger qui sont rentrées au bureau des rebus . . . . .</i>	15 707	16 632	32 300	23 630	+8 660 +37,0%	31 803	23 620	5 611	506
Välismaalt väljastamata tagasi saadud saadetistest oli kohapeal võimalik saatjale tagasi anda — <i>Correspondances en rebut renvoyées de l'étranger et qui ont pu être placées . . . . .</i>	11 331	15 207	26 538	17 071	+9 467 +55,4%	26 084	19 046	5 308	454
Saatjatele tagasi andmata jäänud lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks saadetud — <i>Correspondances renvoyées de l'étranger qui sont restées en souffrance et qui ont été envoyées au dépôt pour destruction ultérieure</i>	4 436	1 425	5 861	6 468	—607 —6,4%	5 719	4 574	303	142

Tallinna peapostkontoris 1932 a. mais üle maa hoiule saadetud lõplikult väljastamata jäänud liht- ja juuremaksusaadetiste väljastamatus põhjusteks oli 3 287 väljastamatust saadetisest puuduliku aadressiga 429 saadetist ehk 13,1 %, tundmata aadressaati- dele 990 saadetist ehk 30,1 %, aadressaate ilmumata- jäämise pärast väljastamata jäänud 1 171 saadetist ehk 35,8 % ja keeldunud saadetiste vastuvõtmisest 691 ehk 21 %.

Teadete nõutamiseks väljastamata jäänud korres- pondentsi aadressaate ülesotsimiseks on postiamet-

kond pööranud linnades aadressibüroode ja maal kohapealsete omavalitsusasutiste poole 1931/32 a. jooksul 179 804 juhul.

15. Postisaadetiste kojukandmine. *Remise à domicile.* Postisaadetiste üldarvu vähe- nemisega on vähenenud ka kirjakandjate abil aadressaa- titele kätetoimetatavate postisaadetiste üldarv 4,1 % võrra. Tallinnas on kojuviidud saadetiste arv vähenenud 2,05 %, Tartus 12,4 % ning teistes linnades, alevites ja maal kokku 3,1 %.

Kojuviidud postisaadetised — Envois remis à domicile.

18.		Lihtsaadetised ja aialehed Envois ordinaires et journaux	Täht- ja juure- maksusaade- tised — Envois recommandés et transmissibles affranch.	Väärkirjad Lettres avec va- leur déclarée	Rahakoondid Mandats	Virksaadetised — Envois exprès			Kokku Total
						Lihtsaade- tised Envois ordinaires	Tähtsaade- tised Envois re- commandés	Pakid Colis postaux	
Tallinn	1931/32 . . .	6 808 895	199 052	1 838	40 005	10 884	3 352	29	7 065 045
	1930/31 . . .	6 944 253	220 298	2 014	39 806	4 771	2 171	29	7 213 342
	1931/32 ± . . .	-135 358	-20 346	-176	+289	+6 113	+1 181	—	-148 297
Tartu	1931/32 . . .	2 488 413	91 155	692	27 082	305	203	10	2 607 866
	1930/31 . . .	2 886 303	85 284	119	5 627	320	183	35	2 977 040
	1931/32 ± . . .	-397 950	+5 871	+573	+21 465	-24	+20	-10	-370 074
Mujal Autres	1931/32 . . .	9 375 500	266 442	636	21 837	1 395	216	63	9 666 089
	1930/31 . . .	9 698 755	257 952	705	23 064	1 063	267	30	9 981 896
	1931/32 ± . . .	-323 255	+8 490	-120	-1 227	+332	-51	+33	-315 807
Kokku Total	1931/32 . . .	18 672 808	557 549	3 166	89 014	12 584	3 771	108	19 339 000
	1930/31 . . .	19 529 371	563 534	2 898	68 497	6 163	2 621	94	20 173 178
	1931/32 ± . . .	-856 563	-5 985	+268	+20 517	+6 421	+1 150	+14	-834 178
%	-4,4	-1,06	+9,2	+29,9	+43,9	+14,9	-4,1		

16. Nimekastid (nimepiletid).
Casiers.

Postiasutistes aadressaateide tarvitamiseks antud isikliik- kude nimekastide arv on vä- henenud 4,5 %. Nende nimekastide kaudu on adre- saadid oma nimele päralejõudnud postisaadetisi saa- nud 18,3 % vähem kui eelmisel aastal.

Nimekastid — Casiers postaux.

19.	Nime- kastide üldarv 1. IV. 1932 a. Nombre total des casiers au 1. IV. 1932	Välja- antud nime- kastide arv 1. IV. 1932 a. Nombre des casiers abonnés	1931/32 a. jooksul on nimekastide kaudu postisaade- tised väljastatud (arv) — Pendant l'année budgétaire 1931/32 il a été dé- livré au moyen des casiers le nombre suivant des envois postaux
Tallinnas — à Tallinn . . .	448	362	3 503 592
Tartus — à Tartu	261	171	859 439
Mujal — Autres localités . . .	3 950	2 793	6 025 509
Kokku — Total	4 659	3 266	10 388 537
1930/31	4 494	3 421	12 711 498
Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou dimi- nution	+165	-155	-2 322 961
%	+3,7	-4,5	-18,3

17. Ametiasutiste käsipost.
Poste manuelle (pour les envois officiels locaux).

Ametiasutised on kohalikke liht-kirjapostisaadetisi abo- neeritud nimekastide abil väljastanud 34,2 % vähem kui eelmisel aastal. Käsiposti tarvitajate arv on kaha- nenud 5,1 %.

Ametiasutiste käsipost — Poste manuelle.
(Pour les envois officiels locaux).

20.

	Käsiposti tarvi- tajate arv Nombre des abonnés	Väljastatud postisaadetiste arv — Nombre des envois délivrés
Tallinnas — à Tallinn	76	2 533 573
Mujal — Autres localités	54	212 889
Kokku — Total	130	2 746 462
1930/31	137	4 176 888
Rohkem (+) või vähem (—) Augmentation ou diminution %	-7 -5,1	-1 430 426 -34,2

18. Postivedu. A. Maanteedel — *Par Transport de la poste. les grandes routes.*

Senini avatud kirjataludesse on kõikjal korraldatud ka postive- du. Mitmes kohas on elanikud tasuta postiveost loobunud ning seal on postivedu korraldatud palga- liste postivedajatega.

B. Raudteedel — *Par chemin de fer.* Raud- teedel postivedu sünnib postivagunites. Väiksematel liinidel, millel mõni üksikasutus, sünnib posti vahetus asutiste vahel pagasis. Tallinn-Haapsalu, Tallinn-Valga, Tapa-Narva, Tartu-Petseri-Valga ja Rapla- Virtsu liinidel sünnib ka pagasivedu postivagunis, kusjuures pagasi operatsioon teostavad postiveo ametnikud.

C. Veeteedel — *Par les voies navales.* Posti- vedu veeteedel (saarte ja mandri vahel, Emajõel ja Narva jõel) sünnib laevaseltside ja eraisikute ning Merejõudude staabi poolt (Tallinn-Naissaare vahel).

Postitraktid — Routes postales.

21.	1931/32	1930/31	Võrreldes 1930/31 aastaga Comparativement à l'année 1930/1931
a) Traktid, kus posti veeti p.-t.-t. ametkonna korraldusel ja kulul — Routes où la poste était transportée par les soins et aux frais de l'Administration postale.			
Traktide kogupikkus (km) — Longueur totale des routes (km)	12 912	12 904	+8
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus:			
1) Palgata erasikute poolt veetud — Transporté par les particuliers contractés	1 158 997	3 866 678	+292 319
2) Postijaamade poolt veetud taksides ettenähtud tasu eest — Transporté par les stations postales	619 129	828 554	—209 425
Kokku läbisõidetud km — Total en km	4 778 126	4 695 232	+82 894
Kulusumma kr. — Montant des frais en kr.	286 664	319 441	—32 777
b) Traktid, kus posti veeti maavalitsuste ning ühingute korraldusel ja kulul — Routes, où la poste était transportée par les soins et aux frais des administrations des communes ou des districts en par des associations privées.			
Traktide kogupikkus (km) — Longueur totale des routes	493	713	—220
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus:			
1) Postijaamade poolt tasuta veetud — Transporté gratuitement par les stations postales	177 559	268 567	—91 008
2) Vallavalitsuste ja ühingute poolt tasuta veetud — Transporté gratuitement par les administrations des communes rurales et des associations privées	76 010	90 876	—20 866
Kokku läbisõidetud km — Total en km	253 569	365 443	—111 874
c) Posti veetud reisijateveo omnibusel ühendusepidamise hooajal — Poste, transportée par les omnibus pendant la période de leur circulation.			
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus	1 217 160	1 062 720	+154 440
d) Linnades postivedu, postkastide ühendamise ja postisaadetiste laialiveedu — Transport de la poste, levée des boîtes aux lettres et distribution des envois dans les villes.			
Läbisõidetud km arv — Nombre des kilomètres parcourus	269 682	269 682	—

Postitraktid raudteedel — Routes postales par chemin de fer.

22.	Traktide pikkus (km) Longueur des routes postales (km)	Läbisõidetud km arv Nombre des kilomètres parcourus
1931/32	1 616,5	1 068 665
1930/31	1 376,5	1 004 845

Postitraktid veeteedel — Routes postales maritimes.

23.	Traktide pikkus (km) Longueur des routes postales (km)	Läbisõidetud km arv Nombre des kilomètres parcourus
1931/32	457,3	169 090
1930/31	457,3	169 090

19. Postimaksu vahendid.
Timbres-poste et autres formules d'affranchissement.

1931/32 a. on valmistatud ja välja antud peale maksvuselt olevate postimaksu vahendite veel uued 2-, 5-, 10- ja 20-sen-

dilised Punase Risti postmargid, lisamaksuga Punase Risti heaks igalt margilt 3 senti.

Aruandenaasta lõpuks oli postisaadetiste frankeerimismasinaid orafirmadel ja pankadel tarvitusel arvult 11.

Postimaksu vahendid 1931/32 a.

Timbres-poste et autres formules d'affranchissement pendant 1931/32.

24.	Arv Nombre	Koguväärtus kr. Valeur totale (kr.)
Juuretrükitud — Imprimés supplémentairement	12 602 000	997 815.—
Müüdnud — Ventes	10 343 047	2 031 742,76 ¹⁾

20. Posti tasuvus.
Résultats financiers: la rentabilité de la poste.

Posti tasuvust selgitavad andmed tab 25.

Posti tasuvus — Rentabilité de la poste.

25.	1 000 kr.
1931/32 eelarveaastal post andis sissetulekut — Recettes de la poste pour l'année budgétaire de 1931/32	2 002,1 ²⁾
Väljaminekut posti alal aruandeaastal kujunevad järgniselt — Les dépenses de la poste pour l'année budgétaire s'expriment comme suit:	
a) Postiteenijate palk, laste abiraha, arstiabi ja varustus — Appointements des employés de poste, subsides pour les enfants, secours médicaux et équipement	1 007,3
b) Postiaagentuuride juhatajate tasu — Rémunération des gérants des agences postales	81,8
c) Postivedu — Transport postal	566,7
d) Vallasvara soetamine ja korraslohid — Acquisition et réparation de biens meubles	40,3
e) Väärtemärkide (postimaksuvahendite) valmistamine — Impression de formules d'affranchissement (timbres-poste etc.)	19,3
f) Rahvusvahelised maksud — Paiements internationaux	91,1
g) Üldkulude (kaitsel, majapidamine, hoone remont ja ehitamine, ainetõusid, juurilõike abi ja kohtukulud, haridus- ja kultuur, kodifitseerimine ja kirjastamine, outasud ja segakulud) posti osa — Dépenses générales de la poste (bureau, économie, réparation et construction des bâtiments, voyages de service, secours juridique et frais de procédure, frais d'éducation, codification et édition, gratifications et dépenses diverses)	147,0
Kokku — Total	2 005,4
Ülejääk — Revenu net	596,7
Ülalinnetatud väljaminekutega on soetatud juure varandust — Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel	36,7
Üldine puhasjääk — Revenu net total	633,4

¹⁾ Selles summas on postisaadetiste frankeerimismasinate kontrollkaartide müügist saadud Kr. 60 000.—.

²⁾ Käesolevas tabelis on posti tulud näidatud postijameldkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riigikassa eelarve tähtsuse aruandes on need tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud panga osakondadesse üleantud summade seisukohalt (1930/31 a. lõpuks jäi asutiste kassadesse ülesandmata tulusid rohkem kui 1931/32 a. lõpul.)

III. TELEGRAAF — TÉLÉGRAPHES.

1. **Telegraafi arendamine ja asutiste võrk.**
Développement du télégraphie et le réseau des institutions.

Aasta jooksul on telegraafi-asutiste võrk suurenenud 133 asutise võrra. See suurenenimine oleneb telegraafi te-

gevuse avamisest posti- ja posti-telefoni-agentuurides, kus korraldatud sisemaaliste telegrammide vahetus. 1. aprilliks 1932 a. toimetas telegrammide vastuvõtmit ja üleandmist 482 agentuuri.

Agentuurides ja 58 posti-t.-t. kontoris sündis telegrammide vahetus telefoni teel.

2. **Telegraafi kasutamine.** Telegraafi kasutamine, võrreldes eelmise aastaga, on vähenenud 12,8% võrra. Vähenenud on nii sise- kui välisest telegrammide arv. Vähenemise põhjuseks tuleb lugeda peamiselt üldist majanduslikku kitsikust; osalt on vähenemine ka telefoni tarvitamise arenemisest. Ülevaate telegraafi kasutamise kohta annavad tabelid 27, 28 ja 29.

26. **Telegraafiasutiste arv — Nombre des institutions télégraphiques.**

	I. IV. 1932	I. IV. 1931	+ või - %
Peatelegraafi kontor — Bureau télégraphique	1	1	—
Posti-telegraafi kontorid — Bureaux de poste et de télégraphie	2	2	—
Posti-telegraafi-telefoni kontorid — Bureaux de poste, de télégraphie et de téléphone	116	116	—
Posti-telegraafi-telefoni alikontorid — Bureaux auxiliaires de poste, de télégraphie et de téléphone	3	3	—
Raadiojaamad — Stations T. S. F.	3	3	—
Posti-telefoni agentuurid telegraafi tegevusega — Agences de poste et de téléphone exerçant le service télégraphique	482	349	+38,1
Kokku — Total	607	474	+28,0

Telegrammide arv — Nombre des télégrammes.

27.

	1931/32	1930/31	% + või -
Sisemaalisi läinud — Du service interne, expédiés	108 103	117 795	—8,2
Välismaalisi tulnud — Du service international, reçus	82 800	97 297	—14,0
Välismaalisi läinud — Du service international, expédiés	73 724	88 586	—16,8
Kokku — Total	264 627	303 678	—12,8
Telegrammide arv linnades — Nombre des télégrammes dans le service urbain:			
Sisemaalisi läinud — Du service interne, expédiés	72 641	84 406	—13,0
Välismaalisi tulnud — Du service international, reçus	81 137	95 485	—15,0
Välismaalisi läinud — Du service international, expédiés	71 752	86 396	—16,9
Kokku linnades — Total pour le service urbain	225 530	266 287	—15,3
Tallinnas — à Tallinn	160 589	191 730	—16,2
Sellest — Dont: Tartus — à Tartu	21 153	23 319	—9,3
Maal kokku — Total pour le service rural	39 097	37 391	+4,5
Antud üle ilmateatide agentuuridele — Transmis aux agences des télégrammes météorologiques	1 141	116 007	—90,0

Vahetatud telegrammide seas oli kriitilisi telegramme.

Dans le nombre total des télégrammes échangés il y avait des télégrammes spéciaux:

a) Sisemaalises läikelmises — Du service interne.

28.

	1931/32	1930/31	+ või - (ou)	Linnades Dans le service urbain	Sellest De ce nombre		Maal Dans le service rural
					Tallinnas à Tallinn	Tartus à Tartu	
Ametlikke läinud — De service, expédiés	15 879	9 025	+64,0	13 107	10 835	1 146	2 772
Muud (meteoroloog.) — Autres (météorolog.)	22 223	13 541	+64,1	8 709	1 352	1 613	13 514
Kokku maksuta — Total (non taxés)	38 102	23 166	+64,4	21 816	12 187	2 759	16 286
Kiirtelegramme — Télégrammes urgents	144	299	-51,8	144	56	26	—

b) Välismaalises läikelmises — Du service international.

29.

	1931/32			1930/31			% + -	Linnades Dans le service urbain	Sellest arvust De ce nombre		Maal Dans le service rural
	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Kokku Total	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Kokku Total			Tallinnas à Tallinn	Tartus à Tartu	
Ametlikke — De service	3 109	3 234	6 343	3 678	3 144	6 822	-7	6 810	5 960	140	33
Muid — Autres	441	1 440	1 800	—	1 084	1 084	+74,3	1 710	1 352	358	180
Kokku maksuta — Total (non taxés)	3 550	4 683	8 233	3 678	4 228	7 906	+4,1	8 020	7 321	438	213
Kiirtelegramme — Télégrammes urgents	1 171	738	1 909	1 666	1 709	3 375	-43,4	1 909	1 827	—	—
Ajakirjanduse — De presse	2 223	321	2 544	1 706	386	2 092	+21,6	2 544	2 544	—	—
Aeglasti — Différés	717	271	988	830	350	1 180	-16,0	988	901	57	—

Ilmateateid agentuuridele on antud üle vähem kui eelmisel aastal 99%. Vähenemine on tingitud

sellest, et alates 1. aprillist 1931 a. ilmateated arvati maksu alla.

3. Lähikäimine välismaaga.
Trafic international.

Telegrammide vahetus välismaadega on vähenenud üldiselt 15,8% võrra. Tulnud

telegrammide arv vähenes 14,9%, läinud omade aga 16,8%. Telegraafilist lähikäimist välismaadega selgitab tab. 30 ja diagramm 6.

Välismaaga vahetatud maksusid tegrammid 1931/32 — *Télégrammes payables échangés avec l'étranger 1931/32.*

30.	Läinud — <i>Expédiés</i>		Tulnud — <i>Reçus</i>		Kokku — <i>Total</i>	
	Telegr. arv <i>Nombre de télégrammes</i>	Sõnade arv <i>Nombre de mots</i>	Telegr. arv <i>Nombre de télégrammes</i>	Sõnade arv <i>Nombre de mots</i>	Telegram, arv <i>Nombre de télégrammes</i>	Sõnade arv <i>Nombre de mots</i>
Abessiinia — <i>Ethiopie</i>	1	14	2	7	3	21
Alžeeria — <i>Algérie</i>	21	226	35	210	56	436
Austraalia — <i>Australie</i>	25	259	40	526	65	785
Austria — <i>Autriche</i>	507	5 800	430	5 066	937	10 866
Belgia — <i>Belgique</i>	1 807	18 904	1 979	21 204	3 786	40 108
Bulgaaria — <i>Bulgarie</i>	9	120	21	762	30	891
Danzig — <i>Dantzig</i>	1 224	11 803	1 037	16 357	2 261	28 160
Egiptus — <i>Égypte</i>	2	14	11	99	13	113
Greeka — <i>Grèce</i>	14	129	17	171	31	300
Helveetsia — <i>Suisse</i>	691	7 123	742	9 072	1 433	16 195
Hina — <i>Chine</i>	24	183	31	736	55	919
Hispaania — <i>Espagne</i>	35	435	75	706	113	1 141
Holland — <i>Pays-Bas</i>	1 491	14 558	1 802	19 398	3 293	33 956
Iiri — <i>Irlande</i>	3	32	3	37	6	69
India Briti — <i>Indes brit.</i>	7	52	5	37	12	89
Lääne — <i>Indes néerl.</i>	1	4	—	—	1	4
Island — <i>Islande</i>	3	46	12	82	15	128
Itaalia — <i>Italie</i>	276	3 382	340	6 324	616	9 706
Jaapan — <i>Japon</i>	8	55	8	74	16	129
Leedu — <i>Lithuanie</i>	1 295	16 537	1 592	18 322	2 887	34 859
Luksemburg — <i>Luxembourg</i>	94	780	176	1 314	270	2 094
Lõunaslaavia — <i>Yougoslavie</i>	52	678	42	495	94	1 173
Läti — <i>Lettonie</i>	7 382	107 544	11 219	155 002	18 601	262 546
Marokko — <i>Maroc</i>	41	322	40	390	81	721
Norra — <i>Norvège</i>	531	5 373	632	5 066	1 068	11 369
Palestiina — <i>Palestine</i>	9	80	8	62	17	151
Poola — <i>Pologne</i>	1 038	25 104	2 278	40 304	4 216	65 408
Portugal — <i>Portugal</i>	10	143	78	612	94	755
Prantsuse — <i>France</i>	2 447	33 691	2 516	32 798	4 963	66 489
Rootsi — <i>Suède</i>	4 917	49 166	5 200	62 799	10 177	111 965
Rumeenia — <i>Roumanie</i>	77	946	95	1 142	172	2 088
Saari piirkond — <i>Territ. de la Sarre</i>	5	32	12	181	17	213
Saksa — <i>Allemagne</i>	20 763	202 219	20 891	231 133	41 654	433 352
Soome — <i>Finlande</i>	3 800	41 150	4 534	51 854	8 394	93 013
Suur-Britannia — <i>Gr. Bretagne</i>	9 541	100 312	10 883	118 093	20 424	218 405
Taani — <i>Danemark</i>	4 648	44 916	5 286	54 444	9 934	99 360
Tšehhoslovakkia — <i>Tchécoslovaquie</i>	616	7 278	818	10 061	1 434	17 930
Tunesia — <i>Tunisie</i>	9	215	16	111	25	326
Türgi — <i>Turquie</i>	20	207	22	203	42	410
Ungari — <i>Hongrie</i>	112	1 447	145	3 776	257	5 223
Venemaa — <i>U. R. S. S.</i>	3 517	40 982	4 523	80 012	8 040	126 994
Aafrika Lõuna — <i>Afrique du Sud</i>	28	279	33	342	61	621
Põhja-Ameerika — <i>Amérique du Nord</i>	956	10 582	924	12 049	1 880	22 631
Lõuna-Ameerika — <i>Amérique du Sud</i>	18	160	74	2 317	92	2 477
Kokku — Total	69 041	759 369	79 250	965 289	148 291	1 724 658

4. Transit-telegrammid.
Télégrammes de transit.

Transiittelegramme oli aruandeaastal rohkem. Suurenenine on tegrammide arvult 17,7%, sõnade arvult 17,5%.

Transiittelegrammid — *Télégrammes de transit.*

31.	Arv <i>Nombre</i>	Sõnad <i>Mots</i>
1931/32	10 527	240 645
1930/31	16 590	204 819
Rohkem (+) või vähem (—) — <i>Augmentation (+) ou diminution (—)</i>	+2 937	+35 826
%	+17,7	+17,5

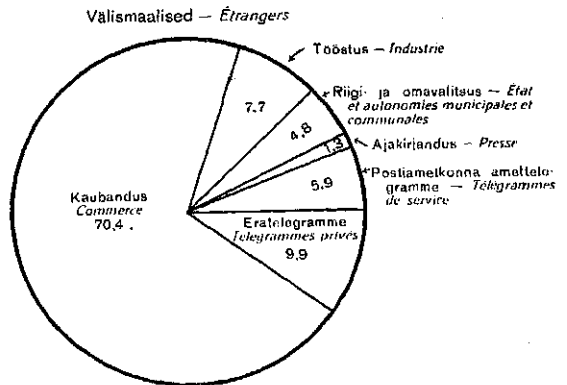
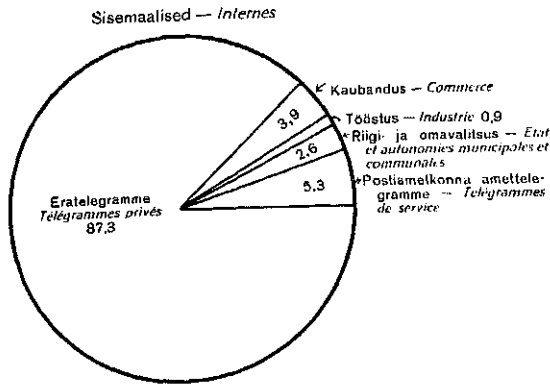
5. Telegraafi tarvitajate liigid.
Catégories des expéditeurs des télégrammes.

Telegrammide liigitust telegraafi tarvitajate järgi näitab diagr. 7.

28,1	← Saksamaaga — <i>Avec l'Allemagne</i>
13,8	← Ingliseaaga — <i>Avec la Grande Bretagne</i>
12,5	← Lätiga — <i>Avec la Lettonie</i>
6,9	← Rootsiaga — <i>Avec la Suède</i>
6,7	← Taaniga — <i>Avec Danemark</i>
5,7	← Soomega — <i>Avec la Finlande</i>
5,4	← Venemaa — <i>Avec l'U. R. S. S.</i>
20,9	← Teiste välismaadega — <i>Avec les autres pays étrangers</i>

Diagr. 6. Telegrammide vahetus välismaadega 1931/32 a.
Echange des télégrammes avec l'étranger en 1931/32.

Diagr. 7. Telegrammide liigitus telegraafi tarvitajate järgi 1931/32 a. — Catégories des télégrammes d'après les expéditeurs en 1931/32.

6. Telegrammide vahetus korrespondentidega telefoni teel.

Échange des télégrammes avec les correspondants par le téléphone.

Seda liiki toimingud on üldiselt vähenenud 5,5 % võrra. Vähenenud on linnades, kuna maal selle vastu suurenenud 7 % võrra.

Korrespondentidega telefoni teel vahetatud telegrammid.
Télégrammes échangés avec les correspondants par le téléphone.

32.	Tallinnas à Tallinn		Teistes lin- nades Dans les autres villes		Maal Dans le service rural		Kokku Total
	1931/32	1930/31	1931/32	1930/31	1931/32	1930/31	
1931/32	15 015	18 780	11 010	11 234	12 104	11 371	39 095
1930/31	18 780	11 234	11 371	11 010	11 371	12 104	41 385
Rohkem (+) või vähem (-) — Augmentation (+) ou diminution (-) %	-2 865	-2 865	-218	-218	+703	+703	-2 200
	-15,2	-15,2	-1,9	-1,9	+7	+7	-5,5

7. Telegraafi tehnikala.
Technique télégraphique.

näha vajadust ka tulevikus.

Telegraafi tehnika-ala uuemat abinõude juuresoetamisega täiendatud ei ole. Neis pole

a) Telegraafiasutiste aparatuuride koostis.
Types des appareils des bureaux télégraphiques.

33.	Arv — Nombre		+ või (-) %
	1. IV. 1932	1. IV. 1931	
Aparatuuride nimetus. Dénomination des appareils.			
Morse	106	107	-0,9
Hughes	10	10	—
Klopfer	5	5	—
Raadio (leandm. — Radio appareils transmetteurs	2	2	—
Raadio vastuvõtm. — Radio appareils récepteurs	5	5	—
Kokku — Total	128	129	-0,8

b) Muud abinõud — Autres moyens techniques.

34.	Arv — Nombre		+ või (-) %
	1. IV. 1932	1. IV. 1931	
Abinõude nimetus. Dénomination des moyens.			
Menemendid Meidinger — Éléments Meidinger	430	425	+1,2
Tõelised elemendid — Éléments aut- res	50	29	+72,4
Akkumulaatorid — Accumulateurs	90	106	-15,1
Simultaan-transformatorid — Transform. simultanés	265	255	—
Kokku — Total	825	815	+1,2

Telegraafi tulud ja kulud — Recettes et dépenses du télégraphe.

35.	1 000 kr.
Üldine sissetulek telegraafist ja raadio ringhäälingu kasutusmaksudest 1931/32 a. — Total de recettes du télégraphe et du produit de licences de la radiodiffusion pour l'année budgétaire 1931/32	330,2 ¹⁾
Sellest sissetulek raadio ringhäälingu kasutusmaksudest — A déduire le produit des licences de la radiodiffusion	30,2
Jääb — Sissetulek telegraafist — Reste — Recettes du télégraphe	300,0
Telegraafi alal oli väljaminokuid aruandeaastal — Dépenses pour le télégraphe pendant la même année:	
a) telegraafiteenijate (eksploatatsioonil alal) palk, laste abiraha ja varustus — Employés du télégraphe (section de l'exploitation) salaires, secours aux enfants, secours médical et secours pour équipement	197,4
b) sama kulu tehnilisel alal — dépenses analogues pour la section technique	39,5
c) telegraafi korrashold — entretien des télégraphes	48,2
d) telegraafi arendamine — construction des télégraphes	—
e) rahvusvahelised maksud — paiements internationaux	43,4
f) üldkulude (kantselei, majapidamine jne.) telegraafi osa — dépenses générales des télégraphes (frais de bureaux, frais d'économie)	33,1
Kokku — Total	361,6
Puudujääk — Déficit	61,6
Ülalnimetatud väljaminokutega on soetatud juure varandust — Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel	—
Üldine puudujääk — Déficit total	61,6

¹⁾ Käesolevas tabelis on tulud telegraafist ja raadiomaksudest näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riiqikassa eelarve täitmise aruandes on need tulud võid suuremad, kuna need seal on näidatud panga osakondadesse üleantud summade seisukohalt (1930/31 a. lõpuks jäl asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1931/32 a. lõpul).

c) Juhtmed. — *Fils*. Telegraafi ja telefoni ühendusjuhtmete vahel täpsat arvulist vahet ei tehta, need asuvad ühiseil postel ja ühiseis kaablis. Puht telegraafi-juhtneid on 513 *km*, kuna simultaanitud telegraafi-telefoni juhtmeid on 5 840 *km*. Pooled neist,

s.o. 2 920 *km*, tuleb arvata telegraafi- ja pooled telefoni-juhtmeiks (v. tabel 47).

8. **Telegraafi tasuvus.** Telegraafi tasuvuse kohta an-
Revenus de télégraphie. nab pildi tab. 35 (lkh. 639).

IV. RAADIOTELEGRAAF JA RINGHÄÄLING — T. S. F. et RADIODIFFUSION.

1. **Raadiotelegraafi asutised.** Raadiotelegraafiliseks läbikäimiseks töötavad endiselt:
Établissements radio-télégraphiques. a) Läbikäimiseks Saksa, Ing-
lise, Rootsi ja Taaniga Haapsalu saatejaam ühes vastu- võtujaamaga Nõmmel. Telegrammid nende jaamade kaudu saadetakse ja saadakse Tallinna peatelegraafi kontorisis.

b) Läbikäimiseks kodu- ja välismaade laevadega antenni võimega 1 *kW* ranna raadiojaam Koplis. Sama jaam on ühtlasi ka rahvusvaheliseks õhusõidujaamaks. Peale selle on ametkonnal Tallinnas Ülemiste järve ääres õhusõidujaam raadioside pidamiseks samase jaamaga Helsingis ja Tallinn-Helsingi liinil kurseerivate lennukitega.

c) Ilmateadete vastuvõtmiseks vastuvõtjaam Tartus.

Peale postiametkonna raadiojaamade on veel:

1) Saate- ja vastuvõtu raadiojaamad Kaitsemisteeriumil ja Piirivalve valitsusel;

2) Veeteede valitsusel: 3 rannajaama (tulelaevad), 3 laevajaama (jäämurdjad) ja 2 raadiotelefoni jaama (Pärnus ja Ruhno saarel);

3) Amatöörijaamu 6 ja

4) Erakatsesjaamu 1.

Haapsalu saatejaam täiendati paralleelsaatjaga, mille läbi jaama antenni võime tõusis 10 *kW*-lt 15 *kW*-le. Ranna jaama asutati 0,7 *kW* telefonisaatja läbikäimiseks laevadega ja jääteadete üleandmiseks. Aruandeaastal kasutati seda seadet peamiselt jääteadete üleandmiseks, läbikäimist laevadega võimaldati ainult üksikutele laevaäriledele. Tariifi väljatootamise järele avatakse telefonisaatja kasutamine kõigile.

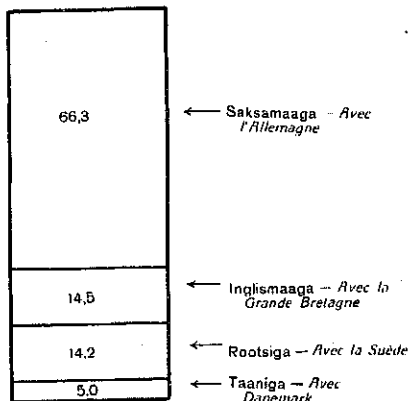
2. **Raadiojaamade tegevus.** A. Haapsalu-Nõmme jaam. —
Activité des postes radiotélégraphiques. Station Haapsalu-Nõmme.
Telegrammid vahetus raadio teel on võrreldes eelmise aastaga vähenenud telegrammide arvu järgi 23,7 % ja sõnade arvu järgi 28,1 %. Vähenemine on olnud üldisest välistelegrammide arvu vähenemisest.

Haapsalu-Nõmme jaama kaudu vahetatud telegrammid.
Trafic télégraphique échangé par la station Haapsalu-Nõmme.

36.	Arv — Nombre		+ või (ou) — %
	1931/32	1930/31	
Tulud — Reçus	28 543	46 955	—39,2
Läinud — Expédités	39 424	42 132	—8,4
Kokku — Total	67 967	89 087	—23,7
Sõnade arv. — Nombre de mots	715 543	995 006	—28,1

Haapsalu-Nõmme raadiojaama tegevusest saadud tulu 1931/32 a. — *Revenu reçu de l'activité de la station T. S. F. Haapsalu-Nõmme en 1931/32.*

37.	Kr.
Üldine telegraafi sissetulek — <i>Revenu général du télégraphe</i>	330 213
Sellest sisemaaliste telegrammide ja muude telegraafi tulude arvel — <i>Dont pour les télégrammes internes et pour le compte des autres bénéfices du service télégraphique</i>	93 100
Jääb — <i>Reste</i> — Sissetulek välismaaliste telegrammide eest — <i>Revenu des télégrammes internationaux</i>	232 113
Sellest arvata maha summade vahe, mis telegrammide arвете järgi välismaadele makstud rohkem kui välismaalt saadud (tasutud eelarve kulude krediidist) — <i>A déduire le solde débiteur des comptes des télégrammes internationaux</i>	20 548
Jääb — <i>Reste</i> — Puhastulu välismaaliste telegrammide eest — <i>Revenu net pour les télégrammes internationaux</i>	211 565
Sellest summast on — <i>Cette somme comprend:</i>	
a) Eesti terminaalmaksud — <i>Taxes terminales estoniennes</i>	157 403
b) Eesti transiitmaksud — <i>Taxes de transit estoniennes</i>	54 162
c) Terminaalmaksude summast langeb raadio arvele — <i>Du montant des taxes terminales revient à la T. S. F.</i>	88 309
d) Transiitmaksude summast langeb raadio arvele — <i>Du montant des taxes de transit revient à la T. S. F.</i>	17 400
Tulud kokku — (c+d) — Revenu total (c+d)	105 859
Kulud — <i>Dépenses.</i>	
Tehnised kulud raadio alal — <i>Dépenses techniques de la T. S. F.</i>	15 705
Personaal ja muud kulud — <i>Personnel et autres dépenses</i>	30 023
Jaama ja sisseadete soetamise kuludest (24 000 000 sendist) 10% aastast amortisatsiooni ja kapitali % peale — <i>Pour l'amortissement 10% par an de la somme d'acquisition des bâtiments avec les frais d'installation</i>	24 000
Kulud kokku — Total des dépenses	69 728
Puhaskasu — <i>Revenu net</i>	36 131

Diagr. 8. Raadiotelegrammide arvust vahetatud %-des 1931/32 a. Du nombre des radiotélégrammes échangés en % en 1931/32.

B. Kopli rannajaam. — Station côtière Kopli.

Rannajaama tegevust näitab tabel 38. See tegevus on olnud eelmise aasta tegevusest märksa väiksem. Telegrammide arv näitab 9,8% vähenemist.

Kopli jaama tegevus — Activité de la station Kopli.			
38.	Telegrammide arv Nombre des télégrammes		+ või (ou) — %
	1931/32	1930/31	
Tulnud — Reçus . . .	1 654	1 865	—11,3
Läinud — Expédiés . . .	332	338	—1,8
Kokku — Total	1 986	2 203	—9,8

V. TELEFON — TÉLÉPHONE.

1. Telefoni arendamine. Développement du téléphone. Aruandeaastal jätkati telefoni arendamist ja korraldamist põhimõttel, et telefon oleks riigis kättesaadav igale kodanikule võimalikult ühesugusil tingimusil. Selle eesmärgiga on:

1) Tihendatud telefoniasutiste võrku uute asutiste avamise ja olemasolevate asutiste tarvidusele enam vastavatesse kohtadesse ümberpaigutamise teel.

2) Suurendatud uute ühendusjuhtmete chitanise teel kõnede läbilaskevõimalusi.

3) Kõnede kostmise parandamiseks muudetud ühejuhtmelisi ühendusi kahejuhtmelisilks, vahetatud välja tehnilisile tingimusile mittevastavaid ühendusjuhtmeid, kõrvaldatud juhtmeist suuretakistusega jätke ja korraldatud tehnilise määrustiku nõuetele vastavaiks asutiste sisendusi ja sisseseadeid.

C. Tartu vastuvõtu raadiojaam. — Poste récepteur de Tartu.

Tartu jaam oli endiselt postiametkonna kulul ilmteadete vastuvõtmise otstarbel Tartu meteoroloogia observatooriumi teenistuses. Ilmastiku kaardi koostamiseks ja ilmateadete laialisaatmiseks on viimane saanud ja saatnud ametkonna telegraafi kaudu maksuta 22 223 telegrammi.

3. Raadio-Ringhääling. Diffusion radiotéléphonique. Ringhäälingut toimetab o.-ti. „Raadio-Ringhääling” kontsessiooni alusel.

Osatühisusel on kaks saatejaama — Tallinnas ja Tartus. Tallinna jaama võimet suurendati 20—30% võrra. Võime töstmisega rahuldavaid tagajärgi ei saavutatud; jaama halvasti kuuldavuse kohta jäid kaebused püsima. On tõstetud üles jaama ümberpaigutamise küsimus riigi keskkoha.

Tartu jaam töötab iseseisvalt ja transleerib Tallinna saatejaama programmi.

Ringhäälingu kuulajate pere on aruandeaastal suurenenud 13% võrra. Suurenenud on peamiselt lampaparaatidega kuulajate arv (+27,5%), kuna detektoraparaatide arv on vähenenud (—7%).

Raadio-Ringhäälingu abonendid — Abonnés de la radiodiffusion.

39.	1. IV. 1932	1. IV. 1931	+ või (ou) — %
Detektoraparaadid — Postes détecteurs	5 583	6 007	—7
Lampaparaadid — Postes à lampes	10 534	8 259	+27,5
Kokku — Total	16 117	14 266	+13

Riigi tulu ringhäälingust 1931/32 a. oli Kr 30 240,31. — Le revenu d'État de la radiodiffusion pour l'année 1931/32 était de Kr. 30 240,31.

A. Asutised — Établissements.

Uutest asutistest avatud — Établissements nouveaux:

1. Telefoniagentuure — Agences téléphoniques . . . 12

2. Erakollektiiv-keskjaamu — Stations centrales collectives privées 2

3. Telefonikõnepunkte — Téléphones publics . . . 164

Suletud ja ümbermoodustatud — Supprimés et modifiés:

1. Telefoniagentuure — Agences téléphoniques . . . 1

2. Kollektiiv-keskjaamu — Stations centrales collectives 11

3. Telefonikõnepunkte — Téléphones publics . . . 21

Telefoniasutiste võrdlustabel — *Tableau comparatif des établissements téléphoniques.*

40.	Arv — Nombre		+ või (ou) — %
	1. IV. 32	1. IV. 31	
Asutiste nimetus — <i>Désignation des établissements.</i>			
Iseesivaid telefoni keskjaamu — <i>Stations centrales téléphoniques</i>	3	3	—
Keskjaamu p.t.t. kontorites — <i>Stations téléphoniques dans les bureaux de post de téléphone et de télégraphe</i>	111	112	-0,9
Abikeskjaamu — <i>Stations auxiliaires</i>	4	4	—
Telefonilagentuure — <i>Agences téléphoniques</i>	112	101	+10,8
Riigi kollektiivkeskjaamu — <i>Stations centrales collectives d'Etat</i>	43	54	-20,3
Erakollektiivkeskjaamu — <i>Stations centrales collectives privées</i>	6	4	+50
Telefoni kõnepunkte — <i>Téléphones publics</i>	1 089 ¹⁾	949 ¹⁾	+14,7
Kokku — Total	1 368	1 227	+11,5
Kõnepunktidest varustatud automaat-rahakasseerijatega — <i>Téléphones publics munis d'une caisse automatique</i>	181	169	+7,1

B. Abonentvõrk — Réseau des abonnés.

Telefoniasutiste võrgu arendamisega ühiselt on arendatud telefonivõrku ka uute abonentseadete juureehitamise teel. Uute seadete juureehitus oli võrdlemisi elav, kuid abonentide juurekasv üldiselt väike. Varematal aastatel oli juurekasv üle 1 000 abonendi aastas, 1931/32 aastal aga kõigest 554 (+3,7%). See väike

Kõnekohtade arv linnades ja maal.

Postes téléphoniques dans le service urbain et dans le service rural.

41.	Arv — Nombre		% ±
	1.IV.32	1.IV.31	
Linnad — Service urbain:			
Tallinn ja Nõmme	5 457	5 231	+4,3
Haapsalu	174	169	+3
Kuressaare	181	186	-2,7
Narva	319	331	-3,6
Põide	100	161	-0,6
Paldiski	38	32	+18,7
Petseri	139	134	+3,7
Pärnu	501	532	+1,6
Põltsamaa	93	102	-8,8
Rakvere	324	316	+2,5
Tapa	87	86	+1,2
Tartu	1 417	1 382	+2,5
Tõrva	77	87	+14,9
Türi	95	99	-4
Valga	155	171	-9,3
Viljandi	336	316	+6,3
Võru	255	243	+4,9
Kokku — Total	9 868	9 578	+3,03
Maad — Service rural:			
Viru	860	855	+0,6
Järva	349	345	+1,1
Harju	746	738	+1,1
Lääne	496	447	+10,9
Saare	259	209	+23,4
Pärnu	858	839	+2,3
Viljandi	343	338	+1,5
Tartu	973	914	+6,4
Valga	176	154	+14,3
Võru	440	405	+8,6
Petseri	99	91	+8,8
Kokku — Total	5 599	5 335	+4,9
Üldse — Gr. total	15 467	14 913	+3,7

juurekasv oleneb sellest, et väga palju abonente ütles abonemendist lahti majandusliku kitsikuse tõttu.

Tab. 41 selgitab telefoni kõnekohtade 1931/32 a. juurekasvu linnades ja maal.

Kõnekohtade jaotus linnade ja maade järgi on ligikaudne. Täppis vahetegemine on raske, sest paljude linnakeskjaamade kõnekohtade asukohad on väljaspool linnapiire (maal).

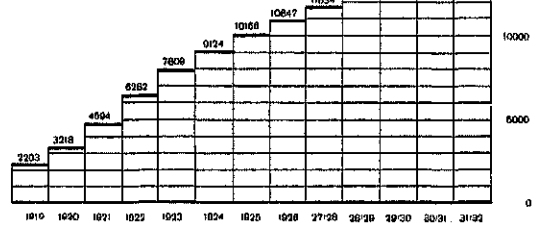
Toodud tabeli kõnekohtade arvus on näidatud ka kõnepunktid ja need kõnekohad, missugused määratud keskjaamade, agentuuride ja kollektiivkeskjaamade juures avalikuks kasutamiseks.

Diagr. 9. Kõnekohtade arvu kasv

1919—1931/32 a.

Accroissement du nombre des postes

téléphoniques de 1919 à 1931/32.

Elanikkude arv kõnekohta.

Nombre des habitants par poste téléphonique.

42.	Arv — Nombre		Vähe % Diffe- rence
	1. IV. 1932	1. IV. 1931	
Linnades — <i>Dans le service urbain</i>	30	31	-3,2
Maal — <i>Dans le service rural</i>	145	154	-5,8
Kokku — Total	71	74	-4,1

2. Telefoni kasutamine. Trafic téléphonique.

Telefoni kasutamine on olnud aruandeaastal üldiselt loium 0,5% võrra (v. diagramm)

Telefonühenduste kasutamine — Trafic téléphonique.

43.	Arv — Nombre		% ±
	1931/32	1930/31	
Kohalike kõnesid — <i>Conversations locales</i>	15 348 738	16 841 884	+0,04
Neist — <i>Dont:</i>			
a) Abonentide omavahelisi — <i>Entre les abonnés</i>	15 484 389	16 499 745	-0,1
b) Võõraste avalikkudest kõnepunktidest — <i>Des étrangers aux postes publics</i>	304 349	342 139	+6,5
Kaugekõnesid — <i>Conversations interurbaines:</i>			
Sisemaalisi — <i>Internes</i>	2 353 195	2 452 030	-4,03
Välismaalisi — <i>Etrangères:</i>			
tulnud — <i>à destination de l'Estonie</i>	40 770	41 170	-1
läinud — <i>à originaires de l'Estonie</i>	30 821	48 035	-7,4
Väljakutsesid — <i>Appels</i>	197 944	209 821	-5,6
Järelepärimisi — <i>Demandes de renseignements</i>	10 711	10 244	+4,5
Kõnelehtesid ja eelentelid — <i>Avais d'appel</i>	5 755	3 889	+47,9
Kokku kasutatud korda — <i>Le téléphone a été utilisé au total</i>	18 496 934	18 602 073	-0,5

¹⁾ Selles telefonipunktide arvus ei ole posti-telegraafi-telefoni asutiste juures olevaid kõnepunkte.

10). Suurenenud on tegevus ainult kõnelektsete ja eelteadete (+47,0%) ning järelepärimiste alal. Rahvusvahelises läbikäimises on kõnede arv vähene-

nud. Tabel 43 näitab telefoni kasutamise vähenemist ja kasvu üksikasjaliselt.

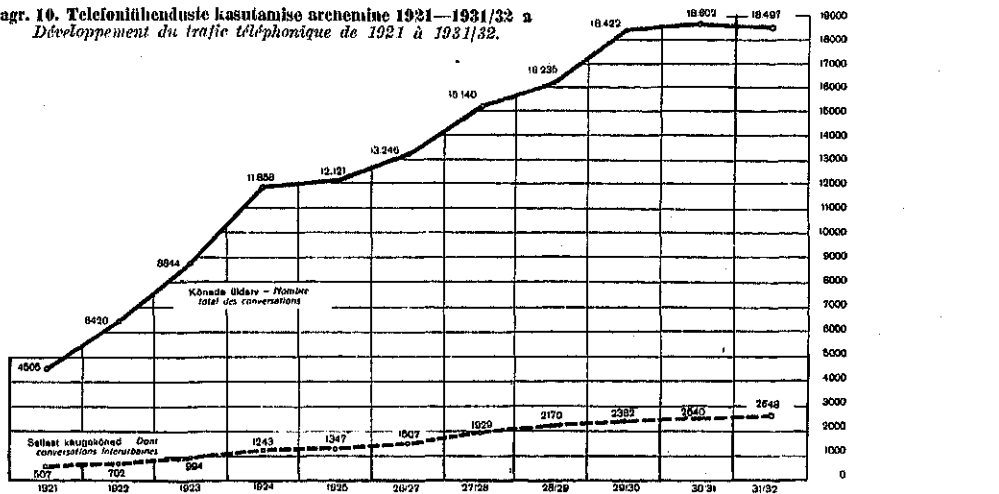
Kõnede arv linnades ja maal — Nombre de conversations dans le service urbain et dans le service rural.

44.	Linnas — Dans le service urbain		% + —	Maal — Dans le service rural		% + —
	1931/32	1930/31		1931/32	1930/31	
Kohalike kõnesid — <i>Conversations locales</i>	14 520 542	14 416 280	+0,8	1 319 196	1 425 004	-7,4
Nelst: Tallinnas — à Tallinn	9 950 139	9 873 627	+0,7	—	—	—
Dont: Tartus — à Tartu	2 000 514	1 954 904	+2,3	—	—	—
Kaugekõnesid — <i>Conversations interurbaines</i>	1 068 726	1 056 680	+1,1	1 284 469	1 395 350	-7,9
1) Sisemaalisi — <i>Internes</i>	314 131	299 843	+4,8	—	—	—
Nelst: Tallinnast läinud — <i>Originaires de Tallinn</i>	157 272	157 677	-0,2	—	—	—
Dont: Tartust läinud — <i>Originaires de Tartu</i>	80 591	84 205	-4,3	—	—	—
2) Välismaalisi — <i>Étrangères</i>	80 183	91 964	-12,8	117 761	117 857	-0,08
Väljakutsed — <i>Appels</i>	8 275	7 276	+13,7	2 436	2 068	-17,9
Järelepärimisi — <i>Demandes de renseignements</i>	5 703	3 788	+50,5	52	101	-49,5
Kõnelektsetid ja eelteadeti — <i>Avis d'appel</i>						

Kaugekõned kõnelike järgi 1931/32 — Conversations classifiées par catégories en 1931/32.

45.	Sisemaalised Internes		% + —	Välismaalsed Étrangères		% + —
	1931/32	1930/31		1931/32	1930/31	
Tähtajalised ja välkkõned — <i>Conversations à heure fixe et conv. éclairs</i>	220	514	-57,2	346	421	-17,8
Kirjkõned — <i>Conversations urgentes</i>	21 304	32 034	-33,2	4 532	5 730	-20,93
Lihtkõned — <i>Conversations privées</i>	2 328 116 ¹⁾	2 416 881	-3,6	67 972	71 648	-5,1
Ajakirjanduslikud kõned — <i>Conv. de presse</i>	3 055	2 001	+52,6	5 171	4 126	+25,3
Aboneeritud kõned — <i>Conversations par abonnement</i>	—	—	—	2 520	2 280	+10,5
Kokku — Total	2 353 195	2 452 030	-4,03	80 591	84 205	-4,3

Diagr. 10. Telefonitühenduste kasutamise arenguline 1921—1931/32 a
Développement du trafic téléphonique de 1921 à 1931/32.

3. Telefoni tehnika- A. Ehitus — Constructions.
Technique téléphonique. Telefoni tehnika-alal ehitati juure 4 uut telefoniagentuuri ja 2 erakollektiivi. Kollektiiv-keskjaamadest arvati agentuurideks 8. Skarjatina agentuur paigutati teise kohta ja nimetati ümber Permisküla agentuuriks.

Keskjaamadest suleti Kõmsi.

Uusi asutistevahelisi ühendusjuhtmeid ehitati 1931/32 a. võrdlemisi vähe; uued ühendused loodi

¹⁾ Sisemaaliste lihtkõnede hulgas — 124 004 teenistuse- ehk postikõnet — *Dans le nombre des conversations privées — 124 004 conversations de service.*

juure peamiselt olemasolevate ühenduste timberkorraldamise teel. Loodi uusi ühendusi:

1) Tallinna ja Narva vahele kaks. Selleks ehitati üks paar uusi vaskjuhtmeid, kuna teine ühendus loodi endise vaskjuhtmete paari abil fantoomimise teel. Üks ühendusist on mõeldud suvekuudel Tallinn-Narva-Jõesuu vaheliseks otsetühenduseks.

2) Tartu ja Pärnu vahele. Selleks võeti Tartu-Viljandi fantoomühendus ja korraldati timberühendu-

sed Viljandi-Pärnu vahel, ehitades Halliste ja Möisa-
küla vahele juure tühe 4 mm raudjuhtme.

3) Tallinna ja Sonda,
4) Lüganuse ja Sonda ning
5) Lüganuse ja Narva vahele. Nendeks ühendus-
teks kasutati ära endine Tallinn-Narva raudjuhtmetega
ühendus, juure ehitati juhtmeid vaid Lüganuse-Sonda
vahel.

6) Tallinna ja Jõgeva vahele teine ühendus. Sel-
leks kasutati Tapa-Jõgeva vahelised vanad juhtmed ja
Tallinn-Tapa vahelised uued 2 mm vaskjuhtmed.

7) Tallinna ja Tapa vahele fantoomühendus.

8) Tallinna ja Haapsalu vahele kolmas ühendus
endiste ühenduste fantoomimise teel.

9) Paide ja Põltsamaa vahele, milleks ehitati uusi
juhtmeid Paide ja Koigi vahele, kuna Koigist Põltsa-
maani kasutati ära Koigi-Põltsamaa ühendus.

10) Türi ja Lelle ning

11) Lelle ja Vändra vahele, kusjuures likvideeriti
Käru-Vändra ühendus.

12) Rakvere ja Jõhvi vahele teine ühendus, milleks
ehitati üks 4 mm juhe.

13) Võru ja Petseri vahele kolmas ühendus endiste
ühenduste fantoomimise teel.

14) Kallaste ja Kavastu ning

15) Kavastu ja Ahja vahele, milleks kasutati
Piirivalvelt saadud juhtmed. Nende ühenduste järgi
tegelikku vajadust ei ole, kuid juhtmete teisiti ärakasut-
amiseks ei olnud väljavaateid.

Magistraalide mahu suurendamiseks pandi tules
traaversid Tallinn-Tapa raudteearseel liinil Aruküla
ja Raasiku jaamade vahel ning mitme linna ja alevi
võrkude piirkondades.

Uute liinide ehitamisest oleks nimetada raudtee-
äärsele liinile paralleelse Tallinn-Rapla liini ehitamist.
Selle ehitamist jätkati aruandeaastal Kohilast Rap-
lani, kuna Kohilani oli juba valmis. Ühenduses maan-
teede ökvendamiseega on viidud läbi paljus kohis ka
suuremad ökvendamistööd telegraafi-telefoni liinide
alal.

Üksikute võrkude arendamise alal tehti suuremaid
kaablitööd Tallinna võrgus, kuna teistes võrkudes väik-
semal määral. Kaablikanalisatsiooni (torustikku)
pikendati Viru tänavat kaudu Narva maanteeni. Val-
misehitatud torustiku pikkus oli aasta lõpuks 24 809
meetrit ja kaablikaevusid 26 tk.

Automaatjaama ehitamist Tallinnas jätkati ja
aasta lõpul ühendati kõik induktorüsteemi abonendid
automaadile. Automatiseerimine viidi lõpule ka Nõm-
mel. See abikeskjaam muutus täielikult Tallinna kesk-
jaama osaks.

Kõnekostmise töstmiseks — olemasolevate ühen-
duste kaudu — jätkati vanade ristatuste ümbertegem-
ist ja seni ristamata ühenduste varustamist ristatus-
tega, roostetanud ja tinutamatata jätkude juhtneist
väljalõikamist, keskjaamade sisenduste tehnilistele
tingimustele vastavalt ümbertegemist ja vanade
telefoniparaatide kapitaalselt remontimist. Sama

Postiametkonna telegraafi-telefoni juhtmete seis — État des fils télégraphiques et téléphoniques de l'Administration des postes.

46.	Arvud km — En km		+ või (ou) — %
	1. IV. 32	1. IV. 31	
a) Liinid — Lignes.			
Õhu — Aériennes	10 810	10 680	+1,2
Maakaableid — Câbles souterrains	250	223,5	+11,8
Veekaableid — Câbles sous-marins	377	377	—
Neist — Dont:			
1. Keskaamade vahelised — Entre des stations centrales:			
Õhu — Aériennes	4 675	4 568	+2,3
Maakaableid — Câbles souterrains	25,5	21,5	+18,6
Veekaableid — Câbles sous-marins	267	246,5	+8,3
2. Abonentseadete liine linnas — Lignes urbaines des installations d'abonnés:			
Õhu — Aériennes	357	376	-5,0
Maakaableid — Câbles souterrains	210	200	+9,5
3. Abonentseadete liine maal — Lignes rurales des installations d'abonnés:			
Õhu — Aériennes	5 778	5 706	+0,2
Maakaableid — Câbles souterrains	5,5	2	+175,0
Veekaableid — Câbles sous-marins	109	130,5	-16,4
b) Juhtmed — Conducteurs.			
Õhu — Aériens	72 146	69 394	+3,9
Õhukaabliisooni — Conducteurs de câbles aériens	8 000	7 662	+4,4
Maakaabliisooni — Conducteurs de câbles souterrains	38 035	28 916	+31,5
Veekaabliisooni — Conducteurs de câbles sous-marins	744	744	—
Neist — Dont:			
1. Keskaamade vaheliste ühenduste juhtmed — Conducteurs de commu- nications entre les stations centrales:			
Õhu — Aériens	30 057	29 630	+3,4
Õhukaabliisooni — Conducteurs de câbles aériens	10	16	—
Maakaabliisooni — Conducteurs de câbles souterrains	601	231	+171,9
Veekaabliisooni — Conducteurs de câbles sous-marins	524	542	-3,3
Simultaanitud juhtmeid — Des conducteurs simultanés ja puit telegraafi juhtmeid — et des conducteurs des communications proprement télégraphiques	5 841	7 362	-20,5
2. Abonentseadete juhtmed linnas — Conducteurs urbains des installations d'abonnés:			
Õhu — Aériens	6 910,5	6 850	+1,0
Õhukaabliisooni — Conducteurs de câbles aériens	5 044	5 801	+2,4
Maakaabliisooni — Conducteurs de câbles souterrains	37 350	28 630	+30,4
Veekaabliisooni — Conducteurs de câbles sous-marins	60,5	77	-34,4
3. Abonentseadete juhtmed maal — Conducteurs ruraux des installations d'abonnés:			
Õhu — Aériens	34 569,5	32 905	+5,0
Õhukaabliisooni — Conducteurs de câbles aériens	2 040	1 845	+10,5
Maakaabliisooni — Conducteurs de câbles souterrains	84	65	+28,3
Veekaabliisooni — Conducteurs de câbles sous-marins	169,5	125	+35,9

eesmärgiga jätkati ka asutiste vahelistel kauge- ja abonentühendustel mittevastava diameetriga juhtmete ümbervahetamist ning ühejuhtmeliste abonentühenduste kahejuhtmelisteks ehitamist. Viimaseid töid tehti Põltsamaa, Jõgeva, Kunda, Rääpina, Karula ja Viinistu võrkudes.

B. Välismaadega läbikäimine. — *Communication avec les pays étrangers.* Välismaadega telefoniteel läbikäimise võimalusi on aruandeaastal suurendatud. On avatud telefoniline läbikäimine Itaaliaga, Argentiinaga, Brasiliaga, Tšiiliga, Siamiga, Urugvaiga ja Venezuelaga.

4. **Liinid ja juhtmed.** Liinide ja juhtmete seisu näitab *Lignes et fils.* tab. 46 (lhk. 644).

Keskjaamade vaheliste ühenduste pikkuse juurekasv õhujuhtmetena on võrdlemisi väike (+3,4%), vaatamata sellele, et uusi ühendusi on loodud juure üle 10. Väike juurekasv on sellest, et paljud uued ühendused on loodud olemasolevate ühendusjuhtmete fantoomimise teel. Tegevusse rakendatud fantoomühendusi oli aruandeaasta lõpuks 3 084 km (suurenemine 125%).

5. **Kommutaatorid ja aparaadid.** Telefoni kommutaatorite ja aparaatide seisu näitab tabel 47.
Commutateurs et appareils.

Automaatkommutaatorite all on näidatud Tallinna peajaama 5 000 numbriline, abijaama 1 500 numbriline, Nõmme jaama 500 numbriline ning Teedeministeeriumi ja Riigikogu keskjaamade seaded.

Telefoniaparaatide arvus on 5 262 automaataparaati.

Telefoniparaadid ja ühendusabinõud — *Appareillage téléphonique.*

47.	Arv — Nombre		+ või (ou) — %
	1. IV. 32.	1. IV. 31.	
Telefoni kommutaatorid. <i>Commutateurs téléphoniques.</i>			
Mitnekordsed — <i>Multiplés</i>	50	50	—
Automaatklappidega — <i>À volets automatiques</i>	2	2	—
Automaat — <i>Automatiques</i>	7	6	+14,6
Kahejuhtmelised — <i>à 2 conduct.</i>	268	272	—1,5
Numbrikastid — <i>Tableaux indicat.</i>			
Kahejuhtmelised — <i>à 2 conduct.</i>	10	15	—33,3
Telefoniparaadid — <i>Appareils téléphoniques.</i>			
Riigi omad — <i>Appartenant à l'État</i>	15 776	15 123	+4,3
Abonentide omad — <i>Appartenant aux abonnés</i>	454	761	—40,3

6. **Telefoni tasuvus.** Telefoni tasuvus selgub tabelist 48.
Revenus du téléphone.

Telefoni tulud ja kulud — *Recettes et dépenses du téléphone.*

48.	1000 kr.
1931/32 eelarveaastal telefon andis sissetulekut — <i>Pour l'année budgét. 1931/32 le téléphone a donné un revenu brut de . . .</i>	2 105,6 ¹⁾
Väljaminekud telefoni alal aruandeaastal olid järgmised — <i>Dépenses pour le téléphone pendant la même année:</i>	
a) Telefoniteenijate eksploatatsioonil alal palk, laste abiraha, arstiabi ja varustus — <i>Employés du téléphone (section de l'exploitation) salaires, secours aux enfants, secours médical et secours pour équipement)</i>	568,5
b) Sama kulu tehnilisel alal — <i>Dépenses analogues pour la section technique</i>	364,3
c) Telefoni agentuuride juhatajate tasu — <i>Rémunération des gérants des agences téléphoniques</i>	71,5
d) Telefoni korrashoid — <i>Entretien des téléphones</i>	433,5
e) Telefoni arendamine — <i>Construction des téléphones</i>	474,8
f) Rahvusvahelised maksud — <i>Paiements internationaux</i>	15,4
g) Üldkulude (kantslei, majapidamine jne.) telefoni osa — <i>Dépenses générales pour les téléphones (frais de bureau, frais d'économie, etc.)</i>	130,0
Kokku — Total	2 058,9
Ülejääk — Revenu net	46,7
Ühainimetatud väljaminekutega on soetatud juure varandust — <i>Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel pour</i>	475,0
Üldine puhastulu — Revenu net total	522,3

VI. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI ABIASUTISTE TEGEVUS. — *ACTIVITÉ des ÉTABLISSEMENTS AUXILIAIRES de POSTE, TÉLÉGRAPHE et TÉLÉPHONE.*

Agentuuride võrk, võrreldes möödunud aruandeaastaga on vähenenud 4 agentuuri võrra. 1. aprilliks 1932 a. töötas 596 agentuuri, nende hulgas 6 telefoniagentuuri, kus on ainult telefoni tegevus. Aruandeaasta jooksul seati sisse 55 agentuuris rahakaartide, paki, lunaliste postisaadetiste ja posti jooksvate arvete operatsioonid ja 151 agentuuris sisemaaliste telegram-

mide vahetus telefoni teel. Üldse toimetab 571 postiaagentuuri peale liht- ja tähtsaadetiste operatsioonide ka rahaoperatsioonid ja 482 agentuuri telegrammide vahetust telefoni teel.

Ülevaate agentuuride tegevuse kohta annavad tab. 49 ja 50.

¹⁾ Käesolevas tabelis on telefoni tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riigikassa eelarve täitmise aruandes on need tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud pangas osakondadesse üle antud summade seisukohalt. (1930/31 aasta lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1931/32 a. lõpul).

Posti- ja postitelefoni agenduuride kaudu 1931/32 a. postileantud postisaadetiste ning vastuvõetud telegrammide arv — *Nombre des envois postaux et des télégrammes déposés dans les agences postales et téléphoniques pendant l'année budgétaire 1931/32.*

49.	Maad — Districts	Posti ja p.-t. agenduuride arv Nombre des agences	Lühivõeti saadetised Envois ordinaires	Tähtsandaetised Envois recommandés	Juuremaksu saadetised Envois non affranchis ou insuffisamment affranch.	Pakid Colis postaux	Rahakaardid Mandats de poste	Väärkirjad Lettres avec valeur déclarée	Ajalehtede tellimised Nombre des abonnements aux journaux	Telegrammid Télégrammes
	Viru	65	435 478	16 071	1 860	644	19 935	10 857	10 267	406
	Järva	36	237 673	10 294	1 542	184	9 182	5 111	5 653	191
	Harju	97	451 391	13 284	1 008	721	15 766	11 900	8 202	306
	Lääne	66	283 140	11 706	800	552	15 113	10 281	9 690	522
	Saare	25	112 441	3 817	796	576	4 752	3 660	3 979	318
	Pärnu	74	323 124	13 144	1 432	378	15 756	12 568	11 323	384
	Viljandi	49	238 077	11 286	1 262	418	10 464	7 026	8 012	264
	Tartu	80	412 556	21 453	2 682	672	19 215	12 026	7 780	480
	Valga	28	240 004	11 430	896	288	6 570	4 092	3 150	309
	Võru	59	236 101	11 750	2 105	514	11 580	8 282	4 297	306
	Petseri	11	62 324	3 424	1 134	162	2 784	2 067	994	102
	Kokku — Total	590¹⁾	3 022 309	127 674	15 517	5 109	131 106	89 670	73 437	3 738
	1930/31 a.	595	3 181 132	144 047	15 195	5 815	140 140	80 067	59 036	4 152
	Rohkem või vähem Augmentation ou diminution	—5	—158 823	—16 373	—322	—706	—9 034	—9 003	—14 401	—414
	%	—	—5	—11,3	—2,1	—12,1	—6,4	+12	+24,4	—0,9
	Saadetiste üldarvust % — Pourcent du total général	—	9,2	11,4	10,8	5,6	23,3	41,9	60,6	2,05

Agentuuride kaudu väljastatud postisaadetised ja telegrammid ning peetud telefonikõned — *Nombre des envois postaux et des télégrammes délivrés par les agences et le nombre des conversations effectuées.*

50.	Maid — Districts	Agentuuride arv Nombre des agences	Ajalehed Journaux	Lühisandaetised Envois ordinaires	Tähtsandaetised Envois recommandés	Juuremaksu saadetised Envois non affranchis ou insuffisamment affranchis	Pakid Colis postaux	Väärkirjad Lettres avec valeur déclarée	Telegrammid Télégrammes	Telefonikõned — Conversat. téléphon.				
										Kohalikud Locales	Tulnud kaugkõned Conversat. à grande distance	Läinud kaugkõned Conversat. à grande distance de départ.	Kokku	
	Viru	66	1 190 838	637 219	20 080	2 955	1 446	12 613	782	36 173	39 806	53 125	30 024	63 024
	Järva	36	706 757	312 561	13 916	1 350	678	6 213	233	18 771	20 831	30 831	30 831	61 662
	Harju	99	1 036 734	627 000	19 684	2 394	1 560	12 048	570	39 292	57 118	87 420	87 420	174 840
	Lääne	66	698 783	398 567	12 684	1 705	1 392	10 405	839	24 854	29 696	33 304	33 304	66 608
	Saare	25	323 822	168 075	5 578	986	726	4 758	620	10 893	14 365	16 104	16 104	32 208
	Pärnu	75	844 002	417 050	14 680	1 670	1 098	11 362	668	35 280	42 822	48 060	48 060	96 120
	Viljandi	50	321 298	350 924	13 080	1 320	960	8 100	234	21 546	22 850	28 632	28 632	57 264
	Tartu	81	971 608	618 122	20 657	3 061	1 337	16 812	552	29 971	42 495	50 792	50 792	101 584
	Valga	28	357 830	252 004	6 780	810	834	5 798	204	11 044	12 724	18 588	18 588	37 176
	Võru	59	547 520	377 112	16 766	1 680	786	8 968	192	17 778	20 613	27 271	27 271	54 542
	Petseri	11	72 864	96 320	3 690	770	372	3 706	198	4 278	2 022	2 640	2 640	5 280
	Kokku — Total	596	7 571 954	4 255 944	147 516	18 690	11 089	99 781	5 132	250 390	305 248	380 885	380 885	761 770
	1930/31 a.	600	8 128 498	4 422 150	14 060	101 092	120 797	279 195	309 742	432 009	432 009	864 018	864 018	1 728 036
	Rohkem (+) või vähem (—) — Augmentation ou diminution	—4	—556 544	—166 206	—14 060	—11 402	—10 707	—48 414	—30 752	—64 404	—64 404	—82 133	—82 133	—164 266
	%	—	—6,8	—3,9	—10,1	—6,0	—9,7	—17,3	—17,5	—14,8	—14,8	—19,3	—19,3	—23,9
	Saadetiste üldarvust % — Pourcent du total général	—	40,6	14,08	8,4	47,8	2,01	1,6	13,6	14,6				

VII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA TULUD JA KULUD. — *RECETTES et DÉPENSES des POSTES, des TÉLÉGRAPHES et des TÉLÉPHONES.*

1. Tulud. *Recettes.* Posti-telegraafi-telefoni ametkonna 1931/32 a. tulud võrreldes 1930/31 aastaga on vähenenud tildiselt 4,0% võrra. Tulud posti alal on vähenenud 5,8%, telegraafi

Postiametkonna tulud ja kulud (kr.) — *Recettes et dépenses des postes, des télégraphes et des téléphones (kr.)*

51.	Tulud — Recettes ¹⁾					Kulud — Dépenses			Ülejääk Solde
	Post Poste	Telegraf ja raadio Télégraphe et radio	Telefon Téléphone	Muud tulud Autres recettes	Kokku Total	Korralised Ordinaires	Erakorralised Extraordinaires	Kokku Total	
1931/32	2 602 125	330 213	2 105 620	67 007	5 104 971	4 418 504	7 350	4 425 854	679 027
1930/31	2 761 444	381 102	2 139 866	67 380	5 349 792	4 970 027	232 858	5 202 885	146 907
1931/32 rohkem (+) või vähem (—)	—159 319	—50 889	—34 240	—373	—244 821	—551 433	—225 508	—776 941	+532 120
%	—5,8	—13,3	—1,6	—0,5	—4,6	—11,1	—96,8	—14,9	+302,2

¹⁾ Sifa hulka ei ole arvatud 6 telefoni agenduri, kus on ainult telefoni tegevus.

²⁾ Kiosolevas tabelis on tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Ilgikassa eelarve liitumise aruandes on tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud panga osakondadesse üleantud summade seisukohalt. (1930/31 a. lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1931/32 a. lõpu).

alal 13,3 %, telefoni alal 1,6 % ja muude tulude alal 0,6 %. Tulude vähenemine on tingitud posti, telegraafi ja telefoni kasutamise tagasiminekest üldise majandusliku depressiooni tõttu.

Kulud, eelmise aastaga võrreldes, on vähenenud 14,0 % võrra.

Ametkonna tulude ja kulude üldist läbikäiku näitab tabel 51, millest näha, et aruandeaasta jooksul ametkonna tulud ületavad kulusid kr 679 027 võrra.

Diagramm 11 näitab ametkonna tulude läbikäiku aruandeaasta üksikute kuude järgi: posti tulud näitavad tõusu jõulu ja kevadpühade eel, s.o. detsembris ja märtsis; telefoni sissetulekute tõus on aga juulis ja jaanuaris, mis seletatav telefoni põhimaksu tasumise tähtaegadega. Telegraafi ja muud tulud on enam-vähem stabiilsed kogu aasta jooksul.

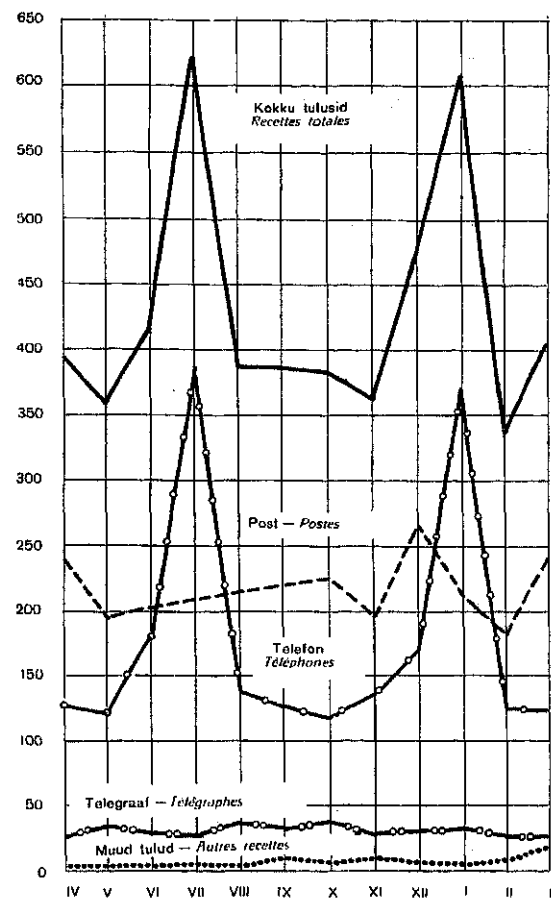
2. Kulude läbikäik ja eelarve. Tabel 52 näitab ametkonna 1931/32 a. kulude läbikäiku üksikute kulu liikide järgi võrreldes eelarvega. 1931/32 a. eelarve summasse on arvatud eelmisest aastast ülekantud eelarve krediidi ülejääke kr 1 200.—.

1931/32 a. eelarve krediidi ülejääkidest on kantud 1932/33 a. peale üle kr 1 850.—.

3. Tagajärg rahalise vahekorra õiendamisel välismaadega. Résultats des acomptes avec les pays étrangers.

Välisriikide posti-, telegraafi- ja telefonivalitsustega arvete õiendamisel posti, telegraafi, telefoni ja muude maksude ning transfertide alal on aruandeaasta jooksul välismailt saadud Kr 625 090,12 ja välismaile makstud Kr 475 862,26, seega saldo Eesti kasuks Kr 149 227,86.

Tuh. kr.

Diagr. 11. Tulude läbikäik 1931/32 a. üksikudel kuudel. Mouvement des recettes pendant les 12 mois de 1931/32.

Kulude läbikäik ja eelarve (kr.) — Dépenses budgétaires (en kr.)

Eelarve jaotus Subdivisions du budget.		52.	1931/32 a. eelarve Budget.	1931/32 a. kulud Dépenses	Ülejääk Solde
Peatükk Chapitre	§§	Kulude nimetus — Dénomination des dépenses			
IV.	1	Korralised kulud — Dépenses ordinaires.			
	1	Töenistusetasu — Appointements	2 200 931	2 208 351	1 580
	2	Ametnikkude ja teenijate toetus — Subsidés aux employés	26 100	25 947	153
	3	Ametnikkude ja teenijate varustus — Équipement des employés	122 040	121 814	226
	5	Ametnikkude ja teenijate toetus — Conseil juridique et frais de justice	62 000	60 157	1 843
	7	Juridiline abi ja kohtukulud — Frais de bureau	1 750	1 574	176
	8	Kantseletkulud — Frais de bureau	66 950	64 021	2 929
	9	Majapidamine — Frais d'économie	159 250	147 518	11 732
	10	Avalikud maksud ja kohustised — Impôts et droits	7 840	7 186	654
	11	Vookulud — Frais de transport	560 124	566 677	2 447
	12	Vallasvara — Biens meubles	40 800	40 282	518
	14	Hoonete remont — Réparations de bâtiments	44 000	48 989	4 989
	23	Väärtmärkide valmistamine — Impression des timbres d'affranchissement	11 715	10 320	1 395
	34	Hariduslikud kulud — Frais d'instruction	880	732	148
	40	Kodifikatsioon ja kirjastamine — Codification et éditions	10 400	8 448	1 952
	72	Telegraafi ja telefoni korrashoid ja arendamine — Maintenance et développement du télégraphe et du téléphone	1 002 772	955 910	46 862
	84	Rahvusvahelised maksud — Paiements internationaux	150 000	149 068	932
	90	Segakulud — Frais divers	6 750	5 720	1 030
		Kokku korraline — Total des dépenses ordinaires	4 491 802	4 418 594	73 208
		Erakorralised kulud — Dépenses extraordinaires:			
	1	Uute hoonete ehitamine — Construction des bâtiments	6 750	6 750	—
	2	Telefonijaama laiendamine — Développement du central téléphonique	1 200	600	600
		Kokku erakorraline — Total des dépenses extraordinaires	7 950	7 350	600
		Kõik kokku — Total général	4 499 752	4 425 944	73 808

4. Ametkonna tasuvus. Rentabilité de l'Office. Tabel 53 näitab posti-telegraafi-telefoni ametkonna tasuvust 1931/32 aruandeaastal. Tabelist on näha, et ametkonna tegevus on annud puhaskasu

Kr 319 378,14. Kulude hulka ei ole arvatud varanduste amortisatsiooni protsent Kr 585 888,68 seetõttu, et varanduste remondiks kulutatud summaga, mis tegi Kr 539 640,49, varandus on hoitud algväärtuses.

Posti-telegraafi-telefoni tasuvus 1931/32 a. — Résultat financier des postes, télégraphes et téléphones en 1931/32

53.	Kulud — Dépenses	Summa Somme Kr.	Tulud — Recettes	Summa Somme Kr.		
	Belarve kulud — Dépenses budgétaires	4 425 944	21	Tulud postist, telegraafist ja radiost ning tele- fonist — Recettes de la poste, du télégraphe, du radio et du téléphone	5 037 964	30
	Varanduste kapitali % — Intérêts du capital investi dans les installations et le matériel	850 866	08	Muud tulud — Autres recettes	67 007	15
	Operatsiooni kapitali % — Intérêts du fonds de roulement	12.000	—	Belarve krediidist juure soetatud varandus — Matériel acquis pour le compte des sommes bud- gétaires	512 216	98
	Puhaskasu ¹⁾ — Revenu net	310 378	14	Kokku — Total	5 617 188	43
	Kokku — Total	5 617 188	43			

1. aprilliks 1932 a. oli ametkonna varanduste väärtus (varanduste kapital) Kr 10 748 326,01 ja Rii-

gikassalt saadud operatsiooni summasid Kr 150 000, missuguste kapitalide protsendiks on tabelis arvatud 8%.

VIII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA PERSONAAL — PERSONNEL des POSTES, des TÉLÉGRAPHES et des TÉLÉPHONES.

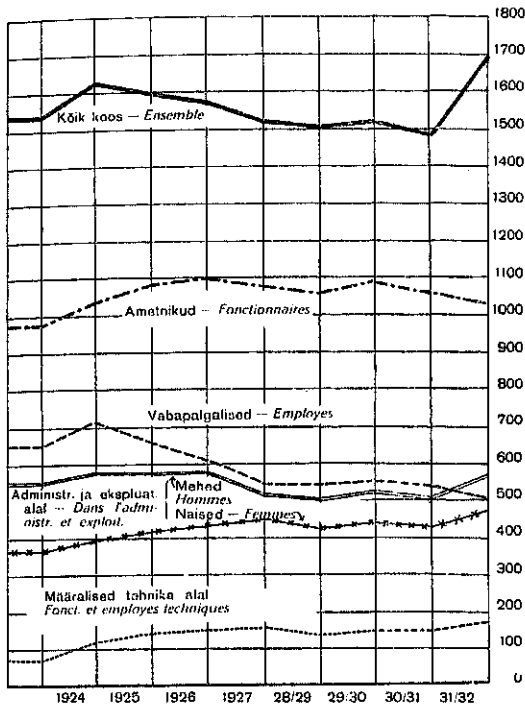
1. Arv. jagunemine, liikumine. Nombre, classification et mouvement. Tabel 54 annab ülevaate ametkonna personaali arvu, jagunemise ja liigituse kohta võr-

reldes 1930/31 aastaga, kuna diagramm 12 näitab personaali pealiikide tõusu või langust aastatel 1924—1931/32 incl.

Posti-telegr.-telefoni ametkonna personaal — Personnel des postes, des télégraphes et des téléphones.

54.	I. Postiametkonna tegelik personaal (ihkes Postivalitsusega) — Personnel effectif des postes, des télégraphes et des téléphones (y compris la Direction Générale).	1931/32 a. lõpul À la fin de a. 1931/32		1930/31 a. lõpul À la fin de a. 1930/31	
		Mehi Hom- mes	Naisi Fem- mes	Mehi Hom- mes	Naisi Fem- mes
	I. Määralsed — Selon les états:				
a)	Ametnikud: — Employés: Administ. ja eksploat. alal — En ce qui concerne l'administration et l'exploitation . . . . . Tehnika alal — En ce qui concerne le service technique	562 162	466 —	502 145	414 —
	a) Kokku — Total	724	466	647	414
	I 190			1 061	
b)	Valuteenijad — Employés de catégories inférieures: Eksploatsiooni alal — En ce qui concerne l'exploitation . . . . . Tehnika alal — En ce qui concerne le service technique	365 116	19 —	369 124	39 —
	b) Kokku — Total	481	19	493	39
	Kokku määralsed — Totaux selon les états	500	485	532	453
	I 205		485	1 140	453
	2. Ülemääralsed — Surnuméraires.				
c)	Ametnikud — Employés	7	23	58	58
	I 690			1 593	
d)	Ametiõpilased ja kandidaadid — Élèves et aspirants: Posti-telegr.-telefoni alal — En ce qui concerne les services de poste, de télégraphe et de téléphone Telegraafi-telefoni tehnikal alal — En ce qui concerne le service technique des télégraphes et des téléphones	30 1 12	16 10 —	116 13 17	17 — —
	c) Kokku — Total	13	16	30	17
e)	Mitmesugused alalised töötajad: autojuhid, postide pealeandijad, plombeerijad, aidamehed, koristajad jne. — Différents agents permanents: chauffeurs, chargeurs de poste, agents pour appliquer des plombs, surveillants des hangars, agents pour arranger etc.	29 28	— 10	47 33	— 13
	Kokku ülemääralsed — Total des surnuméraires	38	49	121	88
	II. Abiasustite tegelik personaal — Personnel effectif des établissements auxiliaires.				
	Agentuurides — Dans les agences.				
a)	Postiagentuuride juhatajad — Gérants des agences postales	438	46	440	50
b)	Posti-telefoni agentuuride juhatajad — Gérants des agences postales et téléphoniques	101	5	89	7
c)	Telefoni agentuuride juhatajad — Gérants des agences téléphoniques	4	2	3	2
	Kokku — Total	543	53	541	59
	97			209	
	596			600	

¹⁾ Posti, telegraafi ja telefoni tasuvuse tabelites (tab. 25, 35 ja 43) puhtakasu väljaarvamise juures ei ole võetud arvesse muid tulusid kr. 67 007,15 ja protsente varanduste kapitalilt kr. 859 866,08 ja operatsiooni kapitalilt kr. 12 000. — Dans les tableaux du résultat financier des postes, télégraphes et téléphones (tableaux 25, 35 et 43) lors l'évaluation du revenu net, n'ont pas été considérés les autres recettes de kr. 67 007,15, ainsi que les intérêts du capital investi dans les installations et le matériel de kr. 859 866,08 et du fonds de roulement de kr. 12 000.—

Diagr. 12. Määraliste (ametnikkude ja vabapalgaliste) arvu liikumine 1924—1931/32 a.

Mouvement du nombre des fonctionnaires et des employés (y compris ceux de catégories inférieures) 1924—1931/32.

Määraliste ametnikkude jaotus hariduse järgi % 1931/32 a.
Répartition des employés d'après leur instruction en % en 1931/32.

55. Ametnikkude arv Nombre des employés			Kõrgema haridusega Instruction supérieure			Keskkooli haridusega Instruction moyenne			Kõrgema algkooli haridusega Instruction primaire supérieure			Kooluse ehk algharidusega Instruction privée ou primaire inférieure		
Mehi Hommes	Naised Femmes	Kokku Total	Meeste % Hommes	Naiste % Femmes	Üldine % Général	M. % H.	N. % F.	Üldine % Général	M. % H.	N. % F.	Üldine % Général	M. % H.	N. % F.	Üldine % Général
716	466	1 182	1,5	0,2	1	19,1	39,4	27,4	75,5	57,7	68,0	3,3	2,5	3

inglise ja prantsuse keelt. Keelte õppimise suhtes on Postivalitsus võimaldanud ametnikele 1931/32 aruandeaasta jooksul Tallinnas ja Tartus Rahva Ülikoolis õppida prantsuse ja inglise keele orikursustel keskkooli esimese võõrkeele kava ulatuses.

3. Ametipuhkused. Aruandeaastal sai oma puhkuse täielikult kätte 94,7% meesteniijaist ning 92,6% naisteniijaist, kellel üldse oli õigus puhkust saada. Ülejäänud said oma puhkuse kas osaliselt ehk ei kasutanud seda üldse.

4. Tervislik seisund. Posti-t.-t. ametkonna teenijate tervisliku olukorra cest hooldamine põhjeneb Vabariigi Valitsuse poolt vastu võetud ajutistel kodukorra määrustel ja muutmise mää-

Riigiraudteede ja posti-t.-t. teenijate ja töölise preemia ja lisatasu seaduse põhjal (RT 109/110—1925) on aruandeaasta jooksul asutiste koosseisudes hoitud kokku 214 tööjõudu, mille arvel on vastavast krediitidist teenijale makstud lisatasu 91 226 kr, mis kokkuhoitud koosseisude palgasummast teeb 50%. Lisatasu maksmine on aidanud postiametkonnas tööviljakust tunduvalt tõsta.

2. Haridus. Määraliste ametnikkude hariduslikust tsensusust annab ülevaate tab. 55.

Kõrgema hariduse alla on viidud ülikooli- ja kõrgema tehnilise haridusega isikud. Kõrgema algkooli hariduse lahtrisse on kantud ametnikud, kes on lõpetanud täiskursuse: 1) veneaegses linnakoolis, 2) õpetajate seminaris, 3) luteri kihelkonnakoolis, 4) 2-klassilises ministereiumikoolis, 5) 2-klassilises õiguse kihelkonnakoolis 6) 2-klassilises valitsuse algkoolis või üldse on omandanud sarnase hariduse, mis vastab vähemalt nütidele 6-e õppeaasta kursusele.

Koduse või alghariduse alla on viidud need ametnikud, kelle haridus on dokumentide järgi madalam 6-aastase kursusega algkooli haridusest.

Kuna suurem hariduslik tsensus ja võõrkeelte oskus võimaldab ametnikel postiametkonnas teenistusalal kiiremat edasijõudmist, on ametnikkude seas märgata tungi kesk- ja kõrgema hariduse järele. Samuti õpitakse usinasti võõraid keeli, peaaesjalikult

rustel, mis on antud valitsusasutistes töötavate ametnikkude ja töölise haiguse korral kindlustamise kohta (RT 26/27 — 1920, 29 ja 31 — 1931).

Riiklikku arstiabi kohtadel teostavad postiametkonna asutistega lepingus olevad usaldusarstid, lepinguarstid, hambaarstid, apteegid j.n.e.

Aruandeaastal oli ametkonnal:

Usaldusarste — Médecins de confiance	13
Lepinguarste — Médecins qui avaient passé un contrat avec l'Administr. des postes	304
Hambaarste — Dentistes	42
Ämmaemandaid — Sages-femmes	14
Apteek — Pharmacies	52

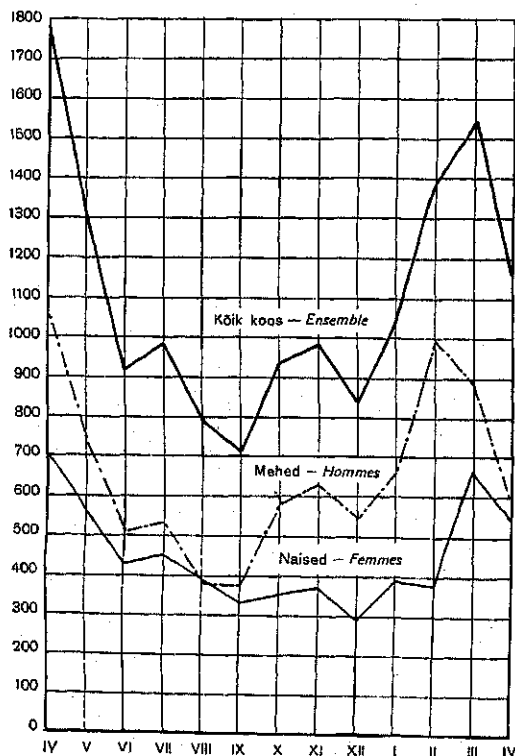
Ametipuhkuste võrdlev tabel 1924—1931/32 a. — *Congés pendant la période de 1924—1931/32.*

56.	Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja teenijate üldarv <i>Nombre total des employés</i>			Puhkepäevade üldarv <i>Nombre total des jours de congé</i>			Puhkepäevi ühe inimese kohta <i>Jours de congé par personne</i>		
	Mehi <i>Hommes</i>	Naisi <i>Femmes</i>	Kokku <i>Total</i>	Meeste kohta <i>Hommes</i>	Naisete kohta <i>Femmes</i>	Kokku <i>Total</i>	Mehe kohta <i>Hommes</i>	Naise kohta <i>Femmes</i>	Ühe inimese kohta <i>Par personne</i>
1931/32 . . .	1 231	530	1 761 ¹⁾	82 990	14 492	47 482	26,8	27,3	26,0
1930/31 . . .	1 208	528	1 736 ²⁾	81 776	15 410	47 186	26,3	29,1	27,1
1929/30 . . .	1 231	536	1 767 ³⁾	81 832	15 052	46 884	25,0	28,0	26,5
1928/29 . . .	1 179	495	1 674 ⁴⁾	81 378	13 805	44 743	25,6	27,0	26,7
1927	1 196	464	1 660 ⁵⁾	81 230	13 156	44 386	26,1	23,3	26,7
1926	1 237	453	1 690	82 195	12 388	44 583	26,0	27,3	26,4
1925	1 259	447	1 706	81 709	12 138	43 847	24,4	27,1	25,7
1924	1 300	427	1 727	25 238	10 358	35 596	19,4	24,2	20,6

Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja teenijate ametipuhkused 1931/32 eelarveaastal — *Congés des employés selon les états et des arithmétiques en 1931/32.*

57.	Mehed <i>Hommes</i>	Naised <i>Femmes</i>	Kokku päevi <i>Au total des jours</i>
Ametnikkude ja teenijate üldarv, kes olid õigustatud saama puhkust — <i>Nombre des employés et des agents ayant droit à un congé</i>	1 231	530	—
Puhkust said: — <i>Ont eu un congé de:</i> 30 päeva — <i>jours</i>	1 009	475	44 520
<i>de</i> 15—20 „ <i>incl.</i>	88	6	1 970
<i>de</i> 14 „ „	51	6	798
Ala — <i>moins de</i> 14 „ „	13	4	134
Kokku — Total	1 166	491	47 482
Puhkust jõi saamata kas tühisti ehk osaliselt — <i>N'ont pas pu profiter du congé</i>	172	40	4 276

Haiguspäevade arvu kohta aruandeaastal kuude viisi annab ülevaate diagramm 13.

Diagr. 13. Ametnikkude ja vabapalgaliste haiguspäevade arv kuude järgi 1931/32.

Mouvement du nombre des jours de maladies du personnel pendant les 12 mois de 1931/32.

Haiguspäevade arvu üle iga teenija kohta saame ülevaate järgnevast tabelist 1923—1931/32 aastani incl.

Arstiabi ja arstirohtude ning matuste puhul antava rahalise toetuse peale on aruandeaastal kulutatud tildse Kr 43 046,05 ehk Kr 24,08 iga teenija peale (1930/31 a. kulutati Kr 123 027,95 ehk Kr 68,27 iga teenija peale).

¹⁾ Ses arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud saama puhkust. Peale nende oli aruandeaastal 22 mees- ja 4 naisteinijad, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes teenisid esimest aastat).

²⁾ Ses arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud saama puhkust. Peale nende oli aruandeaastal 53 mees- ja 13 naisteinijad, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes teenisid esimest aastat).

³⁾ Ses arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud saama puhkust. Peale nende oli aruandeaastal 36 mees- ja 14 naisteinijad, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes teenisid esimest aastat).

⁴⁾ Ses arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud saama puhkust. Peale nende oli aruandeaastal 79 mees- ja 40 naisteinijad, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes teenisid esimest aastat).

⁵⁾ Ses arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud saama puhkust. Peale nende oli aruandeaastal 48 mees- ja 50 naisteinijad, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes teenisid esimest aastat). Eelmiste aastate teenijate arvus on ka viimatinimetatud teenijad.

Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja vabateenijate haigusepäevade võrdlev tabel 1923—1931/32 a. — *Tableau des jours d'absence pour cause de maladies pendant la période de 1923 à 1931/32.*

58.	Ametnikkude ja teenijate üldarv <i>Nombre total des employés</i>			Haigusepäevade üldarv <i>Nombre total des jours de maladie</i>			Haigusepäevade arv ühe isiku kohta <i>Nombre des jours de maladie par employé</i>		
	Mehi <i>Hommes</i>	Naisi <i>Femmes</i>	Kokku <i>Total</i>	Meeste kohta <i>Hommes</i>	Naliste kohta <i>Femmes</i>	Kõigi kohta <i>Total</i>	Mehe kohta <i>Hommes</i>	Naise kohta <i>Femmes</i>	Üldine ühe isiku kohta <i>Par employé</i>
1931/32 . . .	1 253	534	1 787	7 416	5 103 ¹⁾	12 519	5,9	9,5	7
1930/31 . . .	1 261	541	1 802	8 029	7 296 ²⁾	15 325	6,3	13,4	8,5
1929/30 . . .	1 267	550	1 817	7 809	7 096 ³⁾	14 905	6,2	12,9	8,2
1928/29 . . .	1 258	535	1 793	11 310	8 327 ⁴⁾	19 637	8,9	15,5	10,9
1927	1 244	514	1 758	7 701	6 990 ⁵⁾	14 781	6,2	13,6	8,4
1926	1 237	453	1 690	7 849	7 731	15 580	6,3	17,0	9,2
1925	1 259	447	1 706	6 328	5 404	11 732	5,0	12,1	6,8
1924	1 300	427	1 727	7 266	5 832	13 098	5,6	13,6	7,6
1923	1 235	407	1 642	5 774	4 674	10 448	4,7	11,2	6,4

Määraliste ja ülemääraliste haigete ametnikkude ja teenijate arv haiguse kestuse järgi 1931/32 a. — *Tableau des employés malades en 1931/32 selon la durée des maladies.*

59.	Ametnikkude ja teenijate üldarv — <i>Nombre total des employés et agents</i>		
	Mehi <i>Hommes</i>	Naisi <i>Femmes</i>	Kokku <i>Total</i>
Ametnikkude ja teenijate üldarv — <i>Nombre total des employés et agents</i>	1 253	534	1 787
Haiged oli haiguse kestuse järgi: — <i>D'après la durée des malad. étaient absents:</i>			
Üle 6 kuud — <i>Plus de 6 mois</i>	3	2	5
6—3 kuuni — <i>de 6 à 3 mois</i>	7	5	12
3—1 „ — <i>de 3 à 1 mois</i>	40	15	55
1 kuust 1 nädalani — <i>de 1 mois à 1 semaine</i>	203	172	375
Alla 1 nädala — <i>Moins d'une semaine</i>	286	342	628
Kokku haiged — <i>Total des malades</i>	539	536	1 075

- ¹⁾ Peale näidatud 5 103 haigusepäeva tuli 1931/32 a. naisametnikkude peale veel 1 503 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku kohta 2,8 haigusepäeva juure.
- ²⁾ Peale näidatud 7 296 haigusepäeva tuli 1930/31 a. naisametnikkude peale veel 1 422 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku kohta 2,6 haigusepäeva juure.
- ³⁾ Peale näidatud 7 096 haigusepäeva tuli 1929/30 a. naisametnikkude peale veel 1 519 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku peale 2,8 haigusepäeva juure.
- ⁴⁾ Peale näidatud 8 327 haigusepäeva tuli 1928/29 a. naisametnikkude peale veel 2 086 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku peale 3,9 haigusepäeva juure.
- ⁵⁾ Peale näidatud 6 990 haigusepäeva tuli 1927 a. naisametnikkude peale veel 1 291 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku peale 2,6 haigusepäeva juure. Eelmistel aastatel on sünnituse puhul tõsist puudunud pöövad juba üldhaigusepäevade arvus.

Posti-telegraafi-telefoni kohta ennem Keskbüroo väljaandis ilmunud artiklid:

- Post, telegraaf, telefon ja raadio 1930/31 a., Eesti Statistika nr. 120(11), lk. 641—608.
- Post, telegraaf, telefon ja raadio 1929/30 a., Eesti Statistika nr. 108(11) 1930 a., lk. 624—651.
- Post, telegraaf, telefon, raadio 1928/29 a., Eesti Statistika nr. 96(11) 1929 a., lk. 613—630.
- Post, telegraaf, telefon, raadio 1927/28 a., Eesti Statistika 1928 a. lk. 650—672.
- Post, telegraaf, telefon, raadio 1926 a., Eesti Statistika 1927 a., lk. 637—656.
- Üldandmed posti-telegraafi-telefoni kohta 1919—25 a., Eesti Statistika nr. 63(2), lk. 67—75, 1927.
- Seeria „Eesti Majandus“ v. III. Posti, telegraafi ja telefoni tegevus 1923 ja 1924 a.
- Posti, telegraafi ja telefoni tegevus 1919—22 a., Eesti Statistika nr. 16(5), lk. 53—63, 1923 a.
- Post, telegraaf ja telefon Eestis 1919—1921, Eesti Statistika nr. 3—4, lk. 108—118, 1922 a.

ERAPANKADE TULUD ja KULUD 1931 a.

RECETTES et DEPENSES des BANQUES PRIVÉES en 1931.

Sisu: 1. Pankade arv ja üldandmed, lhk. 652. 2. Tulude ja kulude koostis, lhk. 652. 3. Tegevuse tulemused, lhk. 656. 4. Putas-kasu jaotus ja makstud dividend, lhk. 657. 5. Ühispankade tulud ja kulud 1931 a., lhk. 657.

1. Pankade arv ja üldandmed. 1931 a. lõpul teotses 16 erapanka (1930 a. 18), nimelt *Nombre des banques et données générales.* 13 aktsiapanka, 2 linnapanka ja 1 pangakontor. Aasta jooksul langesid välja Eesti Kommertsbank maksujõuetuse tagajärjel ja Pärnu pank, milline võeti üle Krediid panga poolt ning jäi tegutsema mainitud panga osakonnana.

Majanduslikud raskused kasvasid 1931 a., mis ilmnes järjekindlas põllumajanduse- ja tööstusesaaduste hinnalanguses, alatasa vähenemis saaduste turustamisvõimalusis, palgalise tööjõu tarvitamise ja üldse teotsemise piiramises põllumajanduses, tööstuses ja kaubanduses, majapidamiste ja ettevõtete maksuraskustesse sattumiste sagenemises j.n.e. Need asjaolud ebasoodustasid pangategevust, arendades antud laenude ebalikviidsuse kasvu, kahjude telkimist lootuseta nõudmiste näol j.n.e. Sellele seltsisid veel

hulgalised hoiusummade väljavõtmised, mis leidsid aset aasta alul pärast Kommertsbanka maksujõuetuks jäämist ja aasta lõpupeole peale inglise naela langust ning 1 aktsiapanga moratooriumi alla sattumist. Esimene usalduskriis vaibus peagi ja järgneva 5 kuu kestes pankadesse valgunud hoiusummad ületasid tunduvalt väljavõetud summasid, sellele järgnev teine aga võttis kestva ilme, mida osalt tingisid levima hakanud kuuldused rahapolitika muutusest, maksmapandud valuutakitsendused, oodatav hoiuprotsendi ülemäära maksmapanek. Pangad siiski suutsid panna vastu raskusile, osalt Eesti panga ja Pikalaenu panga krediitide abil.

Erapankade läbikäik tõmbus kokku üldse (1931 a. 1791, 1930 a. 1931 milj. kr) ja 9 pangal ning suurenes 7 pangal.

Erapankade arengimine 1930—1931 a. — Développement des banques privées de 1930—1931.

1.	Tulude-kulude tasakaal		Keskmine laenude summa		Keskmine hoiusumma		Keskmine bilansi summa	
	<i>Balance des recettes et dépenses</i>		<i>Montant moyen des prêts</i>		<i>Montant moyen des dépôts</i>		<i>Bilans moyen</i>	
	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%	1 000 kr.	%
1931 . . .	7 804	97,7	70 031	105,9	41 270	105,1	97 613	100,8
1930) . . .	7 984	100	66 153	100	39 269	100	96 791	100

16 erapanga keskmine üldbilansi-, laenu- ja hoiusumma osutusid eelmisest aastast kõrgemaks, kuna aasta esimesel poolel summad üldiselt suurenesid ning nende suur langus algas alles septembris-oktoobris. (Bilanss I.I.31. 95,6, I.II. 95,3, I.VII. 102,0, I.X. 99,0, I.XI. 93,5, I.XII. 88,9, I.I.32. 84,7 milj. kr; laenud I.I.31. 69,8, I.II. 70,0, I.VII. 72,1, I.X. 70,9, I.XI. 66,9, I.XII. 61,5, I.I.32. 60,2 milj. kr; hoiusummad I.I.31. 42,1, I.II. 38,8, I.VII. 44,8, I.X. 43,1, I.XI. 37,6, I.XII. 36,9, I.I.32. 35,9 milj. kr.

2. Tulude ja kulude koostis. Pankade tulud kahanesid üldsummas 0,9% (1931 a. 7 804, *Composition des recettes et dépenses.* 1930 a. 7 874 tuh. kr) ja väiksematel pankadel 2,9% (1931 a. 3 367, 1930 a. 3 466 tuh. kr) ning kasvasid suurpankadel 0,6% võrra (1931 a. 4 437, 1930 a. 4 408 tuh. kr). Üksikuist pankadest suurenesid tulud kolmel ja selle põhjuseks oli ühel juhul (Scheel ja Ko) nähtavasti arvestuse muutus, teisel

juhul (Tartu p.) peamiselt kursikasude suur kasv ja kohnandal juhul (Tartu linna p.) tegevuse tunduv laienemine.

Saadud protsendid ja komisjon vähenesid üldsummas 3,3% (1931 a. 6 283 tuh. kr, 1930 a. 6 497 kr) ja väiksemal pankadel 11,4% (1931 a. 2 591 tuh. kr, 1930 a. 2 925 tuh. kr) ning suurenesid suurpankadel 3,3% (1931 a. 3 692 tuh. kr, 1930 a. 3 572 tuh. kr) ja nende osasuurus kujunes vastavalt 80,5%, 77,0% ja 83,2% (1930 a. 82,5%, 84,4% ja 81,0%). Saadud % näitasid kasvu võrreldes eelmise aastaga tähtajaliste laenude (väiksemad pangad) jooksvate arvete (väiksemad pangad) ja mitmesuguste arvete (suuremad pangad) alal, kuna kõik teised protsendi liigid näitasid kahanemist. Suurenemine oli tingitud vastavate operatsioonide ja summade kasvust, kuna vähenemise põhjustas väiksemal määral operatsioonide kokkutõmbumine (vekslidiskont, nõudmised korresponden-

¹⁾ Ilma Eesti Kommerts- ja Diskonto pangata.

Tulude ja kulude koostis % — Composition en % des recettes et dépenses des banques privées.

2.	% üldsummast — % au total								% vastava aasta keskmise laenu- summa suhtes — % par rapport aux prêts (montant moyen pour l'an.)					
	2 suurpanka		14 väiksemat panka		Kokku		2 grandes banques		14 petites banques		Total			
	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930		
Tulud — Recettes.														
Saadud % ja kom. — Intérêts et commissions reçus	83,2	81,0	77,0	84,4	80,5	82,5	7,8	8,4	11,4	12,5	9,0	9,8		
a) Laenude % — % de prêts	75,5	77,4	71,9	78,1	73,0	77,7	7,1	8,0	10,6	11,6	8,2	9,2		
Mitmesugused sissetulekud — Recettes diverses	16,8	19,0	23,0	15,6	19,5	17,5	1,6	1,9	3,4	2,3	2,1	2,1		
a) Komisjon — Commissions	8,9	11,5	5,6	7,8	7,5	9,8	0,8	1,2	0,8	1,1	0,8	1,2		
b) Kursi kasud — Bénéfice de change	0,6	3,7	13,7	2,6	0,3	3,2	0,1	0,4	2,1	0,4	0,7	0,4		
c) Mahak. nõudm. tasu — Rembours. des dettes inespérées	0,8	0,9	1,0	1,3	0,8	1,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1		
Kokku tulud — Total	100	100	100	100	100	100	9,4	10,3	14,8	14,8	11,1	11,9		
Kahju — Pertes	—	—	—	3,2	—	1,4	—	—	—	0,5	—	0,2		
Kokku — Total	100	100	100	103,2	100	101,4	9,4	10,3	14,8	15,3	11,1	12,1		
Kulud — Dépenses.														
Makstud % ja kom. — Intérêts et commissions payés	63,8	61,8	55,9	53,9	60,4	58,2	5,8	5,9	7,9	7,0	6,5	6,6		
a) Hoiusummade % — % pour dépôts	33,0	39,6	35,6	37,2	34,1	38,5	3,0	3,8	5,0	5,4	3,7	4,3		
Ärikulud — Frais d'exploitation	21,8	21,8	23,1	30,9	24,5	26,0	2,0	2,1	4,0	4,6	2,6	2,9		
a) Paldad — Appointements	13,4	13,7	18,8	18,4	15,7	15,9	1,2	1,3	2,7	2,7	1,7	1,8		
Muud — Autres dépenses	14,4	16,4	16,0	15,2	15,1	15,8	1,3	1,5	2,2	2,3	1,0	1,8		
a) Mahakirjutatud laenuid — Prêts inespérés	12,5	16,2	14,4	14,0	13,3	14,6	1,1	1,4	2,0	2,1	1,4	1,7		
Kokku kulud — Total	100	100	100	100	100	100	9,1	9,5	14,1	14,7	10,7	11,3		
Puhaskasu — Bénéfice net	2,6	8,8	4,8	4,2	3,5	6,7	0,3	0,8	0,7	0,6	0,4	0,8		
Kokku — Total	102,6	108,8	104,8	104,2	103,5	106,7	9,4	10,3	14,8	15,3	11,1	12,1		

tide vastu), peamiselt aga protsendimäärade kahane-
mine. Laenuprotsentide summa (vekslidiskont,
tähtajalised laenuid ja kontokorrent arved) moodustas
keskmisest laenude summast üldse 1931 a. 8,2%,
1930 a. 9,2%, suurpankadel vastavalt 7,1% ja 8,0%
ning väiksemail pankadel 10,6% ja 11,5%. Laenu-
protsentide osa vähenes 77,7% 1930 a. 73,6% tulu
üldsummast 1931 a. (1931 a. 5 742 tuh. kr, 1930 a.
6 120 tuh. kr) ja 94,2% 1930 a. 91,3% protsenditulust
1931 a., kuna muude saadud protsentide osa suurenes
vastavalt 4,8%—6,0% (1931 a. 541 tuh. kr, 1930 a.
377 tuh. kr) ja 5,8—8,7%.

Mitmesugused sissetulekud kasvasid üldsummas
10,4% (1931 a. 1 521 tuh. kr, 1930 a. 1 377 tuh. kr) ja
väiksematel pankadel 43,4% (1931 a. 776 tuh. kr,
1930 a. 541 tuh. kr) ning kahanesid suurpankadel
10,9% (1931 a. 745 tuh. kr, 1930 a. 836 tuh. kr). Tu-
lude üldsummast langes mainitud sissetulekuile üldse
19,5% (1930 a. 17,5%), suurpankadel 16,8% (1930 a.
19,0%) ja väiksemail pankadel 23,0% (1930 a. 15,6%).
Üksikuist tululiigist suurenesid kursikasud (väikse-
mail pankadel) ja muud sissetulekud (suurpankadel)
ning vähenesid inkasso ja teised komisjonid, mahaku-
sutatud nõudmiste tasud, sissetulekud kinnisvaradelt
j.n.e. Komisjoni tulu vähenes suur- ja väiksemail
pankadel vastavate operatsioonide tagasimineku tõttu.
Kursikasude kasv sündis peamiselt kahe panga arvel
(Tartu pank ja Tallinna aktsiapank) ja oli arvatavasti
seoses nende väliskohustustega. Mahakirjutatud nõud-
misi tasuti eelmisest aastast väiksemal määral, ehkki
mahakirjutuste summa 1930 a. ületas 1929 a. vastava
summa. Eelmise aasta mahakirjutuste summast
moodustas tasude summa 1931 a. 0,6% ja 1930 a. 0,8%.

Sissetulekut kinnisvaradelt näitas 10 panka üld-
summas 170 tuh. kr (1930 a. 8 panka 195 tuh. kr), seega
12,8% võrra vähem eelmisest aastast.

Muud sissetulekud suurenesid 337,2% võrra
(1931 a. 188 tuh. kr, 1930 a. 43 tuh. kr). Neist langes
96% Krediidipangale; lähemad andmed nende iseloomu
kohta puuduvad.

Kulud kasvasid võrreldes eelmise aastaga üldse
0,8% (1931 a. 7 537 tuh. kr, 1930 a. 7 480 tuh. kr)
ja suurpankadel 6,8% (1931 a. 4 325 tuh. kr, 1930 a.
4 060 tuh. kr) ning kahanesid väiksemail pankadel
6,4% (1931 a. 3 212 tuh. kr, 1930 a. 3 430 tuh. kr).
Üksikute kululiikide osasuurus kujunes järgmiseks:
makstud protsendid ja komisjon üldse 60,4%, suurpan-
kadel 63,8%, väiksemail pankadel 55,9% (1930 a.
58,2%, 61,8% ja 53,9%), ärikulud vastavalt 24,5%,
21,8% ja 28,1% (1930 a. 26,0%, 21,8% ja 30,9% ning
muud (mahakirjutused ja kustutused) 15,1%, 14,4% ja
16,0% (1930 a. 15,8%, 16,4% ja 15,2%).

Makstud protsendid ja komisjon suurenesid
üldse (1931 a. 4 555 tuh. kr, 1930 a. 4 352 tuh. kr)
ja suurpankadel (1931 a. 2 758 tuh. kr, 1930 a. 2 504
tuh. kr) ning vähenesid väiksemail pankadel (1931 a.
1 797 tuh. kr, 1930 a. 1 848 tuh. kr). Vaatamata sel-
lele, et keskmine hoiusumma osutas 1931 a. kasvu,

Hoiuprotsent:

	1931				1930			
	Hoiusumma üldse	Tähtajalis. hoiussumm.	Jooksvad arved	Ko-krt. arved	Hoiusumma üldse	Tähtajalis. hoiussumm.	Jooksvad arved	Ko-krt. arved
Suuremad pangad . . .	6,0	7,8	5,0	3,0	7,1	8,6	6,5	6,0
Väiksemad pangad . . .	6,6	8,2	6,0	4,9	7,6	8,8	7,2	7,8
Kokku . . .	6,2	8,0	5,8	3,4	7,3	8,7	6,8	7,1

kahanesid hoiusummadelt makstud protsendid sum-
malt kõigi liikide järgi suur- ja väiksemail pankadel
(üldse 1931 a. 2 572 tuh. kr, 1930 a. 2 880 tuh. kr).

Erapankade tulud ja kulud 1930—1931 n. — Recettes et dépenses des banques privées en 1930—1931.

	2 suurpanka — 2 grandes banques				14 väikesemat panka 14 petites banques				Erapangad kokku Total pour banques privées			
	1 000 kr.		%		1 000 kr.		%		1 000 kr.		%	
	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1930	

Tulud — Recettes.												
	1 000 kr.		%		1 000 kr.		%		1 000 kr.		%	
	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930
I. Saanud protsendid ja komisjon	3 692	3 572	7,8	8,4	2 591	2 925	11,4	12,5	6 283	6 497	9,0	9,8
1. Tähtaegilise laenu pealt	31	32	0,1	0,1	83	77	0,4	0,3	114	109	0,2	0,1
2. Diskonteeritud vekslite pealt	1 286	1 256	2,6	2,6	1 157	1 270	5,1	5,4	2 883	2 556	3,4	3,9
3. Kto-akt. arvete pealt	2 094	2 093	4,4	4,9	1 157	1 882	5,1	5,6	3 245	3 455	4,6	5,9
4. Korrespond. arvete pealt	71	132	0,2	0,2	58	115	0,2	0,5	182	238	0,2	0,4
5. Jooksvate arvete pealt	5	6	0,0	0,0	60	16	0,2	0,1	64	22	0,0	0,0
6. Mitmesuguste arvete pealt	362	32	0,8	0,1	82	85	0,4	0,4	345	117	0,5	0,2
II. Mitmesugused sissetulekud	745	836	1,6	1,9	776	541	3,4	2,3	1 521	1 877	2,1	2,1
1. Inkasso ja teiste k. oper. pealt	395	507	0,8	0,8	180	269	0,8	0,8	583	776	0,8	0,8
2. Väärtpaberite kupoong. eest	13	14	0,0	0,0	8	10	0,0	0,0	21	24	0,0	0,0
3. Kuri kasud	28	162	0,1	0,4	463	91	2,1	0,4	492	253	0,7	0,4
4. Mahakust. nõudm. tasutud	35	42	0,1	0,1	32	44	0,1	0,2	67	80	0,1	0,1
5. Kinnisvaradelt	93	80	0,2	0,2	77	115	0,3	0,5	170	195	0,2	0,3
6. Muud	181	31	0,4	0,0	7	12	0,0	0,1	188	43	0,3	0,2
Kahju	—	—	—	—	—	110	0,0	0,0	—	110	—	—
Kokku	4 437	4 408	9,4	10,3	3 367	3 576	14,8	15,3	7 804	7 984	11,1	12,1

Kulud — Dépenses.												
	1 000 kr.		%		1 000 kr.		%		1 000 kr.		%	
	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930
I. Makstud protsendid ja komisjon	2 758	2 504	5,8	5,9	1 797	1 848	7,9	7,9	4 555	4 852	6,5	6,6
1. Tähtaegilise laenu pealt	491	385	1,0	1,3	898	816	1,7	1,8	880	960	1,3	1,3
2. Jooksvate arvete pealt	884	838	2,2	2,2	724	724	3,2	3,2	1 608	1 754	2,3	2,7
3. Kto-akt. arvete kred. pealt	54	131	0,1	0,3	91	83	0,1	0,1	75	166	0,1	0,2
4. Korresp. arvete pealt	885	821	1,4	1,2	289	170	1,0	0,8	224	700	1,3	1,1
5. Yüanarv. ja redist. pealt	482	394	0,9	0,7	214	270	1,0	1,2	646	574	0,9	0,9
6. Mitmesugused protsendid	140	57	0,3	0,3	190	53	0,2	0,2	140	110	0,3	0,2
7. Komisjon. ja rasu	73	18	0,2	0,1	151	70	0,7	0,3	223	86	0,3	0,1
II. Arikulud	945	882	2,0	2,1	602	1 061	4,0	4,5	1 847	1 943	2,6	2,9
1. Palgad	582	556	1,2	1,2	303	631	2,7	2,7	1 185	1 187	1,7	1,8
a) Juh. nõuk. disk. ja rev. kom.	60	60	0,1	0,1	149	140	0,7	0,6	209	200	0,3	0,3
b) Ametnik. ja teenijate	522	496	1,1	1,2	454	491	2,0	2,1	976	987	1,4	1,5
2. Üür, kütte, valgust. remont.	73	100	0,2	0,2	59	100	0,2	0,4	132	200	0,2	0,3
3. Karsesekrahud, trükit. kulutused	30	61	0,1	0,1	58	74	0,2	0,3	110	135	0,2	0,2
4. Posti telegraaf ja telefon	39	43	0,1	0,1	23	45	0,1	0,2	62	88	0,1	0,1
5. Esindus ja sõidukulud	23	16	0,0	0,0	14	17	0,1	0,1	37	33	0,0	0,0
6. Riiet ja kogukonna maks.	77	19	0,2	0,1	81	123	0,4	0,5	158	142	0,2	0,2
7. Hoold. kulud	17	2	0,0	0,0	6	11	0,0	0,0	10	18	0,0	0,0
8. Muud kulud	17	20	0,0	0,1	10	12	0,1	0,1	36	32	0,0	0,0
9. Mitmesugused	73	65	0,2	0,2	39	48	0,2	0,2	117	113	0,2	0,2
III. Muud	622	664	1,5	1,5	513	521	2,2	2,2	1 135	1 185	1,6	1,6
1. Mahakirjutatud laenuid	541	615	1,1	1,4	462	480	2,0	2,0	1 003	1 095	1,4	1,7
a) Protesititud vekslid	115	—	0,2	—	108	—	0,5	—	223	—	0,3	—
b) Tähtaegilised laenuid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Kto-akt. arved	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) Mitmesugused arved	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Kustutatud	292	—	0,5	—	117	—	0,5	—	—	—	—	—
a) Vallasvara	80	37	0,2	0,1	33	—	0,1	—	118	—	0,2	—
b) Kinnisvara	14	14	0,0	0,0	17	17	0,1	0,1	31	29	0,1	0,1
c) Kinnisvara	66	25	0,2	0,2	16	21	0,0	0,1	82	15	0,1	0,0
d) Muud	1	12	0,0	0,0	18	3	0,1	0,0	19	15	0,0	0,0
3. Karsu kahjud	112	358	0,3	0,8	155	146	0,7	0,6	267	504	0,4	0,8
Kokku	4 431	4 408	9,4	10,3	3 367	3 576	14,8	15,3	7 804	7 984	11,1	12,1

*) Keelamisest laenude summast.

Üksikute pankade tulud ja krund 1931 a. (kr.) — Recettes et dépenses d'après les banques en 1931 (en kr.)

Table with 15 columns for different bank types (Krediidipank, G. seltseid & Ko, Tartu pank, Tallinna Hinnapank, Tallinna Aktiivipank, Eesti laenu pank, Sakala pank, Kambapank, Pirmu Krediidipank, Tartu Hinnapank, Valgapa pank, Tartu tööstus- ja kaupapank, Tartu pank, Tartu Hinnapank, Tartu & Ko, Viron pank, Tartu & Ko, Tartu pank, Tartu pank, Tartu pank) and 15 rows for various financial items (Interest and commissions received, Disbursements, Total, etc.).

Tagasimineku tingis hoiuprotsendimäärade alanemine; hoiuprotsentide summa moodustas keskmisest hoiusummast üldse 6,2%. suurpankadel 6% ja väiksemal pankadel 6,6% (1930 a. 7,3%, 7,1% ja 7,6%).

Mitmesuguste võlaarvete (võlaarved, rediskont, korrespondent ja mitmesugused arved) pealt makstud protsendid ja komisjon kasvasid 34,7% (1931 a. 1 983 tuh. kr, 1930 a. 1 472 tuh. kr). Suurenemise põhjustas peamiselt võlaarvete ja kohustuste suurenemine (keskmise kohustuste summa korrespondent- ja võlaarvete järgi oli 1931 a. 32,5 milj. kr, 1930 a. 28,9 milj. kr), kuid osalt arvatavasti ka tasunormide suurendamine.

Ärikulud vähenesid 5,0% võrra (1931 a. 1 847 tuh. kr, 1930 a. 1 943 tuh. kr) ehk 2,9% 1930 a. — 2,6% laenude summast 1931 a. Siia kuuluvaist üksikuist kululiigist suurenesid summalt, võrdlemisi väikesel määral, esitus- ja sõidukulud, riigi ja kogukonna maksud, majanduslikud kulud ja mitmesugused kulud, kuna kõik teised kulud vähenesid.

Pankade teenistuses olnud isikute arv vähenes 3 pangas, jäi endiseks 8 pangas ja suurenes 5 pangas ning üldse (1931 a. 462 ametnikku ja 80 teenijat, 1930 a. 454 ametnikku ja 81 teenijat). Tunduvamalt suurenes ametnike ja teenijate arv ainult Krediidpangas (1931 a. 196, 1930 a. 174), milline 1931 a. avas kaks uut osakonda. Palgad, mis moodustasid üle poole ärikulust, üldsummas peaaegu ei muutunud (1931 a. 1 185 tuh. kr, 1930 a. 1 187 tuh. kr). Silmapaistvam oli tüüri-, kütte-, valgustuse- ja remondikulude vähenemine, mille arvatavaks põhjuseks tüüri ja kütteainete hindade odavnemine ja hoidumine suurematest remontidest.

Laenusid kirjutati maha 1 003 tuh. kr suuruses ehk 1,6% laenude summast 31.XII (1930 a. 1 095 tuh. kr ehk 1,5%). Pankade kinnis- ja vallasvara väärtuse summast kustutati 113 tuh. kr, sellest kinnisvara arvel 82 tuh. kr ehk 1,6% (1930 a. 46 tuh. kr ehk 0,9%) ja vallasvara arvel 31 tuh. kr ehk 7,2% vara väärtuse summast 31.XII. (1930 a. 29 tuh. kr ehk 7,2%). Mahakirjutuste ja kustutamiste tagasihoidlikkus üksikül

juhtudel näib olevat tingitud ebasoodsast tulude ja kulude vahekorraast.

3. Tegevuse tulemused.

Résultats de l'activité.

Erapankade saadud kui ka makstud protsendid jätkasid 1931 a. suhtelist kahanemist, kusjuures see liikumine, nagu eelmisilgi aastail, oli intensiivsem esimesil, mistõttu pankade vaheltkasu suhteliselt vähenes (1931 a. 2,2%, 1930 a. 2,9%). Kuna ühtlasi vastavad operatsioonid kasvasid võrd-

Üldse saadud ja makstud protsendi määrad¹⁾.

	Saadud	Makstud	Vahe
1931 a. üldse	8,4	6,2	2,2
Suurpankad	7,4	5,6	1,8
Väiksemad pangad	10,5	7,4	3,1
1930 a. üldse	9,3	6,4	2,9
Suurpankad	7,9	5,7	2,2
Väiksemad pangad	11,7	7,7	4,0

lemisi vähe ning seejuures oli juurekasv aktiivaoperatsioonide alal väiksem (jooksvad arved teistes rahaas., laenud ja korrespondentarved kokku = + 4 328 tuh. kr) kui passivaoperatsioonide alal (hoiused, võlaarved ja korrespondendid kokku = + 5 582 kr), siis selle järeltulusel vähenes pankade vaheltkasu ka summalt 2 145 tuh. kr 1930 a. — 1 728 tuh. kr 1931 a.

Muude sissetulekute (komisjon, kursikasu j.n.e.) ja väljaminekute (ärikulu, mahakirjutused j.n.e.) vahekorra paranen 1931 a. esimeste kasvu ja viimaste kahanemise järeltulusel ning puudujääk sel alal vähenes 1 751 tuh. kr 1930 a. — 1 461 tuh. kr 1931 a. Üldine tulude ja kulude vahekorra siiski halvenes ning ülejääk vähenes 394 tuh. kr 1930 a. 267 tuh. kr 1931 a. Saadud tulused kasutati järgmiselt: protsentide maksamiseks üldse 58,3% ja üksikud pangad 35,0—77,3%; (1930 a. 55,3% ja 43,5—72,3%), ärikuludeks vastavalt 23,7% ja 16,3—47,4% (1930 a. 24,7% ja 16,0—52,1%), mahakirjutuste — kustutuste tegemiseks ja kursikahajude kattteks 14,6% ja 0—26,4% (1930 a. 15,0% ja 0,0—70,0%). Ülejääk moodustas üldse 3,4% ja üksikül

Üksikute pankade tulude ja kulude koostis ning kasu % 1931 a. (Tulud üldse = 100).

	Laenude %	Muud saadud %	Mitmesugused sissetulekud	Kulud üldse	Sellest				Kasu %
					Hoiusumma %	Muud makstud %	Ärikulud	Muud kulud	
Krediid pank	74,8	5,3	19,9	98,5	39,0	21,8	25,4	13,3	0,5
G. Scheel & Ko	76,4	10,0	13,1	95,0	24,0	39,8	16,3	14,0	5,0
Tartu pank	51,2	4,8	44,0	97,9	19,8	33,4	29,7	16,0	2,1
Tallinna Finaapank	80,3	11,6	8,1	95,9	40,0	2,5	18,0	26,4	4,1
Tallinna Aktsiapank	60,6	1,7	37,7	99,0	11,5	24,4	37,9	25,8	0,4
Besti Laenu pank	59,9	4,5	35,6	99,1	42,0	18,7	30,0	1,5	0,0
Sakala pank	76,6	1,1	22,3	99,3	42,0	35,3	18,6	3,4	0,7
Kauba pank	84,0	5,5	10,5	91,3	35,1	18,5	23,9	13,8	8,7
Pärnu Krediid pank	87,4	6,2	6,4	97,7	33,7	22,4	28,0	13,6	2,3
Tartu linnapank	86,8	10,0	3,2	89,3	54,8	1,4	18,9	14,7	10,7
Valga pank	83,4	9,7	6,9	78,8	39,3	7,9	22,0	9,6	21,2
Tartu tööstusepank	92,2	1,4	6,4	95,8	35,9	18,7	31,8	9,4	4,2
Viru pank	75,8	1,8	22,6	91,7	39,1	10,1	36,2	6,3	8,3
Tartumaa pank	86,0	8,7	5,3	98,1	47,7	7,0	29,6	13,8	1,9
Rosen ja Ko	95,7	—	4,3	89,8	64,6	0,4	24,8	—	10,2
Võru pank	79,2	7,6	13,2	100	31,7	18,7	47,4	2,2	0,0
Kokku	73,6	6,9	19,5	96,6	32,9	25,4	23,7	14,6	3,4
1930 a.	77,7	4,8	17,5	95,0	36,0	18,7	24,7	15,0	5,0

¹⁾ Arvutatud vastavate arvete keskmiste seisude alusel.

pankadel 0,0—21,2% (1930 a. 5,0 ja 0,1—26,4%) tulude summast, 3,7% omakapitali ja 4,9% põhikapitali summast (1930 a. 5,5% ja 7,3%) ning puhaskasu saavutanud pankade kapitalist 7,7% ja 10,3%.

4. Puhaskasu jaotus ja makstud dividendid.

Répartition du bénéfice net et dividendes payés.

eelmisest aastast erineva puhtakasu kasutamise: tagavara- ja erikapitaliks 20,0% (1930 a. 9,5%), eritasuks

Aruannete järgi saavutasid 1931 a. kõik pangad ülejäaki, kuid enamasti tähtsuseta suuruses. See asjaolu tingiski

juhatusese ja ametnikele 2,6%, (1930 a. 11,4%) riigimaksuks 29,7% (1930 a. 23,5%), muuks 8,5% (1930 a. 5,3%) ja dividendiks 39,2% (1930 a. 50,8%). Dividendi maksis 9 panka (linnapankade dividendiks arvati linnavalitsustele makstud puhtakasu osa) üldsummas 122 567 kr, mis moodustas pankade põhikapitalist üldse 2,2% ja dividendi maksnud pankade põhikapitalist 5,6% (1930 a. 5,1% ja 8,4%). Üksikul pankadel oli dividend 2,2—20,0%, kusjuures 20% andis vaid 1 pank, teistel see oli aga alla 10%.

Puhaskasu jaotus % (puhaskasu = 100), dividendi summa ja selle % põhikapitalist.

	Tagavara ja erikapit.		Eritasu juhat. ja ametn.		Riigimaks		Muud		Dividend		Dividendi summa kr		Dividendi % põhikapitalist		
	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	
Krediit pank	—	13,4	—	—	—	—	100	2,9	—	83,7	—	56 000	—	4,0	
G. Scheel ja Ko	17,1	8,1	—	16,1	52,2	37,1	—	—	30,7	38,7	45 000	120 000	6,0	16,0	
Tartu pank	48,1	—	—	—	—	—	—	—	51,9	100	—	—	—	—	
Tallinna linnapank	30,0	—	20,0	—	—	—	—	—	—	—	50,0	—	2,2	—	
Tallinna Aktsiapank	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100	—	—	—	—	
Eesti laenupank	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sakala pank	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15 000	—	—	
Kauba pank	19,0	10,0	—	12,3	—	—	—	—	—	100	—	—	—	6,0	
Pärnu Krediitpank	10,0	10,0	—	6,5	—	—	—	—	90,0	77,7	18 000	16 000	7,2	8,0	
Tartu linnapank	50,5 ¹⁾	60,3	11,1	10,0	—	—	—	20,7	7,4	99,3	3 000	7 000	3,0	7,0	
Valga pank	5,4	9,8	—	9,0	40,5	16,7	0,1	0,3	38,4	29,7	10 000	6 000	7,7	6,2	
Tartu tüütusepank	10,0	10,0	5,1	20,0	—	—	13,7	23,0	—	61,0	3 000	7 000	3,0	7,0	
Viru pank	13,2	10,0	—	6,0	—	—	—	—	3,9	86,8	80,1	7 500	10 000	6,0	8,0
Tartuamaa pank	13,5	77,2	34,7	—	53,8	22,8	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rosen ja Ko	0,8	4,5	—	—	10,7	7,8	—	—	—	79,5	87,7	5 000	8 750	5,0	8,7
Võru pank	100	10,0	—	38,5	—	—	—	—	—	—	—	600	—	1,0	
Pärnu pank	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku	20,9	9,5	2,6	11,4	29,7	23,5	8,5	5,3	39,2	50,3	122 567	276 250	2,2	5,1	

5. Ühispankade tulud ja kulud 1931 a.

Recettes et dépenses des banques coopératives.

Teotsevate ühispankade arv oli 1931 a. lõpuks ligikaudu 230. Neist esitas Eesti Rahvapangale andmeid 1931 a. tegevuse kohta 150. Eesti Rahvapanga andmeid kujunes 151 ühispanga (ühes E. Rahvapangaga) äriseis 1. jaanuariks 1932 a. ning 1931 a. tulud ja kulud järgmiseks:

151 ühispanga äriseis 1. I. 1932 a.
Bilans des 151 banques coopératives au 1. I. 1932.

	1 000 kr		%
3.			
Aktiva — Actif.			
Kassa ja jooksvad arved — Caisse et comptes courants	3 647	6,0	
Väärtpaberid ja osam. — Effets et quote-parts des membres	533	0,9	
Laenu — Prêts	38 751	63,4	
Protestitud vekslid — Effets protestés	509	0,9	
Korrespondendid — Correspondants	1 220	2,0	
Vallas- ja kinnisvara — Immeubles et mobiliers	2 388	3,0	
Muud aktivad — Actifs divers	1 844	3,0	
Likmete lisavastutus — Responsabilité suppl. des membres	11 894	19,5	
Puudujääk — Déficit	264	0,4	
Bilans — Bilans	61 659	100	
Passiva — Passif.			
Omakapital — Capital	5 174	8,5	
a) osakapital — capital versé	3 348	5,5	
Hoitusummad — Dépôts	31 038	51,8	
a) tähtajalised — terminables	15 109	24,7	
b) jooksvad arved — courants	16 491	27,0	
Korrespondendid — Correspondants	1 142	1,9	
Võlad — Créanciers	7 522	12,3	
Muud passivad — Passifs divers	5 298	5,4	
Likmete lisavastutus — Responsabilité supplément. des membres	11 894	19,5	
Ülejääk — Excédent	390	0,6	
Bilans — Bilans	61 659	100	

¹⁾ Sellest põhikapitaliks 85,5%.

151 ühispanga tulud ja kulud 1931 a.

Recettes et dépenses des 151 banques coopératives en 1931.

4.	1 000 kr		%	% laenu- sum- ma suhtes
Tulud — Recettes.				
Saadud % ja komisjon — Intérêts et commissions reçues	5 123	94,8	13,2	
Muud sissetulekud — Autres recettes	281	5,2	0,7	
a) kahjusse kantud nõudmist tasutud — remboursements des dettes inespérées	53	1,0	0,1	
Tulud kokku — Total des recettes	5 404	100	13,9	
Puudujääk — Déficit	264	4,9	0,7	
Kokku — Total	5 668	104,9	14,6	
Kulud — Dépenses.				
Makstud % ja komisjon — Intérêts et commissions payés	3 118	59,1	8,0	
Ärikulud — Frais d'exploitation	1 391	26,3	3,6	
1. Palgad — Appointements	851	16,1	2,2	
a) administ. — administration	189	3,6	0,5	
b) ametnik. ja teenijate — employés et service	661	12,5	1,7	
2. Üür, kütte, valgustus — Loyer, chauffage, éclair.	99	1,9	0,2	
3. Kants. k., trükitöö, kuulut. — Frais de bureaux, annonces	105	2,0	0,3	
4. Post, telegraaf ja telefon — Poste, télégraphie, téléphone	85	1,6	0,2	
5. Süidukulud — Courses	23	0,4	0,1	
6. Riigi ja teised maksud — Impôts	228	4,3	0,6	
Muud — Autres dépenses	769	14,6	2,0	
1. Mahakirjutatud laenu — Prêts inespérés	598	11,4	1,6	
2. Varade amortisatsioon — Amortissements	54	1,0	0,1	
3. Mitmesugused kulud — Dépenses diverses	117	2,2	0,3	
Kulud kokku — Total des dépenses	5 278	100	13,6	
Ülejääk — Excédent	390	7,4	1,0	
Kokku — Total	5 668	107,4	14,6	

Ühispannad said 1931 a. tulused üldse 5 404 tuh. kr, mis moodustas nende laenude summast 1.1. 1932 a. 13,9 % (erapangad üldse 11,1 %, väiksemad erap. 14,8 %).

Tulude üldsummast langes protsentidele ja komisjonile 94,8 % ning muile sissetulekuile 5,2 % (erap. vastavalt üldse 88,0 % ja 12,0 %, väiksemad 82,6 % ja 17,4 %; erapankade mitmesugused sissetulekud suurenesid 1931 a. järsult ühe panga kursikasude arvel). Kahjusse kantud nõudmisi tasuti 53 tuh. kr suuruses ehk 0,1 % laenude summast (erapangad 0,1 %, väiks. erap. 0,2 %).

Kulused oli üldse 5 278 tuh. kr, ehk 13,6 % laenusummast (erap. 10,7 %, väiks. erap. 14,1 %). Kulude üldsummast langes makstud % ja komisjonile 59,1 % (3 118 tuh. kr) ehk 8,0 % laenu summast (erap. 60,4 %

ja 6,5 %, väiks. erap. 55,9 % ja 7,9 %), ärikuludele vastavalt 26,3 % (1 391 tuh. kr) ja 3,6 % (erap. 24,5 % ja 2,6 %, väiks. erap. 28,1 % ja 4,0 %) ja muile kuludele 14,6 % (769 tuh. kr) ja 2,0 % (erap. 15,1 % ja 1,6 %, väiks. erap. 16,0 % ja 2,2 %); peaosalt muudest kuludest moodustasid kahjuks kantud laenud, nimelt 598 tuh. kr ehk 1,6 % laenusummast (erap. üldse 1,4 %, väiks. erap. 2,0 %). Suur enamus ühispankadest saavutas ülejääki üldsummas 390 tuh. kr (1,0 % laenusummast); üksikud ühispannad lõpetasid 1931 a. puudujäägiga, mille summast (264 tuh. kr) peaosalt langes Paide ühispannale (234 tuh. kr). Üldtulemuseks oli 126 tuh. kr suurune ülejääk (0,3 % laenusummast, erap. 0,4 %, väiks. erap. 0,7 %).

Erapankade tulude ja kulude kohta varem Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid:

Erapankade tulud ja kulud 1930 a. — V. Feldman, E. Statistika nr. 118(9), 1931 a., lk. 550—556.
Erapankade tulud ja kulud 1929 a. — V. Feldman, E. Statistika nr. 108(11), 1930 a., lk. 609—615.

A. Lepp.

KIRJASTUS ja AJAKIRJANDUS 1929—31 a.

MARCHÉ du LIVRE et la PRESSE PÉRIODIQUE de 1929—31.

Sisu: Raamatud-brošüürid. 1. Raamatute-brošüüride arv, suurus ja sisu, lk. 658. 2. Raamatute ilmuniskoht, lk. 662. 3. Eestis ilmunud võõrkeelsed raamatud, lk. 662. 4. N.-Venelaste ilmunud eestikeelsed raamatud, lk. 663. Ajalehed-ajakirjad. 5. Ajalehed-ajakirjad arvult ja keelelt, lk. 664. 6. Ajalehtede-ajakirjade ilmuniskoht ja sagedus, lk. 665. 7. Ajakirjad sisult, lk. 666.

RAAMATUD-BROŠÜÜRID — LIVRES et BROCHURES.

Järgnevad kokkuvõtted kolme (1929—31) möödunud aasta jooksul Eestis ilmunud eestikeelseid raamatuid on koostatud Keskbüroos Tartu Ülikooli raamatukogu poolt E. Kirjanduse seltsi väljaandes „Eesti Kirjandus“ avaldatud „Eesti raamatute üldnimestiku“ põhjal. Ülevaade Eestis ilmunud võõrkeelseid raamatuid Ülikooli raamatukogult täielikult saadud andmeid. Ülikooli andmestiku aluseks on suudeksemplarid igast ilmunud trükiteosest, mis seaduse põhjal trükikojad on kohustatud saatma Ülikooli raamatukogule.

Raamatuks on loetud iga trükiteos, mis koosneb enam kui kahest trükipoognast ja brošüüriks iga trükiteos, mis sisaldab kaks trükipoognat (32 lk.) ja vähem.

Aasta kestel annete, vihikude või osade kaup ja jooksva, eelmise vihuga seotud, lk. numeratsiooniga ilnuvad raamatud on võetud ühe raamatuna.

1. Raamatute-brošüüride arv, suurus ja sisu.

Livres et brochures édités et leur contenu en pages.

1930 a., lk. 677) ümmarguselt 24 000, sellest enne Eesti iseseisvust (1632—1917) 15 000.

Kuni 1. jaan. 1930 a. on ilmunud eripealkirjaga eestikeelseid raamatuid-brošüüre üldse (v. arvutus „Eesti Statistika“

Kaks möödunud (1930, 1931) aastat on seda toodangut suurendanud, arvatud ühes ka välisriiges ilmunud eesti trükiteosed, umbes 2 450 raamatu-brošüüri võrra.

Raamatukirjastuse turu arenemine üksikul aastail peegeldub ilmunud trükiteoste lk. üldarvu võrdluses. Kuni Eesti iseseisvuseni ilmunud trükiteoste lk. arv on meile teadmata. Samuti puuduvad täpsamad kokkuvõtted ka iseseisvuse algusaastail ilmunud raamatute lk. arvu kohta. Seetõttu piirdume vaid viimase viisaasta (1927—31) võrdlusalandmetega.

1927—31 a. jooksul on Eestis ilmunud eesti raamatuid ja brošüüres lk. in 8° üldse 522 253. Produktioonilt suurimaks osutub 1930 a., ületades lk. arvult (117 285) kõik iseseisvuse aastad.

Lehekülgi oli 1927—31 a. Eestis ilmunud eesti trükiteostes (in 8°):

	Raamatuis	%	Brošüüres	%	Kokku	%
1931 a.	100 567	21,0	9 586	21,9	110 103	21,1
1930 „	109 170	22,8	8 115	18,7	117 285	22,4
1929 „	100 835	21,1	8 837	20,3	109 672	21,0
1928 „	77 637	16,2	8 492	19,5	86 129	16,5
1927 „	90 538	18,0	8 526	19,6	99 064	19,0
Kokku 1927—31 a.	478 747	100,0	43 596	100,0	522 253	100
	%	91,7	—	8,3	—	100,0

Raamatute keskmine suurus kõikus viimaseil aastail 146—167 lhk. ja brošüüride 16—17 lhk. piires. Keskmiselt tuli lehekülgi (in 8°):

	1931 a.	1930 a.	1929 a.	1928 a.	1927 a.	5 a. kesk.
1 raamatu kohta	156	167	162	146	158	159
1 brošüüri „	17	17	18	17	17	17
Keskm. 1 trükiteosele	91	104	97	85	93	94

Kolme viimase aasta kestel on Eestis kirjastatud üldse 1916 eestikeelseid raamatut ja 1 551 brošüüri lhk. üldarvuga 337 060:

	Raamatuid:	Brošüürid:	Kokku:
1931 a.	643 (52,9%)	572 (47,1%)	1 215
1930 „	652 (57,9 „)	475 (42,1 „)	1 127
1929 „	621 (55,2 „)	504 (44,8 „)	1 125
Kokku	1 916	1 551	3 467

1931 a. ilmunud raamatute-brošüüride hulgas (1 215) oli puhteestikeelseid 93,0%, eestikeelseid ühes võõrkeelelega 7,0%.

Algupärandid moodustasid puhteestikeelseist teoseist 1931 a. 89,8% (1929 a. 85,8%), tõlked 10,2% (1929 a. 14,2%).

Õppe-(kooli)-raamatute osatähtsus on kahe viimase aasta jooksul tõusnud tunduvalt: 1929 a. oli õpperaamatuid (ilma brošüüreteta) raamatute üldarvus 5,8%, lhk. arvuga 5,0%. 1931 a. — 12,0%, lhk. arvuga 16,4%. Samuti on õpperaamat 1931 a. muutunud kogukamaks ünmarguselt kahe trükipoogna võrra: 1930 a. oli igas ilmunud õppe-(kooli)-raamatus keskm. 163,7 lhk., 1931 a. — 198,0 lhk. (+35,2 lhk.).

	Õppe- (kooli)- raamatuid.		Muud	Kokku	
	%	%			
Raamatute arv:					
1931 a.	83	12,9	560	87,1	643
1930 „	65	10,0	587	90,0	652
1929 „	30	5,8	585	94,2	621
Brošüüride arv:					
1931 a.	7	1,2	565	98,8	572
1930 „	13	2,7	462	97,3	475
1929 „	3	0,6	501	99,4	504
Lhk. arv raamatuis:					
1931 a.	16 506	16,4	84 061	83,6	100 567
1930 „	10 639	9,7	98 531	90,3	109 170
1929 „	5 950	5,9	94 885	94,1	100 835
Lhk. arv brošüüres:					
1931 a.	168	1,8	9 308	98,2	9 536
1930 „	166	2,0	7 949	99,0	8 115
1929 „	80	0,9	8 757	99,1	8 837
Lhk. 1 raam. kohta:					
1931 a.	198,9		150,1		156,4
1930 „	163,7		167,9		167,4
1929 „	165,3		162,2		162,4
Lhk. 1 broš. kohta:					
1931 a.	24,0		16,6		16,7
1930 „	12,8		17,2		17,1
1929 „	26,7		17,5		17,5

1931 a. ilmunud õppe-(kooli)-raamatuid(=16 506 lhk.) käsitavad 28,0% rakendusteadust, 21,7% keeleteadust, 19,5% puhtteadusi ja 15,6% ajalugu-mateadust. Muude raamatute hulgas (=84 061 lhk.) oli samal ajal lhk. arvuga esirinnas ilukirjandus (35,6%) ja ühiskonnateadus (27,2%).

Raamatute sisu-määramisel tarvitasime Rahvusvahelise Bibliograafia Instituudi (Brüsselis) kümnend-süsteemi nomenklatuuri. Algeksemplaride puudumisel sündis raamatute vastavasse liiki paigutamine peamiselt raamatu pealkirja järgi, mistõttu väiksemad vääratused ja ebatäpsused liigitust paratamatud.

Brošüüride lehekülgede arv moodustab aasta jooksul ilmunud trükiteodete lhk. üldarvust võrdlemisi tähtsusetu osa — alla $\frac{1}{10}$ (viimase 5 a. keskm. 8,3%). Võrdleme seetõttu järgnevalt vaid raamatute osatähtsust sisuliikide järgi.

1931 a. ilmunud 643 raamatut käsitab üle poole ilukirjandust ja ühiskonnateadust:

	Raam.-arv	%	1929 a. %
Ilukirjandus	187	29,1	32,2
Ühiskonnateadused	142	22,1	27,6
Üldteosed	100	15,5	10,1
Rakendusteadused	60	10,7	12,1

Selgema ülevaate üksikute sisuliikide vahekorrist annab muidugi lhk. arvu võrdlus:

	Lhk. arv	%	1929 a. %
0. Üldteosed	11 796	11,7	8,6
1. Mõtteteadus	238	0,2	0,8
2. Usuteadus	2 148	2,1	2,1
3. Ühiskonnateadused	23 695	23,6	31,9
4. Keeleteadus	4 376	4,4	3,8
5. Puhtteadused	4 406	4,4	3,0
6. Rakendusteadused	13 622	13,5	8,4
7. Kunst.	3 262	3,2	4,1
8. Kirjandus, Ilukirjandus	30 214	30,1	36,0
9. Ajalugu, Maateadus	6 810	6,8	1,8
Kokku	100 567	100,0	100,0

Veel ühtlasemad ja ülevaatlikumad on pikema ajavahemiku alusel koostatud aastakeskmised. Keskmiselt on ilmunud aastas viimase 5 aasta (1927—31) jooksul Eestis eestikeelseid raamatuid 604, lhk. arvuga 95 749 ehk 1 raam. kohta 159:

Liik:	Sisu:	Raam. arv	Lhk. arv	%	Lhk. 1 r. kohta
8. Kirjandus, Ilukirjandus	179	30 457	31,8	170	
3. Ühiskonnateadused	155	28 274	29,6	182	
0. Rakendusteadused	81	11 575	12,1	143	
0. Üldteosed	69	8 257	8,6	120	
9. Ajalugu, Maateadus	20	3 824	4,0	191	
4. Keeleteadus	20	3 765	3,9	188	
7. Kunst.	30	3 563	3,7	119	
5. Puhtteadused	24	3 459	3,6	144	
2. Usuteadus	22	2 086	2,2	95	
1. Mõtteteadus	4	480	0,5	122	
Kokku	604	95 749	100,0	159	

Aasta produktioonis on seega suuruselt, nagu eeltoodust näha, domineerival kohal peaaegu võrdselt kirjandus-ilukirjandus (31,8%) ja ühiskonnateaduste ala (29,6%).

Kõrvutades 1931 ja 1929 a. kirjastatud raamatuid ilmuniskuude järgi saame ülevaate üksikute kuude produktiooni osatähtsusest. Võrdlusest selgub, et

1. Raamatu sisu — Classification	Üldarv — Nombre général des livres						Üldarvust —					
							Õppe- (kooll-) raamatuid Livres scolaires					
	Raamatute arv Nombre des livres			Lehekülgede arv in 8° Nombre des pages calculé en 8°			Raamatute arv Nombre des livres			Lehekülgede arv Nombre des pages		
	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929
R a a m a t u d —												
0. Üldteosed	100	81	63	11 796	10 543	8 605	—	—	—	—	—	—
Sellest: Kalendrid (üldsisulised)	48	36	29	4 112	2 616	2 058	—	—	—	—	—	—
1. Mõtteteadus	3	2	6	238	200	758	2	—	—	166	—	—
2. Usuteadus	21	12	25	2 148	990	2 164	4	1	—	592	310	—
3. Ühiskonnateadused	142	162	171	23 695	31 402	32 116	7	8	10	842	1 083	1 720
Sellest: Statistika	7	5	4	2 244	2 576	1 436	—	—	—	—	—	—
Rahvatulundus	23	44	46	6 178	8 762	8 414	—	—	—	—	—	—
Õigus	3	17	16	390	2 762	3 842	—	2	—	—	327	—
Põhikirjad	3	1	4	282	90	194	—	—	—	—	—	—
Kasvatuse ja haridus	23	30	36	2 434	3 766	5 090	4	6	10	425	756	1 720
4. Kooliteadus	23	27	15	4 376	5 285	3 822	21	20	11	3 500	3 857	2 294
5. Puhtteadused	29	32	23	4 406	4 981	3 046	21	22	10	3 210	3 334	1 384
Sellest: Matemaatika	1	9	11	194	1 320	1 508	—	9	8	—	1 320	1 052
6. Rakendusateadused	69	98	75	13 622	14 003	8 429	6	6	—	4 620	681	—
Sellest: Arstiteadus	12	5	12	2 378	830	1 152	—	1	—	—	184	—
Tehnika	4	7	17	4 184	1 200	1 672	4	1	—	1 184	1 08	—
Maatulundus	27	46	35	3 066	6 018	4 371	2	2	—	436	229	—
7. Kunst	36	26	31	3 262	3 076	4 111	0	—	2	584	—	188
8. Kirjandus. Hukirjandus	187	202	200	30 214	33 817	36 360	1	—	—	336	—	—
Sellest: Proosa	147	158	163	26 356	28 800	30 161	—	—	—	—	—	—
Eepos seotud kõnes ja luuletised	19	12	13	1 724	1 261	1 508	—	—	—	—	—	—
Näidendid	18	26	25	1 498	2 881	3 307	—	—	—	—	—	—
9. Ajalugu v. Maateadus	28	20	12	6 810	4 867	1 334	15	8	3	2 506	1 374	364
Ajalugu	18	14	10	4 174	3 743	1 250	10	4	2	1 686	530	316
Maateadus	10	6	2	2 636	1 124	84	5	4	1	880	794	48
Kokku	643	652	621	100 567	109 170	100 835	83	65	36	16 506	10 639	5 950
B r o š ü ü r i d —												
0. Oeuvres générales	57	43	45	1 262	868	1 054	—	—	—	—	—	—
Dont: Almanachs	18	14	10	520	424	588	—	—	—	—	—	—
Lastekirjandus (raamatud)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Littérat. pour les enfants	4	15	11	88	140	110	—	—	—	—	—	—
1. Philosophie	1	—	8	16	—	161	—	—	—	—	—	—
2. Théologie	37	33	33	684	660	681	—	—	—	—	—	—
3. Sciences sociales	245	209	238	3 552	3 108	3 685	—	—	—	—	—	—
Dont: Statistique	—	—	2	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Économique	68	63	65	762	754	863	—	—	—	—	—	—
Droit	1	4	5	16	72	93	—	—	—	—	—	—
Règlements etc.	71	75	76	990	1 136	1 060	—	—	—	—	—	—
Éducation et instruction	23	15	20	380	208	372	—	—	—	—	—	—
4. Philologie	5	4	3	96	96	80	2	1	2	32	16	48
5. Sciences pures	18	6	7	200	102	142	—	3	—	—	50	—
Dont: Mathématique	18	1	—	266	24	—	—	1	—	—	24	—
6. Sciences pratiques	92	92	80	1 640	1 620	1 668	1	3	—	16	68	—
Dont: Médecine	11	9	22	172	134	284	—	—	—	—	—	—
Tehnik	—	7	13	—	132	262	—	1	—	—	16	—
Agriculture	47	41	40	838	740	926	—	—	—	—	—	—
7. Beaux-arts	48	40	42	704	665	760	—	1	1	—	16	82
8. Littérature. Belles-lettres	52	38	30	984	786	530	—	—	—	—	—	—
Dont: Prose	34	27	17	618	530	302	—	—	—	—	—	—
Poèmes épiques et vers	7	6	1	132	128	4	—	—	—	—	—	—
Oeuvres dramatiques	8	4	10	194	130	170	—	—	—	—	—	—
9. Histoire. Géographie	17	10	9	832	210	170	4	5	—	120	16	—
Histoire	4	4	7	80	46	144	—	—	—	—	—	—
Géographie	13	6	2	252	164	82	4	5	—	120	16	—
Total	572	475	504	9 536	8 115	8 837	7	13	3	168	166	80
Üldse — Gr. total	1 215	1 127	1 125	110 103	117 285	109 672	90	78	39	16 674	10 805	6 030

*) Brošüürid on loetud trükitöö, mis ei koosne enam kui kahest trükipoognast (32 lhk. ja vähem).

Livres et brochures en langue estonienne éditées en Estonie de 1929-31.

De nombre général

Keele järgi — D'après la langue

Ilumiskoht — Lieu de publication

Table with columns for publication years (1931, 1930, 1929) and categories: Teisi raamatuid — Autres livres, Raamatute arv (Number of books), Lehekülgede arv (Number of pages), Keeleüksused (Language units), Pult eestikeelseid raamatuid — Dont, Tallinnas ilmunud (Published in Tallinn), Tartus ilmunud (Published in Tartu), and Muja linnus (Other towns).

Main data table for 'Livres' containing numerical values for books published in 1931, 1930, and 1929 across various categories.

Main data table for 'Brochures' containing numerical values for brochures published in 1931, 1930, and 1929 across various categories.

kuigi need aastad oma toodangult väga ühtlased — 1931 a. 100 567 lhk., 1929 a. 100 835 lhk. — on vastavate üksikkuude produktsoon siiski tugevasti erinev:

	Lehekülgede arv		%	
	1931 a.	1929 a.	1931 a.	1929 a.
Jaanuär	6 317	7 642	6,3	7,6
Veebruar	4 194	8 392	4,2	8,3
Märts	14 901	4 474	13,9	4,4
Aprill	4 986	6 244	4,9	6,2
Mai	3 690	8 824	3,7	8,7
Juuni	5 902	6 163	5,9	6,1
Juuli	5 654	4 606	5,6	4,6
August	10 886	6 737	10,8	6,7
September	8 107	9 966	8,1	9,9
Oktoober	8 920	11 898	8,0	11,8
November	11 276	11 883	11,2	11,8
Detsember	17 474	14 006	17,4	13,9
Kokku	100 567	100 835	100,0	100,0

2. Raamatute ilmu- miskoht. *Lieu de publication.*

Raamatute ilmuniskohaks on Eestis peamiselt Tallinn ja Tartu. 1931 a. moodustas neis kahes linnas ilmunud raamatute lhk. arv tervelt 90,2 % Eestis ilmunud eestikeelsete raamatute lhk. üldarvust, sellest langes Tallinnale 44,2 %, Tartule 46,0 %. Eriti hoogsalt kasvab viimaseil aastail Tartu osatähtsus meil kirjastuseturul (1927 a. 32,3 %, 1931 a. 46,0 %):

	Sellest ilmunud (%)			
	Raamat. arv.	Tallinnas	Tartus	Mujal
1931 a.	643	43,1	42,1	14,8
1930 „	652	48,3	39,6	12,1
1929 „	621	46,5	38,8	14,7
	Brošüüride			
	arv.			
1931 a.	572	44,1	31,6	24,3
1930 „	475	44,6	29,5	25,9
1929 „	504	44,1	34,9	21,0
	Lhk. arv			
	raamatuis			
1931 a.	100 567	44,2	46,0	9,8
1930 „	109 170	46,9	43,5	7,6
1929 „	100 835	48,8	42,1	9,1
	Lhk. arv			
	brošüüres			
1931 a.	9 536	45,5	31,7	22,8
1930 „	8 115	40,5	28,6	24,9
1929 „	8 837	40,4	31,8	21,8

Kõrvutatades sisu järgi 1931 a. Tallinnas ja Tartus ilmunud raamatuid (ilma brošüüret), näeme, et meil pealinnas on esikohal endiselt ühiskonnateadus (34,6 %, Tartus 10,3 %), kuna Tartu, nagu varemgi, kirjastab peamiselt ilukirjanduslikke teoseid (43,2 %, Tallinnas 20,2 %).

	1931 a. ilmunud raamatute arv (%):		
	Tallinnas	Tartus	Mujal
0. Üldteosed	13,4	10,3	36,0
1. Mõtteteadus	—	1,1	—
2. Usuteadus	3,6	1,1	8,4
3. Ühiskonnateadused	34,6	10,3	18,9
4. Keeleteadus	2,5	7,0	2,1
5. Puhtteadused	0,4	8,9	4,2
6. Rakendusteadused	14,3	7,4	8,4
7. Kunst	8,7	2,6	6,3
8. Kirjandus. Ilukirjandus	20,2	43,2	14,7
9. Ajalugu. Maateadus	1,8	8,1	1,1
Kokku %	100,0	100,0	100,0
arv	277	271	95

Lehekülgede arvult on Tallinna ja Tartu vahel korrad peasisuliselt analoogilised ja erinevad veelgi reljeefsemalt: Tallinnas ilmunud kirjandusest kuulub ühiskonnateaduste alale 41,1 % (ilukirjandust 15,3 %), Tartus esineb ilukirjandus 47,0 %-ga (ühiskonnateadus 6,7 %).

1931 a. ilmunud raam. lhk. arv (%) sisu ja ilmuniskoha järgi:

	Tallinnas Tartus Mujal		
	Lhk. arv	%	%
0. Üldteosed	9,4	9,8	31,8
1. Mõtteteadus	—	0,5	—
2. Usuteadus	1,7	0,8	10,1
3. Ühiskonnateadused	41,1	6,7	23,6
4. Keeleteadus	1,7	7,3	2,5
5. Puhtteadused	0,3	8,3	4,3
6. Rakendusteadused	22,1	6,9	6,2
7. Kunst	4,3	2,0	4,3
8. Kirjandus. Ilukirjandus	15,3	47,0	17,3
9. Ajalugu. Maateadus	4,1	10,7	0,4
Kokku %	100,0	100,0	100,0
Lhk. arv	44 490	46 231	9 846

Kahe suurema raamatukirjastuse keskkoha — Tallinna ja Tartu — produktiooni suurust iseloomustavad kõige ülevaatlikumalt viimase viie aasta (1927—31) aastakeskmised. Neile tuges leiame, et aastas üle riigi väljalastud lhk. arvust langeb Tallinnale 50,5 % (48 348 lhk.) ja Tartule 41,3 % (39 575 lhk.).

5 a. (1927—31) aastakeskmised arvud:

	Ilmunud raam.		Sellest %:	
	Lhk. arv	Tallinnas	Tartus	Mujal
0. Üldteosed	8 257	35,5	42,0	22,5
1. Mõtteteadus	489	32,3	49,7	18,0
2. Usuteadus	2 086	40,6	26,3	27,1
3. Ühiskonnateadused	28 274	79,0	13,8	7,2
4. Keeleteadus	3 765	28,6	66,1	5,3
5. Puhtteadused	3 459	6,8	82,4	11,0
6. Rakendusteadused	11 575	63,7	28,6	7,7
7. Kunst	3 563	65,5	28,8	5,7
8. Kirjandus. Ilukirjandus	30 457	32,2	62,6	5,2
9. Ajalugu. Maateadus	3 824	20,3	69,8	0,9
Kokku	95 749	50,5	41,3	8,3
Brošüürid (kokku)	8 701	46,3	32,2	21,5

3. Eestis ilmunud võõrkeelsete raamatuid.

Livres en langues étrangères édités en Estonie.

Eestis ilmunud võõrkeelsete raamatute arvu, suuruse ja sisu kohta kasutame vahetult Tartu Ülikooli raamatukogult saadud andmeid.

Saksakeelsed teosed moodustavad võõrkeelsete raamatute üldarvust valdava osa. On ilmunud viimaseil aastail raamatuid-brošüüre:

Raamatuid (üle 32 lhk.):	1931			%		
	1931	1930	1929	1931	1930	1929
Saksakeelsed	45	51	65	58,4	59,3	69,1
Vene „	13	20	12	16,9	23,2	12,7
Inglise „	7	6	4	9,1	7,0	4,3
Rootsi „	—	3	4	—	3,5	4,3
Soome „	2	2	2	2,6	2,3	2,1
Prantsuse „	2	1	1	2,6	1,2	1,1
Itaalia „	—	—	1	—	—	1,1
Esperanto „	2	—	1	2,6	—	1,1
Ladina „	2	—	—	2,6	—	—
Sega	4	3	4	5,2	3,5	4,2
Kokku	77	86	94	100,0	100,0	100,0

Brošüüre (kuni 32 lk. incl.):	1931 1930 1929			% üldarvust:			Teoste arv	%	Lhk. arv	%	Lhk. 1 teose kohta
	1931	1930	1929	1931	1930	1929					
Saksakeelseid	65	42	39	58,0	53,8	58,2	5 550	86,9	522 253	90,6	94
Vene „	24	20	12	21,4	25,0	17,9	838	13,1	54 454	9,4	65
Inglise „	8	8	10	7,1	10,3	14,9					
Muu „	15	8	6	13,5	10,3	9,0					
Kokku	112	78	67	100,0	100,0	100,0	6 388	100,0	576 707	100,0	90

Raamatute-brošüüride lehekülgede arv keele ja aastate järgi kõrvutatult annab ülevaatlikuma pildi võõrkeelse kirjanduse produktioonist:

Lhk. arv raama- tuis:	1931 1930 1929			% üldarvust:		
	1931	1930	1929	1931	1930	1929
Saksakeelseid	7 097	6 983	7 574	63,5	63,2	75,3
Vene „	1 728	2 187	1 419	15,5	19,8	14,1
Inglise „	630	746	358	5,8	6,7	3,6
Rootsi „	—	197	112	—	1,8	1,1
Soome „	112	319	78	1,0	2,9	0,8
Prantsuse „	460	115	47	4,1	1,0	0,5
Itaalia „	—	—	80	—	—	0,8
Esperanto „	114	—	96	1,0	—	0,9
Ladina „	201	—	—	1,8	—	—
Sega „	842	509	288	7,5	4,6	2,9
Kokku	11 184	11 056	10 052	100,0	100,0	100,0

Lhk. arv brošüüres:	1931 1930 1929			% üldarvust:		
	1931	1930	1929	1931	1930	1929
Saksakeelseid	1 025	595	577	56,4	54,0	57,6
Vene „	390	281	189	21,4	25,8	18,0
Inglise „	195	123	155	7,4	11,3	15,5
Muu „	270	91	80	14,8	8,3	8,0
Kokku	1 820	1 090	1 001	100	100	100

Võõrkeelse raamatu aastatoodangu võrdlused sisult ja keelelt pole teostatavad andmete puudusel. Saame kõrvutada sisu järgi vaid võõrkeelsete raamatute ja lhk. üldarvu 1929—31 a.

	Raamatute arv:			Lhk. arv raamatuis:		
	1931 a.	1930 a.	1929 a.	1931 a.	1930 a.	1929 a.
0. Üldteosed	4	6	5	756	1 087	864
1. Mõtteteadus	1	3	4	236	561	819
2. Usuteadus	4	8	11	1 002	798	680
3. Ühiskonnateadused	16	20	19	1 739	1 956	1 892
4. Keeleteadus	11	6	3	1 714	941	744
5. Puhteadused	10	10	18	881	1 033	1 033
6. Rakendusteadused	9	9	13	1 337	951	1 562
7. Kunst	4	1	—	387	88	—
8. Kirjandus. Ilukirjandus	5	10	8	549	1 352	822
9. Ajalugu. Maateadus	13	13	13	2 583	2 280	1 046
Kokku	77	86	94	11 184	11 056	10 052

	%			%		
	1931	1930	1929	1931	1930	1929
0. Üldteosed	5,2	7,0	5,3	6,8	9,9	8,6
1. Mõtteteadus	1,3	3,5	4,3	2,1	5,1	8,1
2. Usuteadus	5,2	9,3	11,7	9,0	7,2	6,8
3. Ühiskonnateadused	20,7	23,2	20,2	15,5	17,7	18,8
4. Keeleteadus	14,3	7,0	3,2	15,3	8,5	7,4
5. Puhteadused	13,0	11,6	19,2	7,9	9,3	10,3
6. Rakendusteadused	11,7	10,5	13,8	11,9	8,6	15,4
7. Kunst	5,2	1,2	—	3,5	0,8	—
8. Kirjandus. Ilukirjandus	6,5	11,6	8,5	4,9	12,2	8,2
9. Ajalugu. Maateadus	16,9	15,1	13,8	23,1	20,7	16,4
Kokku	100	100	100	100	100	100

Viimase 5 a. (1927—31) jooksul on Eestis üldse ilmunud 6 388 eesti- ja võõrkeelset trükiteost lhk. arvuga 576 707, neist võõrkeelseid 838 (13,1%) 54 454 leheküljega (9,4%):

5 a. (1927—31) võõrkeelse raamatutoodangu lhk. üldarvust (54 454) moodustavad saksakeelsed teosed 62,0%, venekeelsed 18,1%, inglisekeelsed 9,0%:

	Teoste arv	Lhk. arv	%
Saksakeelseid	502	33 782	62,0
Vene „	153	9 869	18,1
Inglise „	81	4 390	9,0
Kokku	736	48 541	89,1
Muu keelseid	102	5 913	10,9
Üldse	838	54 454	100,0

1927—31 a. andmeil arvatud keskmised näitavad, et aastas ilmub Eestis 81 võõrkeelset raamatut à 118 lhk. ja 86 brošüüri à 15 lhk.

Keele järgi jaguneb aasta keskmine toodang järgmiselt:

Raamatud:	Arv	Lhk. arv	%	Lhk. 1 teose kohta
Saksakeelseid	50	6 010	62,7	120
Vene „	13	1 711	17,9	132
Inglise „	7	829	8,7	118
Kokku	70	8 550	89,3	122
Muu keelseid	11	1 028	10,7	93
Üldse	81	9 578	100,0	118

Brošüürid:

Saksakeelseid	50	744	60,7	15
Vene „	17	265	20,2	16
Inglise „	9	140	11,3	17
Kokku	76	1 158	88,2	15
Muu keelseid	10	155	11,8	16
Üldse	86	1 313	100,0	15

4. N.-Venes ilmunud eestikeelsed raamatud-brošüürid. Livres et brochures estoniens édités en Russie (U.R.S.S.).

N.-Venes (peamiselt Leningradis) on viimase 5 a. jooksul kirjastatud olemasolevate andmete põhjal eestikeelseid raamatuid-brošüüre 183 lhk. arvuga 12 847, mis moodustab samal ajal Eestis ilmunud eestikeelsete raamatute-brošüüride üldarvust (5 550) 3,3% ja lhk. üldarvust (522 253) 2,5%. Kui palju üldse väljaspool Eestit on ilmunud eestikeelseid raamatuid, selle kohta puuduvad andmed. Kuid paistab tõenäolisena, et just N.-Venes ilmub kaugelt suurem osa välismaal trükitud eestikeelsest kirjandusest.

Raamatud (üle 32 lhk.). Eestikeelseid raamatuid on N.-Venes 1927—31 a. ilmunud 116, lhk. üldarvust 11 344, keskm. raamatu kohta 98. Esikohal on ühiskonnateadust käsitavad teosed nii arvult kui suuruselt:

Raam. arv	%	Lhk. arv	%	Lhk. 1 raamatu kohta
Ühiskonnateadused	58	6 513	57,4	112
Ilukirjandus	16	1 320	11,6	83
Muu sisulised	42	3 511	31,0	84
Kokku	116	11 344	100	98

115 raamatu (1 kohta andmed puuduvad) tildine tiraaž oli 254 160 eks., iga raamatut trükiti seega keskmiselt 2 210 eksemplaris.

Brošüürid. Eestikeelseid brošüüre on viimase 5 a. jooksul ilmunud N.-Venel 67, lhk. arvuga 1 503 ehk 1 brošüüri kohta keskm. 22. Ka brošüürid, nagu raamatudki, käsitavad esijoonel ühiskonnateadust:

Broš. arv	%	Lhk. arv	%	Lhk. 1 broš. kohta	
Ühiskonnateadus	30	44,8	679	45,2	23
Hukirjandus	11	16,4	282	18,8	26
Muusjalsed	26	38,8	542	36,0	21
Kokku	67	100	1 503	100	22

62 (5 kohta puuduvad andmed) brošüüri tiraaž on 122 300 eks., ehk 1 broš. kohta keskm. 1 973 eks.

AJALEHED-AJAKIRJAD — JOURNAUX et PÉRIODIQUES.

5. Eestis ilmunud ajalehed-ajakirjad arvut ja keelelt. *Nombre et la langue des journaux et périodiques parus en Estonie.*

Periodiliste väljaannete — ajalehed, ajakirjad — kokkuvõtted on koostatud Siseministeeriumilt saadud andmeil. Arvestatud on kõik Siseministeeriumis registreeritud ja

1929—31 a. jooksul ilmunud eesti ja võõrkeelsed perioodil. väljaanded, kusjuures väljaanded, mis aasta jooksul muutes ainult nime ilmusid endiselt edasi, on võetud ühe lehena.

Registreeritud perioodilisi väljaandeid on viimase kolme aasta jooksul Eestis ilmunud üldse (sulgudes kasv, võttes baasiks 1929 a.):

	Ajalehti	Ajakirju
1931 a.	90 (120,0)	187 (116,9)
1930 „	86 (114,7)	176 (110,6)
1929 „	75	160

Keskmiselt on 3 möödunud aasta jooksul ilmunud aastas 84 ajalehte ja 174 ajakirja. Normaalselt — esimesest ilmumise numbrist katkestamatult kuni aasta lõpuni — ilmus aastas (viimase 3 a. keskm.) ümbrarguselt ajalehist 80 %, ajakirjust 90 %.

Aastate järgi kõigub see % järgmiselt:

	Ajalehed	Ajakirjad
1931 a.	84,4%	89,8%
1930 „	79,1 „	91,5 „
1929 „	77,3 „	87,5 „
3 a. keskm.	79,8 „	89,7 „

Aasta läbi katkestamatult ilmunud perioodiliste väljaannete arv moodustab aga ajalehete üldarvust vaid 60 %, ajakirjade — 75 % ümber:

	Ajalehed	Ajakirjad
1931 a.	60,0%	74,3%
1930 „	55,8 „	74,4 „
1929 „	60,0 „	75,0 „
3 a. keskm.	58,3 „	74,7 „

1931 a. ilmus Eestis üldse 90 ajalehte, neist päevalehti 11,1 % (10) ja harvemini ilmuvaid 88,9 % (80). Võõrkeelsed moodustasid ajalehete üldarvust 8,8 %:

	Bestikeelsed	Saksak.	Venok.	Juudlk.	Kokku	%
Päevalehed	7	2	1	—	10	11,1
Harvem. ilmuvad	75	1	3	1	80	88,9
Kokku	82	3	4	1	90	100,0

	%
Päevalehed	70,0
Harvem. ilmuvad	93,7
Kokku	91,2

Ajakirju ilmus Eestis 1931 a. (sulgudes 1929 a. arvud):

	Arv	%
Bestikeelseid	101 (140)	86,1 (87,5)
Saksa „	11 (10)	5,9 (6,2)
Vene „	10 (8)	5,3 (1,9)
Muu „	5 (7)	2,7 (4,4)
Kokku	187 (160)	100,0 (100,0)

Katkestamatult läbi aasta ilmus 1931 a. 187 ajakirjast vaid 139 (74,3 %), neist eestikeelseid 87,0 %:

	Arv	%
Bestikeelseid	121 (üldarv 161)	87,0
Saksa „	9 („ 11)	6,5
Vene „	5 („ 10)	3,6
Muu „	4 („ 5)	2,9

3 viimase aasta jooksul on hakanud ilmuma üldse 69 uut ajalehte, nende hulgas 62 (89,9 %) eestikeelset ja 98 uut ajakirja, neist eestikeelseid 83 (84,7 %):

Ilmuma hakanud:	Bestikeels.	Saksak.	Venok.	Muukeels.	Kokku
1931 a.	20	1	1	1	23
1930 „	22	—	1	—	23
1929 „	20	1	2	—	23
Kokku	62	2	4	1	69

Bestis ilmunud ajalehed ja ajakirjad keele järgi 1929—31 a. — Journaux et périodiques parus en Estonie de 1929—31 selon la langue.

Keel — Langue:	Ajalehed — Journaux									Ajakirjad Périodiques			Üldse Ensemble		
	Päevalehed Quotidiens			Harvemini ilmuvad Paruissant plus rarement			Kokku Total			1931	1930	1929	1931	1930	1929
	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929						
Eesti—Estonienne	7	9	11	75	68	55	82	77	66	161	156	140	243	233	206
Saksa — Allemande	2	2	2	1	2	2	3	4	4	11	9	10	14	13	14
Vene — Russe	1	1	1	3	4	4	4	5	5	10	6	3	14	11	8
Rootsi — Suédoise	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
Soome — Finnoise	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	2	1	1
Esperanto — Espéranto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
Inglise — Anglaise	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Juudi — Juive	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	1	1	1
Sega — Mixte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹⁾	—	—	1
Kokku — Total	10	12	14	80	74	61	90	86	75	187	176	160	277	262	235

¹⁾ Besti—Saksa—Vene.

	Eestik. Saksak. Venek. Muuk. Kokku			
	Ajakirjad:			
1931 a.	20	2	5	1 28
1930 „	33	—	3	1 37
1929 „	30	1	—	2 33
Kokku	83	3	8	4 98

Samal ajavahemikul on ilmumise lõpetanud 55 ajalehte (51 eestik.), neist juba esimesel ilmunisaastal 16 (29,1%) ja 81 ajakirja (71 eestik.), neist esimes. ilmunisaastal 34 (42,0%):

Ilumise lõpetanud:	Eestik. Saksak. Venek. Muuk. Kokku				Neist sama aastal ilm. hakanud
	Ajalehed:				
1931 a.	20	—	—	—	20 6
1930 „	16	2	—	—	18 3
1929 „	15	—	2	—	17 7
Kokku	51	2	2	—	55 16

	Ajakirjad:				
	1931 a.	33	1	2	—
1930 „	17	—	2	2	21 15
1929 „	21	1	—	2	24 7
Kokku	71	2	4	4	81 34

6. Ajalehtede-ajakirjade ilmuniskoht ja -sagedus.
Journaux et périodiques d'après le lieu et la fréquence de publication.

Ajalehed. 1/3 kõigist ajalehist ilmub Tallinnas. Täiesti puuduvad ajalehed vaid kahes linnas — Paldiskis ja Türil. Ilmumise sageduselt on 1931 a.

esikohal üks kord (35,5%) ja kolm korda (30%) nädalas ilmuvad lehed. Ilmumissagedus 1931 a. (sulgudes 1929 a.):

		%
6—7 korda nädalas	11 (14)	12,2 (18,7)
3 „ „	27 (33)	30,0 (24,0)
2 „ „	6 (11)	6,7 (14,7)
1 „ „	32 (26)	35,5 (34,6)
Tarvidust mõõda	14 (6)	15,6 (8,0)

Ajakirjad. Ligi 2/3 (1931 a. 64,2%) meil ajakirjust ilmub Tallinnas. 1931 a. ilmus ajakirju (sulgudes 1929 a.):

		%
Tallinnas	120 (101)	64,2 (63,1)
Tartus	34 (33)	18,2 (20,6)
Mujal	33 (26)	17,6 (16,3)

Ilumise sageduselt seisavad endiselt esikohal kuukirjad, moodustades ligi poole (1931 a. 43,3%, 1929 a. 47,5%) ajakirjade tildarvust.

Ajakirjade ilmunissagedus 1931 a. (sulgudes 1929 a.):

		%
1 kord nädalas	22 (16)	11,7 (10,0)
2 „ kuus	30 (22)	16,0 (13,8)
1 „ kuus	81 (78)	43,3 (47,5)
8 „ aastas	3 (1)	1,6 (0,6)
6 „ „	19 (16)	10,2 (10,0)
4 „ „	13 (12)	7,0 (7,5)
Tarvidust mõõda	19 (17)	10,2 (10,6)

Eestis ilmunud ajalehed ilmuniskoha ja -sageduse järgi 1929—31 a. — *Journaux parus en Estonie de 1929—31 selon le lieu et la fréquence de publication.*

3. Ilmuniskoht Lieu de publication	Ilmunissagedus nädalas — Fréquence de publication par semaine															Neist — Dont:											
	7 korda Fois			6 korda Fois			3 korda Fois			2 korda Fois			1 kord Fois			Tarvidust mõõda Selvama la nécessité	Kokku Total	Aasta lõpul ilmus — Nomb- re à la fin de l'année			Läbi aasta ilmunud Parus durant toute l'année						
	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929			1931	1930	1929	1931	1930	1929				
	Tallinn	2	2	2	5	4	5	4	3	2	1	2	3	15	14	0	0 ¹⁾	2	2 ²⁾	33	27	23	27	23	17	19	17
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Patsari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—	—	—	4	6	4	—	—	—	8	8	7	8	6	7	6	5	4
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yõru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jõhvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laiuse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu-Jakobi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rõuge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tudulinna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vastseliina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võhma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	3	3	3	8	9	11	27	21	18	6	9	11	32	33	26	14	11	6	90	86	75	76	68	58	54	48	45

1) Siin hulgas ka 1 — 1 x kuus ja 1 — 2 x kuus.
 2) Siin hulgas ka 1 — 1 x kuus.
 3) 2 x kuus.
 4) Siin hulgas 1 — 2 x kuus.
 5) 1 x kuus.

Eestis ilmunud ajakirjad ilmuniskoha ja -sageduse järgi 1929—31 a.
Périodiques parus en Estonie de 1929—31 d'après le lieu et la fréquence de publication.

4. Ilmunis-koht <i>Lieu de publication</i>	Ilmunissagedus — <i>Fréquence de publication</i>																		Neist — <i>Dont</i>														
	1 kord nädalas <i>Fois par semaine</i>			2 korda kuus <i>Fois par mois</i>			1 kord kuus <i>Fois par mois</i>			16—18 korda aastas <i>Fois par an</i>			8 korda aastas <i>Fois par an</i>			6 korda aastas <i>Fois par an</i>			4 korda aastas <i>Fois par an</i>			Tarvi- dust mööda Suurim la nécess.			Kokku <i>Total</i>			Aasta lõpul ilmus <i>Nombre à la fin de l'année</i>			Läbi aasta ilmunud <i>Parus durant toute l'année</i>		
	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929	1931	1930	1929			
Tallinn . . .	18	19 ¹⁾	14	14	11	12	57	56	51	1	—	—	1	—	—	11	9	8	10	7 ²⁾	6	8	9	10	120	111	101	110	100	89	90	81	78
Tartu . . .	1	2	1	1	4	1	18	20	19	—	—	—	1	1	1	3	4	4	2	2	3	8	6	4	34	39	33	31	39	29	29	31	27
Mujal . . .	3	1	1	13	8	8	6	9	6	1	1	1	1	—	—	5	3	4	1	1	3	3	3	3	33	26	26	27	22	22	20	19	16
Kokku . . .	22	22	16	28	23	21	81	85	76	2	1	1	3	1	1	19	16	16	13	10	12	19	18	17	187	176	160	168	161	140	139	134	121

7. Ajakirjad sisult. Kuna Keskbürool perioodiliste väljaannete sisulisel liigitusel polnud kasutada kõiki algeksemplare, on võimalikud väiksemad vääratused ajakirja vastavasse liiki paigutamisel.

Üldsisulisi ajakirju, arvestades siin ka lasteajakirju ja kirjandus-ilukirjanduslikke perioodil. teoseid, oli 1931 a. ilmunud 187 ajakirja hulgas ümmarguselt $\frac{1}{3}$ (37 %, 1929 a. 33 %).

Ülejäänud osas moodustab (sisuliigid suuruse järjekorras, sulgudes 1929 a. vastavad arvud):

	%	
Ühiskonnateadused	49 (30)	26 (24)
<i>Sellest: Õigus. Valitsemine . . . . .</i>	9 (10)	
<i>Sõjaasjandus . . . . .</i>	14 (10)	
<i>Rahvatulundus . . . . .</i>	11 (5)	
<i>Kasvatus. Haridus . . . . .</i>	7 (6)	
<i>Statistika . . . . .</i>	1 (1)	
Usuteadus	20 (26)	16 (16)
Rakendusteadus	26 (27)	14 (17)
<i>Sellest: Maatulundus . . . . .</i>	16 (10)	
<i>Arstiteadus . . . . .</i>	5 (6)	
<i>Tehnika . . . . .</i>	3 (3)	
Kunst, Sport	6 (0)	3 (5)

Muude eriliimeliste (keeleteadus, ajalugu j.n.e.) ajakirjade arv ei ulatu kokkuvõetult 5 %-ni perioodil. väljaannete üldarvust.

Kirjastuse ja ajakirjanduse kohta varem Keskbüroo väljaandeks ilmunud:

Kirjastus ja ajakirjandus 1927—29. — A. Lepp, E. Statistika nr. 109 (12), 1930 a., lk. 677—686.
 Kirjastus, ajakirjandus ja kirjanduseturg 1924—26 a. — A. Lepp, E. Statistika nr. 68 (7), 1927 a., lk. 302—401.

H. Reiman.

EHITUSTEGEVUS LINNADES JA ALEVITES 1930—31 a.

CONSTRUCTION des MAISONS D'HABITATION dans les VILLES et BOURGS de 1930—31.

Sisu: 1. Ehitatud elumajad, lk. 666 2. Ehitatud korterid, lk. 668.

1931 a. alatud elumajade ehituse statistikana toome ülevalte Teedeministeeriumi poolt kogutud andmeid. Ehitustegevuse läbi juurutatud nute ehituste ja korterite arvud peaks olema täpsad; osalt küsitavad on aga elanute üldarvud, mis ühtlase arvestuseviisi kohaselt on saavutatavad vaid seni ikka edasiliikuvatava rahvalugemisel.

1. Ehitatud elumajad.
Maisons d'habitation bâties de 1930—31.

Esimeses ülevalte ehitustegevusest viimaseil aastail konstateerisime ehitustegevuse vähenemist, arvatud välja mõned linnad. Palju ei muuda seda tulemust ka 1931 a. arvud (tab. 1): uuesti ehitatud elumajade arv alevites (1,1%) võrdub eelmisele

nastale ja linnades (1,0%), kuigi ületab vähe eelmise aasta, jääb taha nii 1929 a. kui 1922—30 a. keskmisest. Ainult Tallinnas ja Viljandis on ehitustegevus viimaseil aastail kasvanud järjekindlalt; Tallinnas 1931 a. tuli juure 273 uut elumaja, mis teeb 3,5% elumajade üldarvust. Teistes linnades võib märkida 1931 a. väikest ehitustegevuse elustumist võrreldes eelmise aastaga, kuid siiski 1930 a. tahajäävalt Rakveres, Valgas ja Petseris. Ka on Narvas hakatud ehitama rohkem, kuid seal on ühtlasi ka suurem elumajade hävimine.

¹⁾ Siin hulgas 1—3 × nädalas.

²⁾ Siin hulgas 1—3 × aastas.

Elumajade ehitus linnades ja alevites 1930—31 a. — Construction des maisons d'habitation en villes et bourgs de 1930—31

1.	Elumajade arv Nombre 31. XII. 1931	1931			1930		
		Hävinud Détruites (n.)	Ehitatud — Bâties		Hävinud Détruites (n.)	Ehitatud — Bâties	
			Arv Nombre	%		Arv Nombre	%
Linnad — Villes							
Linnad	28 536	63	541	1,9	41	461	1,7
Tallinn	8 073	19	273	3,5	14	214	2,8
Haapsalu	886	1	2	0,2	3	6	0,7
Kuressaare	886	—	1	0,1	3	—	0,0
Narva	2 565	7	14	0,6	4	5	0,2
Nõmme	1 426 ¹⁾	11	84	6,2	—	102	8,2
Paide	530	2	2	0,4	1	4	0,8
Paldiski	128	1	—	—	—	1	1,0
Petseri	673 ¹⁾	3	24	3,7	2	21	3,3
Pärnu	2 821	6	34	1,2	4	24	1,2
Põltsamaa	305	3	8	2,7	7	16	5,4
Rakvere	1 102	1	41	3,9	—	9	0,1
Tapa	410	1	15	3,8	—	20	5,3
Tartu	4 496	1	20	0,4	3	13	0,3
Tõrva	364	1	—	—	—	1	0,3
Türi	496 ¹⁾	—	—	—	—	—	0,0
Valga	1 369	5	7	0,5	—	8	0,1
Viljandi	1 101	—	14	1,3	—	18	1,2
Võru	905	1	2	0,2	—	4	0,4
Alevid — Bourgs							
Antsla	5 235	9	55	1,1	8	57	1,1
Elva	240	2	—	—	1	—	0,0
Jõgeva	461	—	—	—	—	14	3,0
Jõhvi	125	—	3	2,5	—	—	0,0
Kallaste	236	1	11	4,9	2	7	3,2
Kahtla	318	—	—	—	—	—	0,0
Kelja	190 ¹⁾	—	2	1,1	—	10	5,6
Kilingi-Nõmme	272	2	4	1,5	—	6	2,3
Kunda	528	—	5	1,0	1	3	0,6
Kärda	272	—	1	0,3	—	—	0,0
Mustla	355	—	6	2,6	1	4	1,7
Mustvee	230	—	6	1,0	1	4	0,7
Mõisaküla	578	—	10	3,0	—	—	0,0
N.-Jõesuu	269	—	—	—	—	—	0,0
Otepää	375 ¹⁾	—	1	0,1	—	2	0,3
Sindi	757	—	4	4,0	—	—	0,0
S.-Jaani	103	2	4	4,0	—	—	0,0
Võõpsu	165	—	2	1,2	—	7	4,4
	119	—	—	—	—	—	0,0

Suuruselt (tab. 2) uuesti ehitatavad elumajad nii linnades kui alevites. Üksikud linnad ses suhtes näitavad viimasel ajal läbistavalt väikest kasvu — küll erinevad, kuid üldiselt on 1931 a. 5 ja enam kor-

Ehitatud elumajade suurus % — N. des étages et logements dans les maisons construites en %.

2.	1931 a. ehitatud elumajad Maisons construites en 1931							1930 a. ehitatud elumajad Maisons construites en 1930								
	Kordade arv N. des étages			Korterite arv majas N. des logements				Kordade arv N. des étages			Korterite arv majas N. des logements					
	1	2	3 ja enam	1	2	3—4	5 ja enam	Kesk- m. ühe maja kohta	1	2	3 ja enam	1	2	3—4	5 ja enam	Kesk- m. ühe maja kohta
Tallinn	37,0	56,0	7,0	13,9	8,8	15,0	62,3	0,6	41,6	48,1	10,3	14,0	18,7	20,1	47,2	5,4
Haapsalu	100,0	—	—	50,0	50,0	—	—	1,5	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,0
Kuressaare	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	78,6	21,4	—	42,0	21,4	35,7	—	2,2	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,0
Nõmme	70,8	20,2	—	42,9	44,0	11,9	1,2	1,8	89,2	10,8	—	100,0	—	—	—	1,0
Paide	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,0	75,0	25,0	—	75,0	—	—	25,0	2,0
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,0
Petseri	70,8	20,2	—	58,3	25,0	16,7	1,7	1,7	71,4	23,8	4,8	42,9	23,6	19,0	9,5	2,3
Pärnu	82,4	17,6	—	70,0	20,0	5,0	2,0	1,5	75,0	25,0	—	75,0	8,3	16,7	—	1,5
Põltsamaa	25,0	75,0	—	25,0	—	62,5	12,5	2,9	100,0	—	—	50,0	18,7	31,3	—	1,9
Rakvere	92,7	7,3	—	34,1	26,8	20,3	9,8	2,0	100,0	—	—	44,5	33,3	11,1	11,1	2,3
Tapa	80,0	20,0	—	40,0	13,3	33,3	13,4	2,4	90,0	10,0	—	30,0	45,0	15,0	10,0	2,3
Tartu	30,0	70,0	—	40,0	35,0	15,0	10,0	2,2	23,1	69,2	7,7	7,7	76,9	15,4	—	2,1
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,0
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	57,1	42,9	—	42,9	42,9	14,2	1,6	1,6	62,5	37,5	—	50,0	25,0	25,0	—	1,8
Viljandi	85,7	14,3	—	50,0	23,6	7,1	14,3	2,1	76,9	15,4	7,7	35,4	23,1	23,1	15,4	2,8
Võru	—	100,0	—	50,0	50,0	—	—	1,6	100,0	—	—	100,0	—	—	—	1,1
Linnad — Villes*)	56,0	40,5	3,5	30,1	19,6	16,4	33,9	4,3	62,9	31,7	5,4	31,8	26,7	17,6	23,9	3,5
Alevid — Bourgs*)	89,1	10,9	—	45,5	23,6	25,4	5,5	2,1	82,4	17,6	—	49,2	29,8	17,5	3,5	2,0

¹⁾ Teedeministeeriumi ligikaudselt oletatud arvud — Chiffres probables.

*) Linnad ja alevid 1931 a. — Villes et bourgs d'après la division admin. de 1931.

teriga elumajade % tõusnud juba ühele kolmandikule (33,9%). Esirinnas sammub Tallinn, kus selliseid ehitati juba 62,3% eelmise aasta 47,2% vastu. Kordade arvult leidub 3 ja enam kordseid vaid Tallinnas.

Ehitusmaterjali alal linnades jatkuv varem konstateeritud suund. Seinte ehitusel tulekindlate materjalide tarvitamine tõuseb väga pikkamööda — 1931 a. keskmiselt 10,2% eelmise aasta 8,0% vastu; katuste materjalid aga jatkuv pleki osatähtsuse kiire kasv: 1931 a. 76,2% eelmise 69,2% vastu ja seda suuremas osas linnus. Vähenenud on pleki tarvitamine vaid Nõmmel — 72,0% eelmise aasta 79,5% vastu, Rakveres 97,6%:100%, Tapal 60,0%:70,0%, Tartus 75,0%:92,3% ja Valgas 57,1%:61,8% vastu.

2. Ehitatud korterid.

Logements bâties de 1929—31.

Elumajade ehituse juures konstateeritud tendents suuremate elumajade poole on mõjutanud,

et linnades on tulnud uusi kortereid 1931 a. rohkem juure kui kahel eelmisel aastal (tab. 3) — 2631:1802 vastu 1930 a. Arvates maha hävinud korterid, saame puhta juurekasvu 1931 a. 2,4%, 1930 a. 1,8%, 1929 a., mille kohta ümberehituse teel saadud uute korterite arv teadmata, 2,0%. Suhteliselt korterite üldarvule suurimal määral on 1931 a. uusi kortereid tulnud juure Tallinnas — 4,8% eelmise aasta 3,2% vastu. Samuti kõrge juurekasvu % esinevad Rakveres — 3,7%, Tapa — 3,2 ja Nõmme — 3,2; kahes viimases aga on 1931 a. arvud väiksemad kui eelmisel aastal.

Ehitatud korterite arv linnades ja alevites — *Nombre des logements bâties en villes et bourgs.*

3.	Korterite arv 1931 a. 31. XII. <i>N. des logements au 1931 31. XII.</i>	1931 a.					1930 a.				
		Ehitatud	Ümberehit. teel juure saadud	Hävinud	Juurekasv		Ehitatud	Grände à recon- struction	Détruits	Accroissement	
					Arv	%				Nombre	%
Linnad — Villes	98 385	2 329	302	311	2 320	2,4	1 634	168	139	1 663	1,8
Tallinn	41 316	1 795	234	130	1 899	4,8	1 163	120	69	1 214	3,2
Haapsalu	1 264	3	4	1	6	0,5	6	4	3	7	0,6
Kuressaare	1 340	1	—	—	1	0,0	—	—	3	—	—
Narva	7 086	31	13	111	—62	—0,8	5	13	25	—7	—0,1
Nõmme	4 023 ¹⁾	152	—	19	133	3,2	180	—	10	176	4,5
Paide	985	2	—	1	1	0,1	8	3	5	6	0,6
Paldiski	315	—	—	5	—5	—1,6	1	—	—	1	0,3
Petseri	1 252 ²⁾	41	—	2	39	3,2	49	2	2	49	4,2
Pärnu	6 012	50	20	14	50	0,9	37	14	8	43	0,7
Põhja-Saaremaa	816 ¹⁾	23	—	4	19	2,4	31	—	4	27	3,5
Rakvere	3 054 ¹⁾	108	3	1	110	3,7	21	5	—	26	0,9
Tapa	1 120 ¹⁾	36	—	1	35	3,2	45	—	—	45	4,3
Tartu	17 356	43	15	12	46	0,3	27	7	5	29	0,2
Tõrva	671 ¹⁾	—	—	1	—1	—0,1	1	—	—	1	0,1
Türi	912 ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	3 986	12	—	8	4	0,1	14	—	—	14	0,4
Vihandi	4 494	29	6	—	35	0,8	36	—	5	31	0,7
Võru	1 534	3	2	1	4	0,3	4	—	—	4	0,3
Alevid — Bourgs	8 820	114	13	21	106	1,2	107	13	12	108	1,3
Antsla	338	—	4	3	1	0,3	—	—	1	—1	—0,3
Elva	640	—	—	3	—3	—0,5	27	—	—	27	4,4
Jõgeva	368	8	—	—	8	2,2	—	—	—	—	—
Jõhvi	642	36	—	1	35	5,8	20	6	2	24	4,1
Kallaste	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keila	314	5	—	—	5	1,6	22	6	—	28	10,0
Killingi-Nõmme	487	5	3	3	5	1,0	7	1	1	7	1,5
Kunda	904	5	—	—	5	0,6	4	—	1	3	0,3
Kärdu	516	1	—	—	1	0,2	—	—	—	—	—
Mustla	249	8	6	—	14	6,0	8	—	3	5	2,2
Mustvee	666	6	—	3	3	0,5	4	—	1	3	0,5
Mõisaküla	694	25	—	—	25	3,7	—	—	—	—	—
N.-Jõesuu	439 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otepää	805	1	—	—	1	0,1	4	—	—	4	0,5
Sindi	567	12	—	8	4	0,7	—	—	—	—	—
S.-Jaani	369 ¹⁾	2	—	—	2	0,5	—	—	—	—	—
Võõpsu	316	—	—	—	—	—	11	—	3	8	2,2

Alevites on juuretunud korterite arv viimasel kolmel aastal järjest kahanemas.

Tubade arvult (tab. 4) uuesti juuretunud korterites näib otsustavalt pääsevat mõjule väikekorter 1—2 toa ja kööbiga. Eriti paistab see silma Tallinnas, kuna mujal kohati, näiteks Tartus, Pärnus, Petseris, Võrus ja Nõmmel, ehitatakse suuremaidki — 4 ja enam toalisi kortereid. Kööktubade arv püsib kõrge vaid kohati; ent Tallinnas on selliste arv 1931 a. juba üsna väike.

Käsitähtsuse väikekorterite ülekaaluga ka korterite

põrandapind (tab. 5) väheneb: linnade keskmisena alla 45 m² korterite arv on 1931 a. tõusnud juba 67,2%. Alevites 1931 a. ehitatud korterid on põrandapinnalt suuremad kui linnades, kuigi tubade arvult vahekind on vastupidine.

Mõnustustelt on 1931 a. ehitatud korterid eelmisest aastast paremad: ühisklosettide arv on langenud ja veeklosettide oma tõusnud; samuti on linnades tõusnud vannitubadega korterite osatähtsus 26,5% peale eelmise aasta 15,6 vastu; alevites aga on vannide arv langenud 1,6% peale 4,2% vastu.

¹⁾ Teedeministeeriumi ligikaudselt oletatud arvud — *Chiffres probables.*

Tubade arv korteris % — Nombre des pièces dans les logements en %.

4.	1931 a. ehitatud elumajades Maisons constr. en 1931					1930 a. ehitatud elumajades Maisons constr. en 1930				
	Köök— tuba	1 tuba kööbiga	2 tuba kööbiga	3 tuba kööbiga	4 ja enam tuba köö- biga	Chambre— eestine	Ch. avec eestine	2 ch. av. eestine	3 ch. av. eestine	4 ch. et piis av. eestine
Tallinn	5,0	27,0	45,5	13,5	9,0	11,6	23,2	37,8	19,3	8,1
Haapsalu	—	28,6	57,1	14,3	—	—	—	40,0	40,0	20,0
Kuressaare	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—
Narva	4,1	12,2	32,7	36,7	14,3	—	22,2	11,1	44,5	22,2
Nõmme	—	15,1	27,6	33,0	23,7	—	14,5	21,0	39,8	24,7
Paide	50,0	—	50,0	—	—	9,1	54,5	9,1	9,1	18,2
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	—
Petseri	—	17,1	26,8	17,1	39,0	5,9	—	39,2	35,3	19,6
Pärnu	—	7,1	22,9	47,1	22,9	—	2,0	9,8	40,8	27,4
Põltsamaa	4,3	17,4	39,1	26,1	18,1	9,7	32,3	22,6	32,2	3,2
Rakvere	14,4	48,6	19,8	13,6	3,7	3,8	77,0	7,7	7,7	8,8
Tapa	—	52,8	19,4	22,2	5,6	—	31,1	37,8	22,2	8,0
Tartu	14,0	12,0	31,0	14,0	29,0	5,9	14,7	35,3	29,4	14,7
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0	—
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	—	16,7	50,0	25,0	8,8	—	7,1	21,4	42,9	28,8
Viljandi	25,7	34,3	25,7	14,3	—	5,6	22,2	33,3	22,2	16,7
Võru	—	—	20,0	20,0	60,0	25,0	25,0	—	50,0	—
Linnad — Villes	5,2	26,2	41,2	16,6	10,8	9,0	21,9	33,7	24,1	11,3
Alevid — Bourgs	5,5	31,5	39,4	17,3	6,3	0,8	23,8	41,7	24,2	7,5

Uute korterite pindala m² (%) — Superficie de plancher dans les logements neufs en m² (%).

5.	1931 a.				1930 a.			
	Kuni 45	45—60	60—90	90 ja üle	Kuni 45	45—60	60—90	90 ja üle
Tallinn	73,0	17,0	7,0	3,0	56,4	29,5	8,1	6,0
Haapsalu	57,1	28,6	14,3	—	40,0	40,0	20,0	—
Kuressaare	100,0	—	—	—	—	—	—	—
Narva	32,7	32,7	30,6	4,0	33,3	27,8	27,8	11,1
Nõmme	36,2	27,6	23,7	12,5	38,2	27,9	21,0	12,9
Paide	50,0	—	50,0	—	54,5	18,2	18,2	9,1
Paldiski	—	—	—	—	—	—	100,0	—
Petseri	41,5	19,5	29,3	9,7	41,2	23,5	27,5	7,8
Pärnu	20,0	35,7	31,4	12,9	—	21,6	52,9	25,5
Põltsamaa	21,7	60,9	8,7	8,7	48,4	22,6	25,8	3,2
Rakvere	81,1	15,3	3,0	—	38,5	3,8	7,7	—
Tapa	66,7	16,7	11,1	5,5	46,7	42,2	8,0	2,2
Tartu	41,4	31,0	10,3	17,3	58,8	5,9	23,5	11,8
Tõrva	—	—	—	—	100,0	—	—	—
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	75,0	16,7	8,3	—	50,0	28,6	7,1	14,3
Viljandi	82,9	17,1	—	—	61,1	22,2	16,7	—
Võru	—	40,0	—	60,0	75,0	25,0	—	—
Linnad	67,2	18,9	9,2	4,7	52,3	28,1	12,4	7,2
Alevid	41,7	33,9	22,0	2,4	52,5	27,5	15,8	4,2

Korteriolude kohta varem Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid:

Ehitustegevus linnades ja alevites, H. Reiman, B. Statistika nr. 120(11), 1931 a., lhk. 669—676.
Rahva demograafiline koosseis ja korteriolud Eestis, 1922 a. üldrahvalugemise andmed, vihik 1, 1925.
Korteriolud Tallinnas ja Tartus, B. Statistika nr. 92(7)—93(8), lhk. 335.

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega septembris 1932 a.

Commerce extérieur avec les autres pays en septembre 1932.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Nomenclature internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentiina — Argentine	55,3	23 133	—	—	15. Kreeka — Grèce	6,5	5 721	—	—
182. Austraalia — Australie	2,3	5 296	0,1	655	141. Kuuba — Cuba	—	—	6,3	605
6. Austria — Autriche	2,0	7 037	0,0	88	63. Küprose — Chypre	—	—	1,1	125
7. Belgia-Luksemb. m. 1. — Belgique-Luxembourgeoise, Union écon.	365,4	41 006	*)	*)	34. Lõunasaabia — Yougoslavie	5,2	2 916	0,0	40
83. Belgia-Kongo — Congo-belge	0,1	390	—	—	123. Malagaskar — Madagascar	0,0	79	—	—
170. Brasiilia — Brésil	23,3	17 941	—	—	32. Malta — Malte	—	—	5,4	539
82. Briti-Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-egyptien	4,3	5 101	—	—	146. Mehhiko — Mexique	0,5	401	—	—
178. Briti Guajaana — Guyane britannique	0,2	149	—	—	23. Norra — Norvège	2,3	5 693	2,4	4 200
98-104. Briti-Ida-Aafrika — Afrique d'Est britannique	14,0	6 575	—	—	51. Palestiina — Palestine	0,0	593	—	—
65. Briti-India — Inde britannique	249,7	51 001	29,5	3 888	174. Paragvaj — Paraguan	12,2	5 852	—	—
98. Briti Lõuna-Aafrika üh. r. — Union Sud Africaine	18,8	10 431	8,0	1 225	175. Peruu — Pérou	11,9	12 310	3,4	320
85-88. Briti-Lääne-Aafrika — Afrique d'Occident britannique	1,6	562	4,4	430	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	—	—	100,6	62 447
66. Briti-Malaja — Malaisie britannique	0,4	344	1,1	140	27. Portugal — Portugal	1,5	1 299	1,1	1 725
8. Bulgaaria — Bulgarie	1,0	2 204	—	—	133. Portugali-Ida-Aafrika — Afrique d'Est portugaise	—	—	1,1	110
173. Ecuador — Equateur	—	—	5,6	644	80. Prantsuse-Maroko — Maroc française	32,1	4 204	504,5	22 014
76. Egiptus — Egypte	63,9	55 158	25,5	3 039	122. Prantsuse Nomaali — Somalie française	0,1	94	—	—
31. Gibraltar — Gibraltar	—	—	2,6	280	28. Rumeenia — Roumanie	801,7	41 686	18,1	35 313
143. Guatemala — Guatemala	0,4	628	—	—	149. Salvador — Salvador	—	—	25,5	2 700
144. Haiti — Haïti	—	—	2,7	320	13. Soome — Finlande	372,8	154 540	*)	*)
40. Hiina — Chine	2,0	809	147,1	23 908	36. Šveits — Suisse	4,6	35 100	183,5	21 086
11. Hispaania — Espagne	0,1	1 011	—	—	9. Taani — Danemark	155,8	44 241	*)	*)
25. Hollandi — Pays-Bas	63,1	107 977	85,5	22 700	62. Tšellon — Ceylan	53,0	13 802	—	—
72. Hollandi-India — Indes néerland.	13,8	9 113	7,0	1 409	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	—	—	15,2	3 787
19. Itaalia — Italie	8,2	32 419	—	—	110. Tunesia — Tunisie	—	—	0,5	350
45. Jaapan — Japon	0,8	2 832	—	—	56. Türgi — Turquie	5,5	6 113	70,0	14 588
154. Jamaika — Jamaïque	1,0	1 026	—	—	18. Ungari — Hongrie	0,3	1 302	—	—
136. Kanada — Canada	0,0	14	—	—	176. Urugvaj — Uruguay	5,5	1 450	—	—
172. Kolumbia — Colombie	—	—	2,1	300	185. Us Merema — Nouvelle Zélande	0,7	690	11,9	1 250
					134. Ühendriigid — États-Unis	—	—	3215,5	324 495
					Puudulikult märgitud riigid — Pays non indiqués	—	—	0,4	520

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1932 a.

Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1932.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenkl.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonia	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenkl.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁹³¹ grammes de l'or pur	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION							
II. Toidu- ja maitseained, joogid		5 413,1	256 727	III. Toor- ja poolvalmisained		9 095,5	358 190
2.	Tera- ja jahvatatud vili	67,1	9 647	8.	Loomariiginaised, peale rasvade	101,9	142 112
11	Rukis	—	—	237—241	Toored loomanahad ern.	97,1	58 770
12	Nisu	—	—		Sel.: Prantsuse	18,8	10 674
13	Oder	—	—		Argentiina	26,5	16 833
14	Knaer	—	—		Brasiilia	22,5	10 924
16	Mais	—	—		Karusnahad	4,1	86 061
21	Nisujahu	17,5	2 555	9.	Seemned, taimeid ja nende osad	146,9	71 593
25	Manna	—	—	274—275	Linaseemned	—	—
26	Herkulo ehk kaeratangud	—	—	278	Päevaliliseemned	8,9	2 225
30	Ris	44,5	6 210	281	Kopra	50,0	10 563
	Sel.: Br. India	44,0	6 137	285	Ristkheinaseemned	—	—
3.	Ain- ja juurvili	2,3	1 331	805, 306	Tubak lehtedes, kasvudes	36,7	36 377
35	Herned	—	—		Sel.: Läti	2,8	6 014
59	Apelsinid ja mandariinid	0,8	334		Kreeka	6,1	4 014
60	Sidrunid	0,4	200		Türgi	5,1	5 777
62	Banaanid	0,3	250		Prantsuse	5,4	4 648
69—75	Puuvili ja marjad kuivatatud	0,7	447	307	Humalad	5,8	4 367
5.	Kala, kalasaadused ja vähid	115,8	23 359	11.	Paberitoorained	149,6	19 025
112	Heeringad	78,0	19 912	346	Paberimass kuiv	—	—
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	5 215,3	222 064	347	Paberimass märg	—	—
167	Kohv toores, ubades	9,0	12 184	349	Tselluloos kuiv	149,0	19 025
172, 175	Kakao ubades ja pubris	3,3	1 257	349	Tselluloos märg	—	—
176	Tee igasugune	2,8	4 288	12.	Tekstiiltoorained	439,2	267 344
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	903,1	102 230	362	Puuvill toores	—	—
	Sel.: Briti	897,8	101 453	367	Sel.: Ühendriigid	184,8	109 653
204—206	Sool	4 283,0	84 024	369	Kanep	16,3	5 293
207	Kunstvõli	—	—	369	Sel.: Br. Ida-Aafrika	10,1	2 110
213—217,				369	Džrüt	179,3	37 550
221—224	Vilnad ja veinid	2,1	4 493	368	Vill värvimata	18,5	26 632
7.	Loomasööt	12,4	1 118		Sel.: Brasiilia	5,8	6 982
231	Kihid igasugused (loomatoit)	—	—		Austraalia	2,3	5 249
232	Õlkoogid	—	—		Br. Lõuna-Aafrika üh. r.	4,3	5 296
233	Sorjakoogid	—	—	13.	Ärtsid ja metallid täisloomata (metalli mured)	71,8	7 400
236	Muu loomatoit ern.	0,0	37	376	Malm toores	57,1	2 813
				14.	Mineraalid peale ärtside	4 363,3	59 808
				397—399	Vabrik. ja ehit. tarvitav ravi	332,7	10 092

*) V. tab. 1.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1932 a. (järg).

Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1932. (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton		Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale ¹⁰⁰ des grammes de l'or pur	ton	
		2	3			5	6
VÄLJAVEDU—EXPORTATION.							
I. Blusloomad (arv).		5 tk.	540	13. Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)		203,4	27 710
1	Hobused (arv)	5 tk.	540	380	Vanaraud	—	—
2	Veised (väljaarvatud vasikad)	—	—	385, 386	Kips	194,2	24 220
5	Sead, põrsad (arv)	—	—		Vanavask	182,9	20 600
					Sel.: Svets.	—	—
II. Toidu- ja maitseained, joogid		3 005,6	2 435 821	14. Mineraalid peale ärtside		5 486,7	16 919
3. Aia- ja juurviljad		261,9	48 981	406, 407	Lubi	140,0	3 216
38	Kartul, toores	46,8	704	408	Lubi kustutamata	—	—
47	Sigur, värsked ja kuivat.	1,1	107	417	Kaltsiitkivi (Besti marmor)	5 040,0	7 904
67	Õunad	179,9	43 515	15. Keemiatööstuse toained		551,0	89 250
4. Karjasloomad		2 091,7	2 206 619	a) Õilid, rasvad, vaagnad, kummi toorait		513,3	55 497
76	Peekon	273,5	182 673	487	Eesti Bensiin	107,0	27 985
	Sel.: Briti	273,5	182 673	497	Põlevikiviõli	360,8	32 784
77	Sealiha värsked ja soolatud	—	—	c) Keemilised ained		—	—
78	Sealiha suitsed (eingid, küljed)	1,6	1 360	505-a	Kunstisärv töötlemata	37,6	33 753
79	Loomaliha	0,2	50			20,2	33 272
	Sel.: Rootsi	0,2	50	IV. Valmisasjad		2 772,3	788 388
81	Lambaliha	60,4	25 025	16. Nahad töötletud ja nahkkaup		0,2	1 276
	Sel.: Rootsi	60,3	25 015	569, 587	Suured parknahad	0,03	181
95	Kohupiim	—	—	17. Puit- ja puitasjad		1 203,0	200 668
96	Või	1 430,0	1 736 306	593	Vineer	1 048,4	153 310
	Sel.: Saksa	643,5	781 249		Sel.: Briti	991,1	143 180
	Briti	467,8	555 388	594	Vineerist tootmisvahendid	153,6	46 835
99	Munad	4 815 000 tk.	257 695		Sel.: Saksa	70,1	21 200
					Briti	33,8	10 350
5. Kala, kalasaadused ja vihid		41,9	27 194	609, 610	Mööbel	0,04	27
100—105	Värsked kalad	37,8	24 621	18. Paberitööstusesaadused		688,9	111 437
116—120	Kalakooserved	1,6	1 274	634	Pakkimis- ja paber	171,4	28 141
				635	Rotatsioonipaber	397,5	56 200
				636, 637	Kirjutuse- ja trükipaber	96,7	17 883
6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid		457,6	141 370	19. Tekstiltööstusesaadused¹⁾		289,8	352 230
127	Kartulijahu	228,5	44 203	667-670	Puuvillaniidid ja -õnged	49,0	89 159
187	Sokolnad	14,6	11 797		Sel.: Ruunelita	18,1	35 313
210	Teraleib, pain normid	1,3	404		Leedu	20,2	30 073
				671-676	Puuvillariie ¹⁾	33,7	95 870
					Sel.: Rootsi	20,2	45 605
					Läti	3,2	26 850
				696	Pakkimis- ja kotiriie džiivid	106,1	95 287
					Sel.: Taani	121,4	99 602
				702, 703	Villane riie	—	—
					Sel.: Soome	—	—
III. Toor- ja poolvalmisained		18 003,4	1 051 363	22. Jõu- ja töömehhanismid		29,4	27 465
8. Loomariigilained, peale rasvade		56,4	63 033	859	Külmetusmasinate sisseseaded	26,1	22 010
237—241	Loomansaadused kuivalt soolatud	33,7	49 833	24. Elektrimasinad- aparaadid ja tarbeasjad		1,7	15 141
	Sel.: Saksa	18,0	26 034	927	El. patareid, elemendid	—	—
237—241	Loomansaadused niiskalt soolatud	6,7	3 371	942	Telefoni apar. ja n. osad	1,3	13 290
	Sel.: Ühendriigid	6,7	3 371	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad		480,1	34 427
243—257	Karusanahad	0,1	1 211	1016	Tsement	382,7	12 001
260	Jõhvid	—	—		Sel.: Läti	376,7	11 811
270	Sooled	15,3	7 839	1086	Tahvelklaas lihvimata	97,2	22 266
				28. Keemiatööstusesaadused		44,5	21 319
9. Seemned, taimed ja nende osad		0,2	155	1102	Kaseiin	—	—
274, 276	Linasemned	—	—	1318	Talotükid	41,0	12 656
10. Metsamaterjal		5 586,9	205 741	29. Muud org. kaubad		1,2	8 710
310-319, 325	Palgid, prussid, pakud, latid	59,7 thm.	1 655	1392	Kunstisärvkammid	1,2	8 653
321	Lätiprid	—	—				
322	Propsid	—	—				
320, 326-329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	9 838,6 thm.	204 086				
	Sel.: Briti	8 007,7	169 352				
333	Krohvimispeered	—	—				
11. Paberitoorained		5 798,1	514 679				
349	Tselluloos	5 493,5	508 983				
	Sel.: Briti	1 361,6	133 403				
	Ühendriigid	3 165,0	280 984				
12. Tekstiltööstusesaadused		320,7	133 876				
354	Lina	227,1	105 114				
	Sel.: Läti	112,1	47 748				
	Briti	70,2	34 361				
355	Takud	73,3	20 240				

Tollamatite lihtkalk septembris 1932 — Activité des bureaux douaniers en septembre 1932.

Ton.	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haapsalu	Kuressaare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sissevedu — Importation	14 980	101	2 154	666	—	—	1	50	—	17 961
Väljavedu — Exportation	14 436	871	2 548	4	—	7	5 525	390	—	23 781
Üldkäik — Total de l'import. et de l'exp.	29 416	972	4 702	670	—	7	5 526	449	—	41 742
1 000 kr.										
Sissevedu — Importation	2 932	54	138	29	3	—	1	5	1	3 163
Väljavedu — Exportation	3 933	199	99	2	—	1	29	14	—	4 277
Üldkäik — Total de l'import. et de l'exp.	6 865	253	237	31	3	1	30	19	1	7 440

1) Sellest ümbertöötatud välismaa kauba tagasivedu 3 196 kg 26 850 kr väärtuses.

**Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis
1. oktoobril 1932 a.**
*Situation financière des banques privées et des principales banques
coopératives au 1. octobre 1932.*

	15	26	15	26
	erapanka 15 bang. privées	ühispanka 26 bang. coopér.	erapanka 15 bang. privées	ühispanka 26 bang. coopér.
	1. okt.	1. okt.	1. okt.	1. okt.
	1 000 kr.		%	

Aktiva — Actif				
1. Kassa — Caisse	1 331	231	1,7	0,6
2. Jooksvad arved teisis rahaasut. — Comptes courants	1 390	1 890	1,7	4,7
a) Sellest Eesti pangas — Dont à la Banque d'Estonie	601	...	0,8	...
3. Pt. 1 ja 2 kokku — Total p. 1 et 2	2 721	2 121	3,4	5,3
4. Panga päralt olevad väärtused — Ef- jets en portefeuille	1 243	640	1,6	1,6
a) Väärtpaberid — Effets	1 182	595	1,5	1,5
1) Sellest börsil koteeritavad — Dont effets cotés à la Bourse	432	...	0,5	...
b, d) Välismaa rahad, kallismetallid, tšekid ja maksukäs. välisvaluutas — Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	61	51	0,1	0,1
5. Laenuud — Prêts	50 423	24 572	70,8	61,8
a) Disk. vekslid — Escomptes	19 635	13 506	24,5	34,2
1) Sellest sisemaa vekslid — Dont au pays	16 273	...	20,4	...
b) Tähtajal. laenuud — Prêts termin. d) Kto krt. laenuud — Autres prêts	1 512	4 534	1,9	11,4
6. Garantilide deebitorid — Garanties	35 376	6 442	44,4	10,2
7. Korrespondendid — Correspondants	4 549	724	5,7	1,8
a) Sisemaa — en Estonie { Loro	2 097	897	2,6	2,3
{ Nostro	670	784	0,8	2,0
b) Välismaa — à l'étranger { Loro	254	90	0,3	0,2
{ Nostro	1 159	23	0,0	0,1
8. Protestitud vekslid — Effets pro- testés	349	593	0,4	1,5
9. Osakondade arved — Succursales	2 115	2	2,7	0,0
10. Kinnisvara — Immeubles	5 137	1 613	6,4	4,1
11. Vallasvara — Mobiliers	428	241	0,5	0,6
12, 13. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj. — Frais courants, intérêts et com- missions payés	2 530	925	3,2	2,3
14. Üleminevad summad — Actifs tran- sitoires	848	101	1,1	0,3
15. Muud aktivad — Actifs divers	1 298	7 309	1,6	18,4
a) Liikmete kohustused ¹⁾	6 036	—	—	15,2
Kokku — Total	79 738	39 744	100	100

Passiva — Passif				
1. Panga kapitalid — Capitaux et réserves	7 592	3 000	9,5	7,6
a) Sisemakstud aktsiakapital — Cap- ital versé	5 779	2 084	7,2	5,3
b) Pagavarakapital — Réserves	1 826	627	1,9	1,6
d) Muu erikapital — Réserves spéciales	287	289	0,4	0,7
2. Hoiusummad — Dépôts	30 620	21 432	38,4	53,0
a) Tähtajal. hoiusummad — Dépôts termin.	6 032	8 242	8,7	20,7
b) Jooksvad arved — Comptes courant. d) Kto-krt. arv. kred. saldod — Autres dépôts	22 453	12 897	28,2	32,5
3. Rediskont — Réescomptes	1 235	293	1,5	0,7
a) Sellest maksukohaga sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	6 561	1 386	8,2	3,5
4. Võlaarved teist. asut. — Créditeurs	3 405	...	4,3	...
a) Sellest sisemaa kreditaasutisist — Dont établissements du pays	5 754	2 794	7,2	7,0
5. Pt. 3 ja 4 kokku — Total p. 3, 4	5 754	...	7,2	...
6. Korrespondendid — Correspondants	12 315	4 180	15,4	10,5
a) Sisemaa — en Estonie { Loro	15 945	782	20,0	2,0
{ Nostro	434	122	0,5	0,3
b) Välismaa — à l'étranger { Loro	8 426	652	10,6	1,7
{ Nostro	1 61	7	0,2	0,0
7, 8. Maksukäsud ja aktiseptid — Accep- tations	6 024	1	8,7	0,0
9. Väljamaksmata % — % restant à payer	136	3	0,2	0,0
10. Väljamaksmata osakasu — Dividen- des restant à payer	421	105	0,5	0,3
11. Garantilide kreditorid — Garanties	18	175	0,0	0,4
12. Osakondade arved — Succursales	4 540	724	5,7	1,8
13, 14. Snadud prots. ja muud talud — In- térêts et commissions reçus	2 184	2	2,7	0,0
15. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net. 17. Üleminevad summad — Transitoires	2 918	1 981	3,7	5,0
16. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net. 17. Üleminevad summad — Transitoires	826	125	1,1	0,3
18. Muud passivad — Passifs divers	2 234	7 235	2,8	18,2
a) Amortisatsioon kapital ²⁾	1 137	251	1,4	0,6
b) Liikmete lisavastutus ³⁾	1 100	6 036	—	15,2
Kokku — Total	79 738	39 744	100	100

**Tab. 11. Üksikute pankade
äriseisu summad
1. oktoobril 1932 a.**
*Montant de bilans des banques
au 1 octobre 1932.*

	1. X. 1932 1000 kr
--	--------------------------

Erapangad — Banques privées.	
1. Krediidipank a.-s.	31 221
2. G. Scheel ja Ko	10 443
3. Tartu pank	7 866
4. Tallinna linnapank	5 719
5. Eesti laenu-pank a.-s.	2 421
6. Sakala pank	2 271
7. Tartu linnapank	2 372
8. Kaubapank a.-s.	2 278
9. Pärnu krediidipank	1 206
10. Tallinna aktsiapank	1 371
11. Valga pank	1 202
12. Tartu tööstuspank	908
13. Viru pank	836
14. Rosen ja Ko	465
15. Võru pank	159

Kokku — Total 79 738

**Tähtsamad ühispankad — Principales ban-
ques coopératives**

1. Eesti Rahvapank	3 041
2. Tallinna majaomanikkude p.	7 308
3. Eesti laenu- ja hoiuühis. Tartus	6 400
4. Tartu majaomanikkude pank	2 000
5. Viljandi ühispank	2 108
6. Tallinna laenu ja hoiukassa	1 258
7. Pärnu Eesti laenu- ja hoiuüh.	1 194
8. Rakvere ühispank	1 316
9. Põllumeeste Keskpank	1 406
10. Võru ühispank	1 165
11. Põllupidajate ühispank	1 116
12. Tallinna juudi ühispank	854
13. Põltsamaa ühispank	961
14. Narva ühispank	955
15. Jõgeva ühispank	934
16. Lääne-Eesti Ühispank	848
17. Paide ühispank	410
18. Tõrva Ühispank	753
19. Tartu Juudi Ühispank	706
20. Pärnumaa põllumeeste ühis- pank	583
21. Saarde laenu-hoiu ühisus	524
22. Võhma ühispank	484
23. Kinnisvara omanikkude pank	497
24. Saarte ühispank	477
25. Petseri laenu- ja hoiu ühisus	337
26. Põllumajanduse pank	1 374

Kokku — Total 39 744

¹⁾ Responsabilité des membres.

²⁾ Capital d'amortissement.

³⁾ Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 12. Riigi sissetulekud septembris ja 1. IV.—30. IX. (1 000 kr).
 RECETTES DE L'ÉTAT en SEPTEMBRE et 1. IV.—30. IX. (1 000 kr). Kr=couronne
 d'Estonie, égale 100/218 gr. de l'or pur (100 mk antér.).

	September		1. IV.—30. IX.	
	1932	1931	1932	1931
Korralised tulud — Recettes ordinaires:	4 853	6 441	31 692	40 823
I. OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	781	808	2 661	3 113
1. Tulumaks — Impôt sur le revenu	423	426	804	920
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	220	242	959	1 037
3. Maa- ja hoonetmaksud — Contributions foncières	4	19	44	142
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	20	10	164	193
5. Kinnistusemaksud — Mutations, immeubles et droits immobiliers	63	65	459	483
6. Pärandusemaksud — Impôt sur les successions	42	46	231	338
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS.	327	402	1 899	2 361
7. Tempelmaks ja lõivud — Timbres	275	358	1 073	2 117
8. Patendid ja proovid — Contributions des patents, droits de vérification	9	8	47	53
9. Mitmesugused tasumaksud — Enregistrements	43	36	179	191
III. KAUSDESED MAKSUD — IMPÔTS INDIRECTS:	1 462	2 220	9 523	12 511
10. Tollid — Douanes	1 083	1 853	7 000	10 023
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	379	367	2 523	2 488
IV. RIIGIMONOPOLID — MONOPOLES DE L'ÉTAT	888	1 038	5 232	6 277
12. Piiritusemonopol — Monopole d'alcool	888	1 038	5 232	6 277
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	1 346	1 847	11 780	15 600
13. Riigi kapitalid — Fonds de l'État	2	7	662	941
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'État	90	129	1 977	2 596
15. Raudteed — Chemins de fer	850	1 216	5 852	7 589
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	56	81	443	634
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	319	370	2 124	2 381
18. Mitmesugused riigi ettevõtted — Entreprises diverses de l'État	5	19	661	1 391
19. Mitmesugused riigi varandused — Propriétés diverses de l'État	15	25	61	98
VI. SEGATULUD — RECETTES DIVERSES:	58	137	676	1 036
20. Segatulud	58	137	676	1 036
Kokku — Total	4 862	6 452	31 771	40 898
Tagasi makstud eelmiste aastate maksu — Reversements des années précédentes	9	11	79	75
Erakorralised tulud — Recettes extraordinaires	37	41	1 041	804
Operatsioonifondide ja laenude tagasimaks — Encasement des fonds de roulement	1	11	161	604
Toravilja müük	36	30	880	153
„A“ liigi laenude tasumine	—	—	—	47
Üldse sissetulekuid — Total des recettes	4 890	6 482	32 733	41 627

Méthodes de calcul des nombres indices.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 43[3]).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3 320 calories.

Les nombres-indices du loyer sont calculés d'après les renseignements recueillis par l'inspecteur de l'habitation et concernant plus que 1 000 logements. L'indice est sujet à la révision chaque semestre.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	5,3%
Habillement	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'instruction (journaux)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage; prix des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 42 articles.

Liste des marchandises, le groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77 (4) pp 268—267.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil oktoobris 1932 a.

Cours de change à Tallinn en octobre 1932.

	Kõrgem		Madalam		Keskmine							
	oktoober 1932		oktoober 1932		oktoober 1932 a.		septemb. 1932 a.		1. I—31. X 1932 a.		oktoober 1931 a.	
	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.
1. New-York, 100 \$ (dollar)	373,00	378,00	371,00	370,00	372,00	377,00	372,78	377,78	372,26	376,44	372,80	375,80
2. London, 100 £ (ingl. n.)	1 280,00	1 310,00	1 215,00	1 245,00	1 262,11	1 292,11	1 288,27	1 318,27	1 314,79	1 344,79	1 449,13	1 482,61
3. Berliin, 100 Saksa riigi marka	88,25	90,25	87,80	80,80	87,90	89,00	88,19	90,19	87,84	80,88	80,63	89,18
4. Helsingi, 100 Soome marka	5,50	5,70	5,25	5,45	5,44	5,04	5,52	5,72	5,81	6,04	7,74	8,20
5. Pariis, 100 Prantsuse franki	14,80	14,90	14,00	14,00	14,00	14,90	14,60	14,90	14,63	14,93	14,64	14,94
6. Brüssel, 100 Belgia belga	51,85	53,25	51,65	53,05	51,73	53,13	51,69	53,09	51,85	53,25	52,23	53,03
7. Zürich, 100 Helveetsia franki	72,00	73,50	71,70	73,20	71,88	73,38	72,02	73,52	72,46	73,96	78,61	74,61
8. Milano, 100 Itaalia liiri	19,15	19,80	19,00	19,65	19,00	19,71	19,13	19,78	19,12	19,77	19,31	19,96
9. Stockholm, 100 Rootsi krooni	65,50	68,00	63,25	65,75	64,79	67,20	65,84	68,34	68,77	71,61	85,83	90,14
10. Kjöbenhavn, 100 Taani krooni	60,25	68,75	63,00	65,50	65,22	67,72	66,48	68,08	70,81	73,05	81,81	87,12
11. Oslo, 100 Norra krooni	64,25	66,75	61,75	64,25	63,40	65,90	64,40	66,90	67,28	70,12	81,75	87,06
12. Praha, 100 Tšehhoslovak. kr.	11,10	11,45	10,95	11,30	11,03	11,38	11,05	11,40	11,05	11,40	11,00	11,44
13. Amsterdam, 100 Hollandi kuldeni	150,00	153,00	149,50	152,50	149,70	152,70	149,85	152,85	150,28	153,28	151,61	153,61
14. Riiga, 100 Läti latti	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45	72,00	72,45	72,01	72,45
15. Moskva, 100 Tšev. rubla	—	193,75	—	193,75	—	193,75	—	193,75	—	193,75	—	193,75
16. Wien, 100 Austria šillingit	—	53,50	—	53,50	—	53,50	—	53,50	—	53,50	—	52,33
17. Budapest, 100 Ungari pengöd	—	65,00	—	65,00	—	65,00	—	65,00	—	65,00	—	65,80
18. Warszawa, 100 Poola slotti	—	43,25	—	43,75	—	43,77	—	43,75	—	43,01	—	43,00
19. Kaunas, 100 Leedu liti	37,20	37,80	37,00	37,00	37,11	37,71	37,18	37,78	37,06	37,66	36,98	37,58
20. Danzig, 100 Danzigi kuldeni	72,00	74,00	72,00	74,00	72,00	74,00	72,00	74,00	72,00	74,00	—	73,15
21. 8% B. hüp. panga Panb. (nom. v. 1 k.)	—	0,80	—	0,80	—	0,80	—	0,81	—	0,81	—	—

Tab. 24. Suurmüüginad oktoobris 1932 a.
Prix de gros en octobre 1932.

Hinnad kroonides — Prix en kr. kr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	Okt.	Sep- temb.		Okt.	Sep- temb.
	1	2		3	4
Toiduained ja loomatoit — Denrées alimentaires et fourrage					
1. Rukis, Eesti — Seigle du pays	14,00	14,00	78. Puuvillane riie, Bjäs, — Cottonnade	5) 0,51	0,51
2. Eesti ja Vene rukki segu	—	—	79. " Mitkal, —	6) 0,38	0,38
3. " Vene — de Russie	—	—	80. Paber, rotatsioon — Papier roulé	23,20	23,20
4. " Ameerika — d'Amérique	—	—	81. Tallanahk, Eesti nahast — Cuir à semelles du pays	2,25	2,15
5. " Poola — de Pologne	—	—	82. " Ameer. nahast I s. — Cuir d'Amér. I s.	2,45	2,37
6. Nisu, Eesti — Froment du pays	19,00	19,00	83. " " II s. — " " II s.	2,16	2,10
7. " Vene — de Russie	—	—			
8. Odor, toldu — Orge	11,75	12,00	Ehitismaterjalid — Matériel de construction		
9. " õlle — pour bière	15,50	—	84. Tsement, Portland — Ciment de Portland	6) 7,90	7,90
10. Kaer, toldu Eesti — Avoine du pays	9,00	9,33	85. Kriit, toores — Craie brute	—	—
11. " " Saksa — d'Allemagne	—	—	86. " pestud — lavée	4,12	4,12
12. " " Poola — de Pologne	—	—	87. Asfalt — Asphalte	—	—
13. " " Vene — de Russie	—	—	88. Lubl — Chaux	3,50	3,50
14. Rukkiõli — Farine de seigle	15,73	15,83	89. Kips tükikes (fr. Irboska) — Plâtre en morceaux	20,00	20,00
15. Rukkipüü — " " blutée, I s.	28,05	28,54	90. " jahvatatud — moulu	36,60	36,60
16. Nisuj., Ameerika, sõre — Farine de from. amér., I s.	—	—	91. " krohvimisa — pour ouvrages en stuc.	2,45	2,37
17. Nisuj., Ameer., pehme kõrg. s. — " II	—	—	92. Telliskivid I s. — Briques I sorte	47,50	47,50
18. Kartulid, ekspord — Pommes de terre (d'export.)	—	—			
19. " pürituse — pour alcool	1,30	—			
20. Kartulitärklis „Supérieur“ — Fécula de pom. de terre	20,00	20,00			
21. Herned, rüchised — Pois verts	—	—	Metallid — Métaux		
22. " Hollandi — Pois verts d'Hollande	—	—	93. Raud, sordl — Fer en espèces	9,75	9,33
23. Või, melerei, ekspord — Beurre de ferme (d'export.)	1) 1,16	1,10	94. " latt — " lingots	—	—
24. " asieturu — " "	—	—	95. " vits — Ferraille	15,50	15,00
25. Margarini, välismaa — Margarine	—	—	96. " plekk — Tôle de fer	18,50	10,83
26. " koduma — " "	0,70	0,70	97. " tsingitud — Tôle de fer zinguée	35,50	34,16
27. Juust „Sveitsi“, Eesti — Fromage „suisse“, du pays	1) 1,19	1,20	98. " talad (T) — Sommiers en fer	9,50	9,12
28. Kaselini, toores — Caséine	15,00	15,00	99. Teras, vodru — Acier à ressort	22,12	21,10
29. Munad, eksp. I s. — Oeufs (d'exp.) I s.	2) 15,23	11,03	100. " tööristad — Outillage en acier	—	—
30. " II s. — Oeufs II s.	—	—	101. " talla — Aimant	14,25	—
31. Suhkur, peen., Dantsigi — Sucre en poud., de Dantzig	—	—	102. Malin — Fonte de fer	—	—
32. " " Saksa — " " d'Allem.	—	—	103. Inglistina — Etain	245	250
33. " " Ameerika — " " d'Amér.	—	—	104. Seatina — Plomb	35	33,33
34. " " Ts.-Slov. — " " de T.-Slov.	—	—	105. Vaskplekk, punane — Tôle de cuivre, rouge	138	158
35. " " Vene — " " de Russie	—	—	106. " valge — " " blanche	115	138
36. " " Poola — " " de Pologne	—	—	107. Tsinplekk — " " de zinc	58	56
37. " " Inglis — " " d'Angleterre	44,00	43,75			
38. Siirup, kartali, 42° — Sirop de pom. de terre 42°	30,50	32,00	Kütikained, õlid ja nende saadused — Combustibles, huiles et leurs produits		
39. Glükoos — Glucose	28,00	28,00	108. Kivistisi auru, Yorkshire — Houille de Yorkshire	3) 32,75	32,75
40. Tee, lahaine, Pekoe broken, Java — Thé	—	—	109. " Newcastle — Houille de Newcastle	3) 31,50	31,50
41. " " Orange Pekoe, — " "	1) 4,90	4,90	110. " sepa — Houille de forge	3) 36	36
42. " " Tsellon — " "	1) 6,25	6,25	111. Koks, valu — Coke de fonte	3) 55	55
43. " " Mõning Hiina — " "	1) 5,60	5,60	112. " gaasi — Coke de gaz	3) 5,50	5,50
44. Kõhvi, Rio, Santos — Café de Rio, Santos	1) 5,25	5,25	113. Põlevkivi, I s. A. — Schiste combustible I sorte A	3) 4,90	4,90
45. " " Kesk-Ameerika sordid — Café d'Amér. Centr.	1) 6,25	6,25	114. " " I s. B. — " " I sorte B	3) 4,00	4,00
46. Kakao, Inglise — Cacao d'Angleterre	—	—	115. " " II s. — " " II sorte	3) 2,20	2,20
47. " " Ameerika — " d'Amérique	—	—	116. " " III s. — " " III sorte	6,25	6,25
48. " " Hollandi — " d'Hollande	1,85	1,85	117. Põlevkiviõli — Houille de schiste combustible	12,50	10,50
49. Riis, Burma II — Riz de Burma II	44,50	45,50	118. Nafta, Vene — Naphte de Russie	—	—
50. Sool, lahaine, Saksa — Sel d'Allemagne	3,10	3,40	119. " Ameerika — Naphte d'Amérique	—	—
51. " " Vene (fr. Narva ja Isb.) — de Russie	—	—	120. Petrooleum, Vene — Pétrole de Russie	—	—
52. " " Poola — Sel de Pologne	3,25	3,25	121. " Ameerika — Pétrole d'Amérique	—	—
53. Heeringad, Yarmouth, Maties — Harengs d. Yarm.	2) 39,00	38,50	122. Bensin, Vene — Benzine de Russie	—	—
54. " " Soti, Maties — Harengs d'Ecosse	3) 46,50	46,00	123. " Ameerika — Benzine d'Amérique	3) 39,50	39,50
55. " " Matifuls — " de Norvège	2) 34,50	34,50	124. Masinaõli, Poola — Huile à graiss. de Pologne	—	—
56. " " Matifuls — " "	1) 0,52	0,54	125. " " Ameerika — Huile à graiss. d'Amérique	—	—
57. " " Norra — " de Norvège	1) 0,23	0,23			
58. " " Kuningas — " "	—	—	Väetisained — Engrais		
59. Sealihha I s. — Viande de porc I sorte	—	—	126. Superfosfaat, 18—20% — Superphosphate 18—20%	—	3,75
60. Loomaliha I s. — Viande de boeuf I sorte	—	—	127. Toomasjahu, 15—10% — Scottie Thomas 15—10%	—	—
61. Õhkõõgid, linaseemne — Tourteaux de graines d. lin	—	—	128. Kallisooli, 30% — Sel de potasse 30%	—	—
62. " päevallie — " de tournesol.	—	—	129. " 40% — " 40%	—	9,80
63. " puuvilla — " de coton	—	—	130. Kallit, 13—14% — Cainite 13—14%	—	—
64. " soojatangud — " de soya	—	—	131. Eesti fosforit, 25—27% — Phosphor. du pays 25—27%	—	3,20
65. " palmi — " de palme	—	—	132. Salpeter, Norra — Salpêtre de Norvège	—	—
66. Segajõusõtt I sort — Fourrage concentré méste	—	—	133. " " TSill 15,5% — Salpêtre de Chili 15,5%	—	14,00
67. " II — " "	—	—			
68. Nisukliid — Sons de froment	7,13	7,21			
69. Rukkiõliid — Sons de seigle	—	—			
Linaseeme, lina, riie, paber ja nahk — Graines de lin, lin tissu, papier et cuirs					
70. Linaseeme, õli 90% — Graines de lin	14,10	11,00	Värvid ja muu keemikaup — Matières tinctoriales et autres produits chimiques		
71. " " kivi 98% — Graines d. lin p. semence	15,27	11,75	134. Nigrosiin, veeustulav. väljam. — Nigrosine fondante	1) 5,50	5,50
72. Lina, lüvi, R. — Lin de Livonie, R.	4) 441	425	135. Tainkvalge, välismaa — Blanc de zinc, étranger	2) 0,50	0,53
73. " " Põrsi, R. — de Porsé, R.	4) 503	488	136. Tinnvalge, " — " plomb	3) 0,83	0,83
74. " " Võru, R. — de Vöru, R.	4) 503	488	137. Ooker, " — Ore étranger	4) 0,16	0,16
75. " " Tartu, R. — de Tartu, R.	4) 441	—	138. Pesuooda — Soude	7,68	7,50
76. Takud, Codilla I — Etoupe de Codilla I	—	—	139. Seebikivi, Inglise — Pierre de savon d'Angleterre	25,50	25,50
77. " " II — " " II	—	—	140. Tulistikud — Allumettes	6) 130	130

Hinnad on antud ühe kvintaali (100 kg) kohta peale määrditute — Les prix sont indiqués par 100 kg exc. les cas marqués ci-dessus
 1) kg, 2) kast 360 tk. — boîte à 360 oeufs, 3) tünn — baril, 4) meetertonni (1000 kg), 5) meeter — mètre, 6) tünn — baril (170 kg), 7) tuhat — mille
 8) 5000 toosi — 5000 boites 9) Sell.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks oktoobriks 1932 a.
Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. octobre 1932.

Tööstuse arv Nombre d'entreprises	Tööstajate üldarv Nombre général des travailleurs				Meist tööliisi — Doné ouvriers				Tööliisist ja teeniisist aluseisli (alla 18 a.) Mineurs parmi les ouvriers et service						
	Tööliisid 1. septembril Au 1. septembre	Septembri tegevust abus — Commerce	Septembri tegevust l'ouvr. en septembre	Tööliisid 1. oktoobril 1932 — Au 1. octobre	Teeniisid Au 1. septembre	Septembri tegevust abus — Commerce	Septembri tegevust l'ouvr. en septembre	Tööliisid 1. oktoobril 1932	Teeniisid Au 1. octobre	Septembri tegevust abus — Commerce	Septembri tegevust l'ouvr. en septembre	Tööliisid 1. oktoobril 1932	Teeniisid Au 1. octobre	Septembri tegevust abus — Commerce	Septembri tegevust l'ouvr. en septembre
I. Mürrud ja kaevandused	14	—	—	2 297	118	187	2 258	39	98,8	2 107	115	142	2 080	217	98,7
II. Metallitööd	21	—	—	1 153	75	218	1 010	-143	87,6	1 084	71	214	891	143	86,2
III. Metallitööd	38	—	—	3 407	65	95	3 377	30	99,1	2 955	63	88	2 980	148	99,2
IV. Keemiatööstus	13	—	—	1 212	31	110	757	79	90,6	721	30	106	643	2	89,5
V. Nahatööstus	6	—	—	6 251	20	2	2 699	18	107,2	2 309	20	2	2 287	24	108,6
VI. Tekstiilööstus	28	—	—	7 242	314	362	7 054	48	96,3	6 481	295	348	6 378	24	99,2
VII. Paberiööstus	20	—	—	2 043	177	350	2 070	173	92,3	1 917	174	326	1 765	31	92,1
VIII. Paberitööd	10	—	—	1 728	138	15	1 851	123	107,1	1 470	135	14	1 592	17	100,3
IX. Põhietööd	20	—	—	1 088	80	26	1 092	-4	100,4	949	24	94	955	6	100,6
X. Põhietööd	37	—	—	2 175	108	35	2 248	-73	103,4	1 715	107	31	1 701	9	104,4
XI. Kehakeite- ja pudukapade tööstus	19	—	—	1 601	25	27	1 599	-2	99,0	1 451	23	24	1 450	14	100,4
XII. Ehitistööd	14	—	—	1 066	173	169	1 070	-4	100,4	950	166	165	951	11	100,1
XIII. Elektrienergia- ja veevär.	7	—	—	777	31	41	767	-10	98,5	598	30	41	517	2	97,9
XIV. Puhastustööd	2	—	—	58	—	1	57	-1	96,3	54	—	1	53	—	98,1
Kokku suurte tööstus — Total	255	—	—	10 240	25 782	1 305	1 698	25 479	-303	98,8	22 491	1 239	22 293	-366	98,8
Selleist: } see, ayant plus de 50 travailleurs — Les entreprises Donc: } ettevõtted 20—49 töötajaga — Les entreprises 1932 a. septembril arvuud — Chiffres du 1. septembre 1932:	105	—	—	1 038	21 890	988	1 020	21 858	-32	99,9	10 210	952	19 205	-11	99,9
	150	—	—	8 149	3 892	317	588	3 621	-271	93,0	3 275	307	3 020	-255	92,2
	260	—	—	8 255	26 636	1 147	2 001	25 782	-854	96,8	23 291	1 115	22 491	-800	96,6
I. Industries extractives	14	—	—	2 297	118	187	2 258	39	98,8	2 107	115	142	2 080	217	98,7
II. Industrie métallurgique	32	—	—	3 407	65	95	3 377	30	99,1	2 955	63	88	2 980	148	99,2
III. " chimique	61	—	—	6 251	20	2	2 699	18	107,2	2 309	20	2	2 287	24	108,6
IV. " des chairs et peaux	22	—	—	7 242	314	362	7 054	48	96,3	6 481	295	348	6 378	24	99,2
V. " textile	17	—	—	2 043	177	350	2 070	173	92,3	1 917	174	326	1 765	31	92,1
VI. " du bois	39	—	—	1 728	138	15	1 851	123	107,1	1 470	135	14	1 592	17	100,3
VII. " du papier	20	—	—	1 088	80	26	1 092	-4	100,4	949	24	94	955	6	100,6
VIII. " polygraphique	37	—	—	2 175	108	35	2 248	-73	103,4	1 715	107	31	1 701	9	104,4
IX. " des boissons etc.	10	—	—	1 601	25	27	1 599	-2	99,0	1 451	23	24	1 450	14	100,4
X. " des vêtements et jab. et mercerie	163	—	—	1 066	173	169	1 070	-4	100,4	950	166	165	951	11	100,1
XI. Confection de vêtements et jab. et mercerie	41	—	—	777	31	41	767	-10	98,5	598	30	41	517	2	97,9
XII. Constructions	6	—	—	58	—	1	57	-1	96,3	54	—	1	53	—	98,1
XIII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIV. Industrie de nettoyage	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku keskistööd — Total	519	—	—	10 240	25 782	1 305	1 698	25 479	-303	98,8	22 491	1 239	22 293	-366	98,8
Üldse suur- ja keskistööd — Grand total	774	—	—	18 767	30 636	1 662	1 943	30 355	-331	99,1	1 597	1 830	26 468	-233	99,1
Kokku keskistööd — Total (entreprises moyennes)	138	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse suur- ja keskistööd — Grand total (entreprises grandes et moyennes)	362	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Arvestatud juba enam tegevust aluskaand andmete puudumisel eelmainist kokkuvõtetel väljajaanud ettevõtte.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu nähtused 1922—32 a. —

Rahandus (rahlj. kr.) — Finances (en ...)

Table showing financial data for Estonia from 1922 to 1932, including circulation of banknotes, state treasury, and banking statistics.

Väliskaubandus (järg —

Table showing foreign trade statistics (imports and exports) from 1922 to 1932, categorized by commodity types.

1) 1 aprillist. 2) Ilma Eesti panga kassades olnud vahetusrahata. 3) 1931 a. — 25 ühispanka. 4) Ilma Valitsuse jooksva arveta.

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922—1932 (suite).

Tööstatust — Industrie¹⁾

Main table with multiple columns (03-110) detailing industrial statistics. Columns include: Ühik, N. des travailleurs dans les grandes entreprises, Tööajate arv suurtoöstustes, Tööbörside tegevus, Toodang (aktsiisilised ettevõtted), and Põlevikvi toodang.

Suurtööstuste indeksid (geom. keskm.) — N. indices des prix de gros (moy. géom.)

Elumaksurusindeksid (geom. keskm.) — Nombres-indices de coût de la vie (moy. géom.)

Index table with columns for Toitudained, Sisseveetavad, Väljaveetavad, Sellest-Dont, Tohtlus, Korter, Kütte ja valgustus, Riietus, Puhastus, Reisid, Haridus, Lõbustus, Muud kuld, and Üldindeks. Rows represent years from 125 to 103.

¹⁾ II poolaasta keskmine. ²⁾ I poolaasta keskmine. ³⁾ Ütliseaduse kohaselt — D'après la loi sur loyers.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“

METODOLOOGIA.

Tähtsamaid jooni Eesti majanduselust 1980 a. . . . . Nr. 112(3), lhk. 133—147
 Põllumajanduslik üleskirjutus 1929 a. . . . . „ 88(3), „ 133—141
 Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite ühtlustamise konventsioon . . . . . „ 87(2), „ 69—76
 Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel . . . . . „ 76(3), „ 161—170
 Statistika iseseisvuse ajal . . . . . „ 75(2), „ 65—72
 Rahva suhtumine statistikalale Eestis . . . . . „ 75(2), „ 73—81
 IV Eesti-Läti statistika konverents . . . . . „ 94(9), „ 481—485

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Rukki- ja nisukasvatuse ja kaubandus maailmas . . . . . Nr. 100(3), lhk. 169—175
 Balti riikide väliskaubandus 1924—29 a. . . . . „ 99(2), „ 57—69
 Välja- ja siseränd ilma 1920—24 a. . . . . „ 57(2), „ 5—10
 Võrdlusandmeid Balti riikidest 1920—26 a. . . . . „ 72(11), „ 629—633
 Põlgaolud välisriikides 1914—28 a. . . . . „ 55(10), „ 1—4

RAHVASTIK.

Riiklõhkuise vahetamine 1920—29 a. . . . . Nr. 110(1), lhk. 1—4
 Talundite rahvastik 1929 a. . . . . „ 104(7)-106(8), 421—423
 Eestlaste arv Venes (N. S. V. L.) . . . . . „ 301(4), lhk. 193—197
 Vastsündinute plkkus, kaal ja peanõõdud Tallinnas 1926—27 a. . . . . „ 82(9), „ 525—531
 Sünnivõime, abielluvus ja rahvaarv 1931 a. . . . . „ 124(3), „ 178
 Abielulahutused 1923—28 a. . . . . „ 90(5), „ 279—285
 Rahvaarvu kasv Eestis 1921—25 a. . . . . „ 55(10), „ 5—8
 Linnade ja alevite rahvastik 1931 a. . . . . „ 124(3), „ 173—177
 Rahvaliidlemine üle piiri 1931 a. . . . . „ 124(3), „ 169—172
 Välarand 1931 a. . . . . „ 130(9), „ 490—492
 Noorsõdurite mõõdud 1929 a. . . . . „ 127(6), „ 325—334

HARIDUS

Alg- ja keskkoolide majad ja maad 1930/31 õ/a. . . . . Nr. 127(6), lhk. 355—368
 Alg- ja keskkooli õppesuunid ja tervis- hoidlikud tingimused 1930/31 õ/a. . . . . „ 126(5), „ 286—303
 Täienduskoolid 1928—31 a. . . . . „ 125(4), „ 223—231
 Üldharidusl. rahvuskool 1927/28 õ/a. . . . . „ 92(7)-93(8), 407—419
 Õpetajate seminarid 1923—27 a. . . . . „ 78(5), „ 298—302
 Merikoolid 1923—27 a. . . . . „ 74(1), „ 30—34
 Alg- ja keskkoolid 1930/31 õ/a. . . . . „ 123(2), „ 69—93
 Lasteaed 1930/31 a. . . . . „ 124(3), „ 148—155
 Tartu ülikool 1926—30 a. . . . . „ 115(6), „ 360—363
 Tallinna Tehnikum 1926—28 a. . . . . „ 89(4), „ 240—242
 Kirjastus ja ajakirjandus 1927—29 a. . . . . „ 109(1), „ 677—686
 Avalikud raamatukogud 1929/30 a. . . . . „ 122(12), „ 39—44
 Ühingud ja seltsid 1926—30 a. . . . . „ 113(4), „ 211—216

TÖÖ JA PALGAD.

Tööspalkade rahvusvaheline võrdlus . . . . . Nr. 103(6), lhk. 359
 Toodang ja tööjõud suurtootmises . . . . . „ 100(3), „ 129—149
 Tööbõrse tegevus 1931 a. . . . . „ 126(5), „ 303—305
 Töökaits 1931 a. . . . . „ 130(9), „ 495—505
 Töötaolu maal 1921/22 a. talvel . . . . . „ 128(7)-129(8), 385—398
 Halgusekindlustus 1930 a. . . . . „ 118(9), „ 538—547
 Tööajad tööstuses I poolaastal 1932 a. . . . . „ 131(10), „ 602—607
 Palgastatistik 1931/32 a. . . . . „ 114(5), „ 257—268
 Töötaolu linnades 1931/32 a. . . . . „ 128(7)-129(8), 399—412
 Palgalaud tööstuses 1931 a. . . . . „ 125(4), „ 231—245
 Noored töötud . . . . . „ 128(7)-129(8), 412—414
 Tööpöava pikkus tööstuses 1931 a. . . . . „ 126(5), „ 277—286
 Põludõõhite palgad . . . . . „ 114(5), „ 312—316
 Merameeste töö- ja palgatingimused 1932 a. . . . . „ 130(9), „ 481—486
 Strigilükumline 1921—30 a. . . . . „ 114(5), „ 320—321
 Naiste, alaealiste ja raukade töö suur- tööstuses . . . . . „ 114(5), „ 322—327
 Omavalitsusettevõtete palgalaud 1930/31 . . . . . „ 120(11), „ 677—687

TERVISHOID.

Halgemaade ravitavad halgused . . . . . Nr. 104(7)-105(8), 415—421
 Kaitsvate tervishoidlik seisukord 1931 a. . . . . „ 131(10), „ 587—602
 Surnepõhjused 1930 a. . . . . „ 123(2), „ 94—103
 Riisnaste surevus 1930 a. . . . . „ 124(3), „ 155—159
 Nakkushaigused 1931 a. . . . . „ 126(5), „ 272—274
 Lepra 1919—28 a. . . . . „ 84(11), „ 630—632
 Vähktõbi 1919—25 a. . . . . „ 78(12), „ 684—690
 Tuberkuloos 1930 ja 1931 a. . . . . „ 127(6), „ 338—342
 Arstikond Eestis 1932 a. . . . . „ 131(10), „ 585—586
 Jaoskonnarstide tegevus 1930 a. . . . . „ 118(9), „ 524—528
 Kohtumõõtsiin 1930 a. . . . . „ 119(10), „ 620—621
 Ammaemandate tegevus 1930 a. . . . . „ 119(10), „ 622—623

HOOLEKANNE.

Hoolekanne ja lastekaitse 1929/30 a. . . . . Nr. 123(2), lhk. 104—112

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Salakaubandus 1922—30 a. . . . . Nr. 122(1), lhk. 44—49
 Õnnetused inimestega 1928—29 a. . . . . „ 104(7)-105(8), 427—432
 Kohtute tegevus . . . . . „ 126(5), „ 261—271
 Tuiekahjud 1931 a. . . . . „ 127(6), „ 343—348
 Enesetapp 1930—31 a. . . . . „ 126(5), „ 274—277
 Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidu- määruste rikkumised 1931 a. . . . . „ 130(9), „ 493—495
 Süütegevus 1931 a. . . . . „ 128(7)-129(8), 415—419
 Vangid 1930—32 a. . . . . „ 130(9), „ 532—534

TÜÖSTUS.

Kesktootsetevõt. 5—19 töötajaga 1928 a. Nr. 101(4), lhk. 218—220
 Ürgtootva tööst. toodangu väärnus 1927 a. „ 91(6), „ 336—338
 Toodang ja tööjõud suurtootmises 1930 a. „ 121(12), „ 721—738
 Kõrteainete tarvitus tööstuses 1928 a. „ 104(7)-105(8), 411—414
 Jõumasinaid ja mehaanilise jõu tarvitus suurtootmises 1928 a. . . . . „ 108(11), „ 605—608
 Suur- ja kesktööstuse levim linnades, ale- veis ja maal 1930 a. . . . . „ 130(9), „ 524—531

VÄLISKAUBANDUS.

Kaubanduselepingute mõju sisseveole . . . . . Nr. 115(6), lhk. 393—404
 Metsasaadused male väliskaubanduses 1920—28 a. . . . . „ 88(3), „ 165—175
 Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1931 a. . . . . „ 130(9), „ 510—523
 Eesti tööstussaaduste väljavedu 1927 ja 1928 a. . . . . „ 95(10), „ 554—557
 Põllumajandus- ja tööstussaadused välis- kaubanduses 1924—28 a. . . . . „ 94(9), „ 495—497

HINNAD.

Elumaksumus Eesti linnades 1922—29 a. . . . . Nr. 90(5), lhk. 285—289
 Elusloomad hinnad laataidel 1928 a. . . . . „ 89(4), „ 220—231
 Suurimüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—28 a. . . . . „ 77(4), „ 281—269
 Tootuainete võrdlev maksum. 1922—27 a. . . . . „ 63(7), „ 389—392
 Põllumajandussaaduste hindade indeksid . . . . . „ 65(4), „ 219—220

TRANSPORT JA SIDE.

Kaubavedu raudteel 1929/30 a. . . . . Nr. 110(1), lhk. 31—43
 Raudteede tegevus 1931/32 a. . . . . „ 131(10), „ 549—564
 Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijate- vedu 1931 a. . . . . „ 128(7)-129(8), 425—440
 Kaubalaevastik I. I 1932 a. . . . . „ 127(6), „ 349—354
 Siseveeteede tegevus 1931 a. . . . . „ 125(4), „ 219—223
 Era lennusaundus 1930 a. . . . . „ 118(9), „ 548—549
 Post, telegraaf, telefon ja raadio 1930/31 a. . . . . „ 120(11), „ 641—668
 Autobussiliinid 1930 a. . . . . „ 116(7)-117(8), 447—448
 Mootorsõidukid I. I 1931 a. . . . . „ 116(7)-117(8), 442—444
 Maanteede pikkus . . . . . „ 69(8), „ 497

KINDLUSTUS.

Pensionid 1925—30 a. . . . . Nr. 112(3), lhk. 161—173
 Kindlustuseeltsid 1930 a. . . . . „ 125(4), „ 197—211
 Halguskindlustus 1927 ja 1928 a. . . . . „ 96(10), „ 567—574

KREDIIT JA KAPITAL.

Asuankkudele antud riiklikud laenuid ja tostused 1921—1928 a. . . . . Nr. 94(9), lhk. 524—525
 Pikaajane pank 1928 a. . . . . „ 89(4), „ 248
 Aktiaseltside ja osalishaute äriselaud 1927 ja 1928 a. . . . . „ 88(3), „ 176—185
 Erapankade tulud ja kulud 1930 a. . . . . „ 118(9), „ 550—556
 Pankade tulud ja kulud 1927 a. . . . . „ 86(1), „ 28—35
 Maapanga tegevus 1926—27 a. . . . . „ 71(10), „ 586—587

RAHANDUS.

Raharingvool 1919—29 a. . . . . Nr. 95(10), lhk. 558—566
 Maksukoormatus 1929/30 a. . . . . „ 128(7)-129(8), 420—424
 Põhjarimaks 1929—30 a. . . . . „ 130(9), „ 506—510
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1929/30 m./a. „ 122(1), „ 25—35
 Manvalitsuste tulud ja kulud 1929/30 a. „ 120(11), „ 688—695
 Linnade ja alevite tulud ja kulud 1930/31 m. a. . . . . „ 128(7)-129(8), 441—450
 Maksuallans 1928 a. . . . . „ 92(7)-93(8), 420—426
 Puhaskasumaks 1929 a. . . . . „ 119(10), „ 577—582
 Pensions 1930 a. . . . . „ 113(4), „ 216—224
 Aruandvate ettevõtete maksum 1927—29 . . . . . „ 113(4), „ 225—236

ÜHISTEGEVUS

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a. . . . . Nr. 75(12), lhk. 725—727

PÖLLUMAJANDUS.

Talundite hooned	Nr. 106(9), lhk. 460—478
Välkemaajapidamised (kuni 10 ha)	116(7)-117(8), 421-423
Masinakasutamine Eesti põllumajanduses	110(7)-117(8), 434-439
Riigimaa suurus ja kruntide arv 1. I 29 a.	89(4), 220—224
Kanapidamise tasuvus 1931 a.	123(2), 113—118
Kunstsvõetiste tarvitamine 1928/29 a.	99(2), 100—108
Põllumajanduse erakorraline krediteerimine 1928 ja 1929 a.	97(12), 727—731
Maaparanduse seisukord	96(11), 665—666
Riigi metsamajandus 1930/31 m.-a.	125(4), 212—218
Põllumajanduse tasuvus 1930/31 a.	121(12), 739—748
Põllumajandustoodangu väärtus 1922—26 a.	67(6), 319—321
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus 1923—26	67(6), 322—330
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4), 210—220
Kalandus 1923—31 a.	124(3), 137—147

Maakorraldus 1927 ja 1928 a.	Nr. 94(9), lhk. 522—524
Maareformi teostamine 1919—26 a.	76(3), 171—175

VARIA.

Kultuurkapitali tegevus	Nr. 124(3), lhk. 161—168
Rahalisel loteril 1924—30 a.	115(6), 388—392
Kirikute 1922—29 a.	109(12), 721—729
Pandimajad 1931 a.	130(9), 486—489
Kinnisvara okojonid 1927—29 a.	102(5), 286—288
Suvitajad suvituskohades 1931 a.	127(6), 335—337
Sportstatistika 1920—30 a.	101(4), 221—285
Korterite fiihrihnaad Tallinnas 1912 kuni 1931 a.	121(12), 709—716
Ührihinnad ja elumuksumus	121(12), 717—720
Ehitustegevus linnades ja alevites	120(11), 660—678
Lotused 1922—28 a.	94(0), 492—494
Riigiteenijate palgaolud 1927/28 a.	84(11), 683—684
Turism Eestis 1927—30 a.	112(3), 174—176

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED.

LHK A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I	Lhk. 288+186, 1924.	Kr. 6.—
II. Sündivus, surevus, abieluv. ja rahvalikum, 1921—1923 a.	52+54, 1925.	3.—
III. Tervishoid Eestis	132+80, 1925.	5.—
IV. Rahvastik ja tervishoid	806, 1930.	8.—
Surmapõhjuste registreerimiskord ja rahvusvaheline surmapõhjuste nomenklatuur	4+128, 1931.	1.30

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Väliskaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevastõit	102, 1925.	2.50
III. Raudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	2.—
IV. Väliskaubandus 1924 a.	22+92, 1925.	3.—
V. Tõstus Eestis	80, 1926.	2.50
VI. Eligrändteed 1924 a.	38, 1926.	2.—
VII. Väliskaubandus 1925 a.	109, 1926.	3.25
VIII. Väliskaubandus 1926 a.	IV+106, 1927.	8.25
IX. Aktsiaseltside, osatühisuste ja ühisteg. asut. äriselsud 1. I. 1926	82+84, 1927.	2.—
X. Väliskaubandus 1927 a.	104, 1928.	3.25
XI. Eesti väliskaubandus 1928 a.	120, 1928.	3.50
XII. Väliskaubandus 1929 a.	152, 1930.	5.—
XIII. Väliskaubandus 1930 a.	144, 1931.	5.—
XIV. Väliskaubandus 1931 a.	140, 1932.	4.—

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk II. Eesti põllumajandus II	132, 1924.	2.25
III. Loomapidamine Eestis 1924	17+105, 1925.	1.50
IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	8+201, 1926.	3.—
V. Eesti põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3.—
VI. Eesti põllumajandus 1927 a.	VIII+207, 1928.	2.75
VII. Eesti põllumajandus 1928 a.	VIII+218, 1929.	2.75
VIII. Eesti põllumajandus 1929 a.	VIII+264, 1930.	8.50
IX. Eesti põllumajandus 1930 a.	VIII+239, 1931.	8.50
X. Eesti põllumajandus 1931 a.	Tõukis.	

LHK B. 1. Üldrahvalugemise eelkõrvalõtted	78, 1923.	Kr. 2.—
2. Sugemod vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	3.75
3. II. Riigikogu valimised	78, 1923.	3.—
4. Eesti väliskaubandus 1921—1922	60+38, 1928.	2.50

5. 1922 a. Üldrahvalugemise andmed

Vihk: I. Rahva demograafiline koosseis ja korterilõud Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2.—
II. Ülerikiline kokkuvõte (tab.)	8+188, 1924.	4.—
III. Rahva tõsala ja ühiskondline kihitus	88+84, 1925.	3.—
IV. Virumaakond	24+62, 1924.	2.—
V. Järvamaakond	52+60, 1923.	3.—
VI. Harjumaakond ja Tallinn	40+56, 1924.	3.—
VII. a) Läänemaakond	20+56, 1924.	2.—
b) Saaremaaakond	20 56, 1924.	2.—
VIII. Pärnumaakond	40+84, 1924.	3.50
IX. Viljandimaakond	86+84, 1924.	3.50
X. Tartu- ja Valgamaakond	40+92, 1924.	3.—
XI. Võru- ja Põlva maakond	30+48, 1927.	3.—
6. 1922 a. Üldrahvalug. andmete ehitõõtam. plaan ja tabelite eisu	48, 1923.	1.—
7. Aumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+90, 1924.	3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	3.75
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
Statistiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
Statistiline album, v. III. Põllumajandus, 112 lhk. (joonised, fotod ja tekst)	1928.	7.50
10. III. Riigikogu valimised	48, 1927.	1.75
11. Karjamajandus ja karjasaaduste turg välismaal ja Eestis	72, 1928.	1.75
12. IV. Riigikogu valimised	52, 1929.	1.75
13. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I	XI+235, 1930.	7.50
14. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	IV+96+44, 1932.	8.—
15. Eesti 1920—1930. Arvuline ülevaade (lühikõites)	XV+405, 1931.	7.—

LHK F. EESTI STATISTIKA KUKKIRI:

1922 a. Nr. 1—11 hind kokku	Kr. 10.—	1926 a. Nr. 46—61 hind kokku	Kr. 15.—	1930 a. Nr. 98—100 hind kokku	Kr. 15.—
1923 " " 12—21 " " " "	15.—	1927 " " 62—78 " " " "	15.—	1931 " " 110—121 " " " "	15.—
1924 " " 22—33 " " " "	15.—	1928 " " 74—85 " " " "	15.—	1932 " " 122—131 lga nr.	1.50
1925 " " 34—45 " " " "	15.—	1929 " " 86—97 " " " "	15.—		